

Visienota verlengingsdossier EcoWerf 2021-2039

**Samen met én voor lokale besturen voor
een duurzaam afvalbeheer**

Management EcoWerf

17/03/2021

INHOUDSOPGAVE

1. WERKWIJZE VISIENOTA	7
2. MISSIE EN VISIE ECOWERF.....	7
3. PROFIEL ECOWERF.....	9
3.1. Afvalbeheerder voor én met lokale besturen.....	9
3.2. Bedrijfsvoerder met oog voor vernieuwing	10
3.3. Flexibele marktspeler	10
3.4. Betrokken bedrijfsburger.....	11
3.5. Aantrekkelijke werkgever	12
4. ALGEMEEN KADER	13
4.1. Regelgevend kader intergemeentelijke samenwerking	13
4.2. Regelgevend kader integraal afvalbeleid	13
4.3. Maatschappelijke (statutaire) doelstellingen	14
4.4. Bestuurlijke organisatie	15
4.4.1. Open communicatie.....	15
4.4.2. Bestuursorganen	15
4.4.2.1. Algemene vergadering.....	15
4.4.2.2. Raad van Bestuur	15
4.4.2.3. Algemeen comité	16
4.4.3. Lidmaatschappen	17
4.5. EcoWerk Energie.....	17
4.5.1. Bouwen van een voorvergistingsinstallatie	17
4.5.2. Besturen op maat.....	18
5. EVALUATIE 2003 – 2021	20
5.1. Evolutie van de activiteiten.....	20
5.1.1. Inzameling aan huis	20
5.1.1.1. Systeem van inzameling	20
5.1.1.2. Inzameling van plastic en verpakkingsafval	21
5.1.2. Brengsystemen	22
5.1.2.1. Recyclageparken	22
5.1.2.1. Glasbollen.....	23
5.1.2.2. Ondergrondse sorteerstraten	24
5.2. Evolutie van materiaalstromen.....	25
5.2.1. Afvalpreventie- en communicatie.....	25
5.2.2. Recyclage en hergebruik.....	27

5.2.3. Evolutie van de restafvalcijfers	28
5.3. Kwaliteit van de dienstverlening	29
5.4. EcoWerf als organisatie.....	30
5.4.1. Historiek van de activiteiten	30
5.4.2. Evolutie van het personeelsbestand	32
5.4.3. Klimaatbijdrage	33
6. ECOWERF IN EEN VERANDERENDE WERELD.....	35
6.1. Een veranderende omgeving	35
6.2. Een veranderend economisch krachtenveld	35
6.3. Een opkomende circulaire economie	36
6.4. De veranderende consument en maatschappij.....	37
6.5. Een veranderende vraag en aanbod van personeel	38
6.6. Het toenemende belang van kennis en informatie.....	39
6.7. EcoWerf en de energietransitie	39
6.8. Technologische innovaties.....	39
6.9. De ontwikkeling van de nieuwe maakindustrie.....	40
6.10. Een veranderend institutioneel krachtenveld.....	41
7. ONZE AMBITIES IN EVOLUTIE.....	42
7.1. Afvalbeheerder zijn voor én met steden en gemeenten	42
7.1.1. Overleg in statutaire organen en intens overleg met verschillende functionarissen..	42
7.1.2. Kwaliteitszorgsysteem garantie voor continue verbetering.....	42
7.1.3. Afvalaanrekening via DifTar	43
7.1.4. Onze ambitie verder vormgeven	43
7.2. Volwaardige speler in de transitie naar materiaalbeheer zijn én blijven	44
7.2.1. Proactief nieuwe business creëren	44
7.2.2. Inzameling op maat.....	44
7.2.2.1. Inzameling van papier/karton in containers.....	44
7.2.2.2. Recyclageparken transformeren naar materiaalparken	45
7.2.2.3. Mini/mobiele recyclageparken	45
7.2.2.4. Ondergrondse sorteerstraten	45
7.2.3. Logistiek vernieuwen	45
7.2.4. Onze ambitie verder vormgeven	46
7.3. Actief aan de slag gaan met kennis en data die wij in huis hebben	48
7.3.1. Interne data gebruiken voor een betere organisatie.....	48
7.3.2. Vrije dataverstrekking naar anderen toe	48

7.3.3. Onze ambitie verder vorm geven	49
7.4. Door duurzaam afvalbeheer bijdragen aan de klimaatdoelstellingen.....	50
7.4.1. Inzicht krijgen in duurzaamheidspotentieel van energie- en grondstofgebruik	50
7.4.2. Verduurzamen van energie- en grondstofgebruik	50
7.4.3. Energie zelf produceren	51
7.4.4. Het klimaat ondersteunen door interne maatregelen.....	52
7.4.5. Onze ambitie verder vorm geven.....	52
7.5. (Nog) klantgericht werken.....	53
7.5.1. Diversificatie van dienstverlening	53
7.5.2. Meer interactie met (potentiële) klanten	53
7.5.3. EcoWerk profileren naar de buitenwereld	53
7.5.4. Interne organisatie klantgericht inrichten	53
7.5.5. Onze ambitie verder vorm geven.....	54
7.5.5.1. Uitbouwen van regionaal zwerfvuilbeleid.....	54
7.6. Aantrekkelijke en betrokken werkgever in de regio zijn	57
7.6.1. Optimaliseren loon- en arbeidsvoorwaarden	57
7.6.2. Aantrekkelijkheid van de werkomgeving vergroten	57
7.6.3. Positief werkklimaat.....	57
7.6.4. Investeren in de groei en diversiteit van medewerkers.....	57
7.6.5. Interne communicatie bevorderen om betrokkenheid personeel te bevorderen.....	58
7.6.6. Bouwen aan een cultuur van ergonomisch, veilig en gezond werken	58
7.6.7. Aanpassing bedrijfsstructuur	59
7.6.8. Leiderschapsstijl	59
7.6.8.1. EcoWerk, bedrijf met een sterke en unieke leiderschapsstijl	59
7.6.8.2. EcoWerk, bedrijf met kernwaarden van en voor de medewerkers	60
7.6.9. Onze ambitie verder vorm geven.....	60
7.7. Maatschappelijk betrokken partner zijn	61
7.7.1. Verder Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)	61
7.7.2. Bijdragen aan de lokale gemeenschap	61
7.7.3. Bijdragen aan de internationale gemeenschap.....	62
7.7.4. Onze ambitie verder vorm geven.....	62
8. FINANCIËEL MEERJAREN-PERSPECTIEF	63
8.1. Evolutie van de jaarrekening	63
8.1.1. Balans	63
8.1.2. Activa	63

8.1.3. Passiva	63
8.2. Balans.....	64
8.2.1. Bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten	64
8.2.2. Financiële opbrengsten en financiële kosten.....	65
8.3. Werkingsbijdragen.....	65
8.3.1. Bepaling werkingsbijdragen.....	65
8.3.2. Evolutie van de werkingsbijdragen.....	66
8.4. Innen van contantbelastingen	67
8.5. Fiscaliteit.....	68
8.6. Conclusie	68
8.7. Bijlages.....	69
8.7.1. Investeringsplan 2020-2025	69
8.7.2. Evolutie afschrijvingskosten	69
8.7.3. Begroting 2021-2025	69
8.7.4. Evoluties met invloed op kosten en opbrengsten	70
9. SAMENVATTEND.....	72
10. BIJLAGEN	76
10.1. Overzicht beheersoverdrachten.....	76
10.2. Evaluatierapporten.....	76
10.2.1. Evaluatierapport 2007 – 2012.....	76
10.2.2. Evaluatierapport 2013 – 2018.....	76
10.3. Bijlagen financieel meerjarenperspectief.....	76

1. WERKWIJZE VISIENOTA

De verlenging van een opdrachthoudend intergemeentelijk samenwerkingsverband is een belangrijk moment om de relatie tussen de vennoten en de opdrachthoudende vereniging aan een diepgaande evaluatie te onderwerpen. Deze evaluatie heeft als doelstelling om tijdens een grondige consultatie van de vennoten zowel de resultaten van de voorbije samenwerking te bespreken evenals de toekomstige krijtlijnen en accenten vast te leggen.

Er werd de voorbije jaren ingezet op een continue evaluatie en bijsturing van de activiteiten ten dienste van de vennoten en dit in een participatief model binnen de diverse overleg- en bestuursmomenten.

De uitvoering van de activiteiten van de voorbije 18 jaar gebeurde binnen het kader van de ondernemingsplannen waarin telkens voor een periode van 6 jaar de krijtlijnen in nauw overleg met de vennoten werden vastgelegd. In bijlage wordt de evaluatie van de ondernemingsplannen van 2007 – 2012 en 2013 – 2018, zoals goedgekeurd door de bestuursorganen, toegevoegd. Momenteel wordt er gewerkt binnen het kader van het ondernemingsplan 2019 – 2024.

In hoofdstuk 5 worden de resultaten van 18 jaar EcoWerk geconsolideerd aan de hand van de prestaties op het vlak van afvalbeheer en de groei en impact van de organisatie.

In hoofdstuk 6 en 7 tekenen we de strategische lijnen uit voor de volgende 18 jaar en omschrijven we concrete doelstellingen voor de komende jaren. Hoe langer de tijdshorizon, hoe moeilijker het is om concreet te zijn. Maar de richting waarin we uit willen, is wel duidelijk.

In hoofdstuk 9 wordt het financieel meerjarenperspectief uitgebreid toegelicht.

De invulling van de toekomstige perspectieven en het vastleggen van de doelstellingen voor de komende jaren kwam tot stand na een uitgebreide consultatieronde.

In nauw overleg met de leden van de raad van bestuur en het algemeen comité werd in de loop van 2020 een ontwerp-visienota voorbereid als basis voor individuele besprekingen met de vennoten, deze werd finaal goedgekeurd op de raad van bestuur van 14 oktober 2020.

Op 23 oktober 2020 vond een infomoment plaats voor de algemeen directeurs.

In de periode oktober 2020 tot februari 2021 werden alle colleges van de aangesloten vennoten individueel bezocht.

Op 17 maart 2021 werd de visienota goedgekeurd in de raad van bestuur in functie van goedkeuring door de gemeenteraden van de vennoten en de algemene vergadering van 23 juni 2021.

Op 24 maart 2021 wordt een infomoment voor de geïnteresseerde gemeenteraadsleden georganiseerd.

Deze ontwerpnota is een visiedocument dat verdere uitwerking dient te krijgen binnen de bestuursorganen en de ambtelijke netwerken.

2. MISSIE EN VISIE ECOWERF

EcoWerk zorgt sedert 2003 als intergemeentelijk milieubedrijf Oost-Brabant voor een termijn van 18 jaar voor het afvalbeheer van haar 27 deelnemende lokale besturen: Begijnendijk, Bekkevoort, Bertem, Bierbeek, Boortmeerbeek, Boutersem, Geetbets, Glabbeek, Haacht, Herent, Hoegaarden, Holsbeek, Huldenberg, Keerbergen, Kortenaken, Kortenbergh, Landen, Leuven, Linter, Lubbeek,

Oud-Heverlee, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem, Tielt-Winge, Tienen, Tremelo en Zoutleeuw. Zij hebben 99,96% van de aandelen in handen.

De intergemeentelijke verenigingen I.O.K., Interrand, Interza en Limburg.net zijn eveneens venoot en hebben een zeer beperkt deel van de aandelen in handen.

Als opdrachthoudende vereniging is EcoWerf te beschouwen als het verlengstuk van de lokale besturen. Via beheersoverdrachten hebben de deelnemende lokale besturen, voor een periode van 18 jaar, aan EcoWerf de opdracht gegeven om samen met de lokale besturen een duurzaam en integraal afvalbeleid te voeren. Bij het invoeren van nieuwe selectieve inzamelingen aan huis of via recyclageparken en andere brengsystemen worden telkens nieuwe specifieke beheersoverdrachten aangegaan. Als bijlage is een overzicht van de beheersoverdrachten per gemeente gevoegd.

In juni 2021 kunnen de 27 lokale besturen kiezen voor een verlenging van 18 jaar over de bestaansduur van EcoWerf en van de beheersoverdrachten aan EcoWerf. Zo kunnen de lokale besturen kiezen voor een integraal en duurzaam afvalbeleid met kennis- en beslissingscentrum in de regio.

Om een duurzaam en integraal afvalbeheer te verwezenlijken is EcoWerf actief in:

- afvalpreventie: zoveel als mogelijk voorkomen van afval, zwerfvuil en sluikstorten
- afvalinzameling
  - via selectieve ophaling aan huis
  - via ophaling op afroep van specifieke afvalstoffen (grofvuil, oude metalen, snoeihout en kerstbomen)
  - via ondergrondse sorteerstraten
  - via pop-up en mobiele recyclageparken
  - via recyclageparken
  - via containers voor herbruikbare goederen op recyclageparken ism. met de kringwinkels
  - via glasbollen en ondergrondse glascontainers
- eerstelijnsdienstverlening in de vorm van een gratis meld- en infopunt de Groene lijn en gestructureerde opvolging van meldingen en klachten
- afvalverwerking
  - overslag voor efficiëntere afvoer van verschillende fracties over de weg en over het water naar verwerkers met focus op maximale recuperatie van materialen en energie
  - compostering (en vanaf 2023 vergisting) van gft en ander organisch materiaal, tot energie en waardevolle compost
- inning van contantbelastingen voor de gemeentevennoten via DifTar-tarieven, inclusief opvolging van wanbetalers. Inwoners kunnen betalen via het digitaal betalingsplatform doccle, EcoWerf was hiermee de eerste afvalintercommunale in België.
- adviseren en ondersteunen van de lokale besturen bij hun administratieve taken, rapporteringsverplichtingen inzake afvalbeheer en het opmaken van hun afvalbegroting.

EcoWerf realiseert dit op een duurzame en integrale manier, in lijn met de prioriteiten binnen het Vlaamse afval- en materialenbeleid.

Onze missie kan kort en bondig samengevat worden als:

'EcoWerf voert voor en met haar lokale besturen een duurzaam en integraal afvalbeleid, dat vernieuwt en vooruitdenkt om de belangen van de lokale besturen en hun inwoners zo goed mogelijk te dienen'.

3. PROFIEL ECOWERF

Sinds haar oprichting in 2003 staat EcoWerf in voor de preventie, de selectieve inzameling en de verwerking van afval. Sindsdien heeft EcoWerf in de inzameling en het beheer van recyclageparken, maar ook in de administratieve verwerking (DifTar-systeem), die daarbij komt kijken, heel wat expertise opgebouwd.

Vernieuwen en continu verbeteren is voor EcoWerf een natuurlijk proces en ze doet dit zowel op het vlak van de diensten en producten die zij levert, als op de wijze waarop ze met haar personeel omgaat, de samenwerkingsverbanden met andere ketenspelers vormgeeft, alsook de wijze waarop ze invulling geeft aan haar maatschappelijke rol. Ze wil hierin een voorbeeld zijn voor andere organisaties. EcoWerf heeft de duidelijke ambitie om de toonaangevende afvalbeheerder te zijn in de regio Oost-Brabant.

EcoWerf fungeert als afvalbeheerder voor en met lokale besturen, als een betrouwbare en integere werkgever, flexibele partner en marktspeler, innovatieve bedrijfsvoerder en betrokken bedrijfsburger. Zij bevordert dit door op een transparante, ethische en open wijze te handelen.

EcoWerf is niet enkel gepassioneerd door duurzaamheid, ze belichaamt het als organisatie. Ze bevordert de (levens)kwaliteit van mens, milieu en economie door ecologisch verantwoord te opereren en efficiënt te werken. De verschillende duurzaamheidsdomeinen (people, planet, partnerships, prosperity) zijn hierbij steeds, zoveel als mogelijk, in balans met elkaar. EcoWerf wil samen met haar lokale besturen een bijdrage leveren aan de realisatie van de Sustainable Development Goals (SDG's).

3.1. Afvalbeheerder voor én met lokale besturen

EcoWerf heeft een heldere opdracht voor ogen: het voeren van een duurzaam en integraal afval- en materialenbeleid voor en met al lokale besturen. EcoWerf werkt in opdracht van én in het verlengde van de aangesloten lokale besturen en behartigt zo de belangen van haar lokale besturen en hun ruim 435.000 inwoners. Onze intercommunale treedt in de plaats van de lokale besturen vanuit een sterk solidariteitsprincipe, dat kleine en grote gemeenten ten goede komt.

EcoWerf zet haar middelen zo efficiënt mogelijk in. Dit maakt dat de maatstaf om beslissingen te nemen veel breder is dan alleen de financiële return: een flexibele dienstverlening, de uitvoering van een duurzaam afval- en materialenbeleid en het beperken van de milieu-impact van de activiteiten. De intergemeentelijke aanpak maakt het mogelijk te streven naar kostenefficiëntie: een echt voorbeeld van samenaankoop, en dit 'avant la lettre'.

EcoWerf kent een overzichtelijke structuur waarin betrokkenheid, transparantie en ethisch besturen steeds voorop staan. Het zijn de bestuurders namens de lokale besturen die het beleid van de intercommunale aansturen en de uitvoering ervan controleren. De betrokkenheid en de inbreng van de lokale besturen en de gemeentelijke diensten is dan ook groot. EcoWerf geeft

daaraan vorm door het nemen van de beslissingen in de beslissingsorganen en door de vele info-overlegmomenten en door de efficiënte inzet van haar communicatiekanalen en haar uitwisselingsplatform. Het kennis- en beslissingscentrum ligt duidelijk in de regio.

EcoWerf heeft immers in de loop der jaren heel wat expertise opgebouwd en deelt deze met haar gemeentevennoten en ook andere partners in én buiten de regio.

3.2. Bedrijfsvoerder met oog voor vernieuwing

EcoWerf speelt succesvol in op de transitie van afval- naar materiaalbeheer. EcoWerf werkt ook nauw samen met verschillende beheersorganisaties: Fost Plus, Recupel, Bebat ...

De kern van haar activiteiten betreft de logistieke dienstverlening inzake (nieuwe) grondstof- en materiaalstromen tussen huishoudens en producenten, kringloopwinkels en andere (nieuwe) spelers in de circulaire economie.

Om dit alles waar te maken beschikt EcoWerf over de juiste infrastructuur. Zo laat haar IT-infrastructuur toe om materiaal- en grondstofstromen continu te traceren en te analyseren, en vervolgens de kennis hieromtrent naar de verschillende andere spelers in de keten te communiceren. Kennis is een belangrijke grondstof voor EcoWerf. De organisatie beschikt over uitgebreide kennis en data over de verschillende spelers binnen de ketens waarin ze actief is, van consument tot producent. Deze stellen haar en haar partners in staat om een optimale en duurzame dienstverlening te kunnen bieden. EcoWerf adviseert verschillende spelers in de keten met behulp van de door haar vergaarde kennis inzake de keten. Speciale aandacht gaat uit naar de consumenten en andere klanten, teneinde hen mee te krijgen in de ambitie van een duurzamer materiaalbeheer. EcoWerf beschikt ook over heel wat data over haar eigen functioneren en zet deze in om haar eigen werking continu te verbeteren. EcoWerf volgt op de voet welke technologische innovaties er aan komen en analyseert vervolgens kritisch welke betekenis deze vernieuwingen voor EcoWerf kunnen hebben. Daar waar innovaties een hoog duurzaamheidspotentieel hebben en economisch te verantwoorden zijn, worden deze in eerste instantie op kleine schaal opgepakt. Na succes worden deze opgeschaald. EcoWerf kijkt niet alleen van binnen naar buiten, maar dus ook van buiten naar binnen (wat gebeurt er om ons heen). Ze heeft hiervoor een natuurlijke radar ontwikkeld.

3.3. Flexibele marktspeler

Consumenten, KMO's, lokale besturen en bedrijven in de keten zijn belangrijke spelers die door EcoWerf op optimale en duurzame wijze worden bediend via het leveren van kwaliteitsvolle producten, diensten en adviezen. De ene klant is de andere niet. Met behulp van uiteenlopende dienstverleningspakketten speelt EcoWerf in op deze diversificatie en levert zij maatwerk, bv met ondergrondse sorteerstraten en mobiele recyclageparken. Dit wordt gefaciliteerd en geoptimaliseerd door nieuwe technologie. Bovendien is EcoWerf op laagdrempelige wijze toegankelijk voor de klant via de gratis groene lijn, de ruime openingsuren van de recyclageparken, het opvolgen van de afvalrekening via Mijn EcoWerf, uitgebreide info via website, ophaaldata op afvalkalender en recycle app, betalingen mogelijk via doccle ...

De organisatie werkt samen met diverse producenten. Ze faciliteert materiaalstromen afkomstig uit huishoudens. Dit door grondstoffen van afgedankte producten als volwaardige materialen te hergebruiken en door grondstoffen aan te leveren voor producenten zodat zij deze kunnen recupereren uit de keten. Zeker in het licht van tendensen als een nog verdere toename van e-commerce, met alle gevolgen van dien op vlak van logistiek en materiaal- en afvalstromen, zal

EcoWerk een duurzame bijdrage aan het materiaal- en afvalvraagstuk proberen te leveren. Een goed voorbeeld hiervan is de impact van e-commerce op de samenstelling van papier en karton en de wijze van inzamelen: zo wordt er in verhouding meer karton ingezameld en minder kranten, tijdschriften en ander drukwerk. De nieuwe manier van inzameling van papier en karton in containers speelt daarop in.

EcoWerk weet zich omringd door een aantal belangrijke kennisproducenten, waarmee ze actief samenwerkt. EcoWerk zal potentiële samenwerkingen en synergieën met de KUL, spin-offs en startups onderzoeken en opzetten en dit over dataontwikkeling en -uitwisseling, circulaire projecten, nieuwe verwerkingstechnieken en afvalstromen, transportmogelijkheden,... Samen vergaren en creëren ze kennis en voeren daarbij experimenten uit in de praktijk om tot nieuwe, gedegen inzichten te komen. EcoWerk maakt zich sterk voor het verzilveren van data in de brede zin van het woord. Het gaat over verzilvering ten gunste van een circulaire ambitie, en een optimale bedrijfsvoering van EcoWerk zelf, maar ook aanverwante gemeentelijke organisaties en ketenspelers. Uiteraard steeds met het respecteren van de privacy van haar inwoners en de regels van de privacywetgeving.

EcoWerk spoort met nieuwe soorten incentives onder meer consumenten (met een breed scala aan achtergronden) aan om op duurzame wijze met afval en materialen om te gaan. Ze zet hierbij in op vernieuwende technieken en methoden. Duurzaamheid is een belangrijk leidend principe dat doorheen alle activiteiten weerklinkt. Met duurzaam materieel, middelen en werkwijzen zet EcoWerk de toon binnen de sector en ketens waarin ze actief is.

Maatwerk voor de klant staat centraal. Daar waar contexten steeds complexer en gevarieerder worden (denk daarbij bijvoorbeeld aan gezinsverdunding en kleinere woonvormen) onderzoekt EcoWerk continu welke noden en behoeften huishoudens en lokale besturen hebben en probeert oplossingen op maat te ontwerpen.

EcoWerk gaat in dialoog met diverse klantengroepen om de levende behoeften, wensen en de mogelijkheden te kennen en te vervullen door aangepaste, flexibele en/of nieuwe dienstverlening.

3.4. Betrokken bedrijfsburger

EcoWerk is ook een bedrijfsburger. Zij neemt continu haar verantwoordelijkheid op ecologisch en maatschappelijk vlak. Zij draagt zorg voor de samenleving waarin ze opereert en doet dit niet alleen voor haar werknemers maar ook voor mensen buiten de bedrijfspooten van de verschillende sites. EcoWerk is een betrokken en veilige buur en heeft aandacht voor haar impact op de omgeving. Gemeenschapszin draagt zij hoog in het vaandel. EcoWerk opereert op een zorgzame en maatschappelijk betrokken wijze en toont respect voor de medemens in doen en laten. Bovendien draagt ze haar kennis en ervaringen inzake duurzaam materiaalbeheer ook naar anderen uit, niet alleen binnen de grenzen van haar werkingsgebied maar ook nationaal en internationaal, juist daar waar behoeften groot zijn. Op deze manier reikt EcoWerk sterke voorbeelden aan anderen aan, vanuit de filosofie 'voorbeeld doet volgen'.

EcoWerk gaat kritisch om met grondstof- en materiaalstromen. Ze monitort deze nauwlettend, om kwesties als bijvoorbeeld dumping van afval elders, te voorkomen en, indien nodig, aan te pakken en ter discussie te stellen. EcoWerk is als ketenspeler ook kritisch inzake keuze(s) van en voor haar partners en leveranciers, die ze eveneens screent op de ecologische en maatschappelijke duurzaamheidscriteria die ze zelf hoog in het vaandel draagt.

EcoWerk is initiatiefnemer in tal van duurzame lokale acties, gaande van sensibiliseringscampagnes omtrent duurzaam materiaalbeheer tot allerhande concrete acties. Iedere werknemer

van EcoWerf is tevens ambassadeur van het bedrijf en geeft ook buiten de werktijd het goede voorbeeld in duurzaam materiaalbeheer. Dit sluit nauw aan bij de concrete beleving van de vier kernwaarden: trots, open, positief en respectvol.

Duurzaam materiaalbeheer is een zaak van allen. De participatie van burgers om een duurzamere invulling van het materiaalbeheer mogelijk te maken, is gemeengoed in de werking van het bedrijf.

3.5. Aantrekkelijke werkgever

Als werkgever wil EcoWerf aan eenieder een aantrekkelijke werkplek bieden, los van de achtergrond van mensen. EcoWerf staat open voor diversiteit van mensen die bij EcoWerf beginnen werken. Bij aanwerving is het groeipotentieel van mensen een belangrijk selectie criterium. Dit geldt voor alle lagen binnen de organisatie. Opleidingsmogelijkheden vormen de voedingsbodem die toelaten dit groeipotentieel te valoriseren en zijn er voor elke werknemer, ongeacht welke taak men binnen de organisatie vervult. Wie wil, kan levenslang leren bij EcoWerf.

Op een baan bij EcoWerf raak je nooit uitgekeken. Mogelijkheden tot omschakeling tussen functies en afdelingen houden het werk boeiend. EcoWerf belooft haar mensen voor individuele maar ook voor teamprestaties en doet dit op uiteenlopende wijzen, waarbij ze naast de financiële ook gebruik maakt van niet-financiële bijdragen om de levenskwaliteit van haar medewerkers te vergroten.

Taken worden afgestemd op competenties van mensen. Dit gebeurt niet alleen op basis van de huidige taken maar ook op basis van de inschatting welke taken en dus competenties in de toekomst wenselijk en nodig zijn. Het werkveld van EcoWerf is continu in beweging, wat een sterk anticiperend vermogen van EcoWerf vraagt, ook op vlak van personeelsbeleid.

EcoWerf draagt zorg voor een veilige, ergonomisch verantwoorde en gezonde werkomgeving voor haar werknemers. Werknemers van EcoWerf kunnen spreken van een gezonde werk-privé balans. EcoWerf geeft tevens invulling aan een sociaal werkgeverschap. Mochten werknemers zich niet tevreden voelen in hun job, zorgt EcoWerf voor de juiste begeleiding, met als laatste optie de begeleiding naar een andere werkplek buiten EcoWerf.

Er heerst een warme werksfeer bij EcoWerf waarbij men niet schroomt om een schouderklopje te geven. In een open en transparante sfeer participeren en communiceren werknemers horizontaal en verticaal doorheen de organisatie. Zelfsturing is daarbij een belangrijk principe. Sturing van onderop zorgt voor een natuurlijke vorming van meer draagvlak voor beslissingen, meer betrokkenheid en meer verantwoordelijkheidszin. In geval beslissingen zijn genomen, draagt iedereen collectief zorg voor de uitvoering ervan.

4. ALGEMEEN KADER

4.1. Regelgevend kader intergemeentelijke samenwerking

Het regelgevend kader voor een opdrachthoudende vereniging zoals EcoWerf is vastgelegd in het decreet over het lokaal bestuur (DLB). Op grond van de artikelen 389 en 396 van het DLB kunnen twee of meer lokale besturen een samenwerkingsverband tot stand brengen met rechtspersoonlijkheid om doelstellingen te verwezenlijken die behoren tot één of meer beleidsdomeinen. Artikel 398 van het DLB definieert de opdrachthoudende vereniging als een samenwerkingsverband met beheersoverdracht waaraan deelnemende lokale besturen de uitvoering van één of meer duidelijk omschreven bevoegdheden met betrekking tot één of meer beleidsdomeinen toevertrouwen. De concrete regelgeving voor een opdrachthoudende vereniging is verder vastgelegd vanaf artikel 413 DLB. De eigenheid van een opdrachthoudende vereniging is dan ook duidelijk in de statuten van EcoWerf terug te vinden. Voor hetgeen niet geregeld is in het DLB is een opdrachthoudende vereniging onderworpen aan de bepalingen van het wetboek van vennootschappen die gelden voor de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

EcoWerf voert op basis van deze rechtsgrond een integraal afvalbeleid dat tegemoet komt aan een publieke dienstverlening dat eveneens door de decreetgever uitdrukkelijk in het Materialendecreet en het Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval is voorbehouden aan de lokale besturen.

Op grond van artikel 423 DLB kan een vereniging na afloop van de statutair bepaalde bestaansduur voor opeenvolgende keren verlengd worden voor een termijn die telkens niet langer mag zijn dan achttien jaar. Op verzoek van de gewone meerderheid van het totale aantal deelnemers en op voorwaarde dat het verzoek gedragen wordt door een drievierdemeerderheid van het aantal deelnemende gemeenten, kan de laatste algemene vergadering vóór het verstrijken van de duur, tot de verlenging beslissen met een drievierdemeerderheid van het aantal stemmen. De gemeenteraadsbeslissingen die daarvoor worden genomen, worden bij het verslag van de algemene vergadering gevoegd, zijn gebaseerd op een onderzoek.

De statutaire bestaansduur van EcoWerf eindigt op 14 december 2021. De gemeenten kunnen conform artikel 423 DLB overgaan tot de verlenging van de vereniging.

4.2. Regelgevend kader integraal afvalbeleid

Het Decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalcringlopen en afvalstoffen (Materialendecreet) bepaalt dat elke gemeente, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten, er zorg voor draagt dat de huishoudelijke afvalstoffen zo veel mogelijk worden voorkomen of hergebruikt, op regelmatige tijdstippen worden opgehaald of op een andere wijze worden ingezameld en nuttig worden toegepast of verwijderd. Conform de bepalingen van dit decreet worden de ophaling en inzameling van huishoudelijke afvalstoffen bij gemeentelijk reglement geregeld.

Deze taakstelling wordt verfijnd in het Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval d.d. 16 september 2016¹ dat een juridische basis vindt in artikel 18 van het Materialendecreet.

---

¹ Recentste wijziging: 12 juni 2020.

Conform dit uitvoeringsplan kunnen de lokale besturen de regie in handen nemen voor het beheer van de huishoudelijke afvalstoffen. Die regierol vloeit voort uit artikel 26 van het Materialendecreet. Dat artikel definieert de zorgplicht en bepaalt dat de ophaling en inzameling van huishoudelijke afvalstoffen bij gemeentelijk reglement wordt geregeld.

Lokale besturen staan vanuit de gemeentelijke zorgplicht in voor de eerstelijnsopvang van huishoudelijke afvalstromen en afvalstromen die door ontwijkgedrag ontstaan. De burger heeft het recht (en de plicht) om op een eenvoudige en correcte manier van zijn afvalstoffen af te geraken. De lokale besturen staan in voor een georganiseerd netwerk van huis-aan-huisinzamelingen, inzamelpunten en recyclageparken.

De lokale besturen werken aan sensibilisering van hun bevolking, waken erover dat elkeen zijn afval correct selectief laat inzamelen, hebben de mogelijkheid om zelf in te staan voor de inzameling en verwerking, komen tussenbeide als de inzameling of dienstverlening niet correct gebeurt en zorgen voor netheid van het gemeentelijk grondgebied.

In het huidige uitvoeringsplan wordt in de taakstellingen van preventie, selectieve inzameling tot verwerking verwezen naar de bestaande intergemeentelijke samenwerking in de diverse regio's.

De afvalintercommunales blijven een belangrijke regierol hebben in het Vlaams Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval.

4.3. Maatschappelijke (statutaire) doelstellingen

EcoWurf heeft conform artikel 3 van de statuten tot doel een duurzaam en integraal afvalbeleid te voeren voor haar deelnemende gemeenten, hetgeen het volgende omvat:

- Afvalpreventie, d.i. het vermijden van afval door het sensibiliseren tot voorkomen van afval en het stimuleren van hergebruik en recycleren van huishoudelijke afvalstoffen;
- Het inzamelen, transporteren en overslaan, in eigen beheer of in samenwerking met derden, van afval/materiaal afkomstig van huishoudens en daarmee gelijkgesteld materiaal en afval/materiaal afkomstig van de deelnemende gemeenten.
- Het verwerken, valoriseren tot grondstoffen en/of energie en desgevallend aanbieden, in eigen beheer, of in samenwerking met derden, van afval/materiaal afkomstig van huishoudens en daarmee gelijkgesteld materiaal en afval/materiaal afkomstig van de deelnemende gemeenten;
- Diensten verlenen in het kader van afvalpreventie, -inzameling en -verwerking, inclusief het innen van belastingen en retributies voor de gemeenten;
- Advies, middelen en diensten ter beschikking stellen die bijdragen tot een duurzaam en integraal afvalbeleid van de deelnemende gemeenten.

Binnen de wettelijke mogelijkheden kan de vereniging bovendien bijkomstig of uitzonderlijk alle mogelijke commerciële, industriële, financiële, roerende of onroerende verrichtingen uitvoeren, die direct of indirect verband houden met haar maatschappelijk doel of die van die aard zijn dat ze de verwezenlijking en ontwikkeling ervan bevorderen. Zij kan in dat kader binnen de grenzen gesteld door het DLB deelnemen in alle vennootschappen, verenigingen en ondernemingen, zowel in België als in het buitenland, bij wijze van inbreng, inschrijving, overdracht, deelneming, fusie, financiële tussenkomst of anderszins, indien en in de mate dat zulke deelneming direct of indirect verband houdt met haar maatschappelijk doel of van die aard is dat ze de verwezenlijking en ontwikkeling ervan bevordert. De vereniging kan zich tevens borg stellen binnen de grenzen

van het wettelijk kader en in overeenstemming met haar doelstellingen, onder andere door haar goederen in hypotheek of in pand te geven.

4.4. Bestuurlijke organisatie

4.4.1. Open communicatie

EcoWerf heeft steeds veel aandacht besteed aan informatie en overleg. EcoWerf heeft de laatste jaren een tandje bijgestoken en organiseert regelmatig (online) overlegmomenten: info- en overlegmomenten voor financieel directeurs en financiële diensten, algemeen directeurs, milieudiensten, groendiensten, communicatiediensten ...

Deelnemers aan onze overlegmomenten geven telkens opnieuw aan dat ze daardoor goed geïnformeerd zijn en zich ook betrokken voelen.

EcoWerf heeft een digitaal uitwisselingsplatform opgezet onder de vorm van het EcoWerf-Extranet. Lokale besturen kunnen er zowel algemene als gemeente specifieke documenten terugvinden: afvalbegroting, periodiek financieel overzicht, afvalcijfers, reglementen ... Zo is de informatie voor beleidsverantwoordelijken en gemeentelijke functionarissen steeds beschikbaar. Door het EcoWerf-Extranet kunnen we op een vlotte wijze al onze lokale besturen informeren en kan info langs beide zijden uitgewisseld worden.

4.4.2. Bestuursorganen

4.4.2.1. Algemene vergadering

De algemene vergadering is het hoogste orgaan en de belangrijkste beslissingen worden aan haar voorgelegd. Artikel 432 van het DLB bepaalt dat de algemene vergadering is samengesteld uit vertegenwoordigers van de deelnemers, die rechtstreeks worden aangewezen door de bevoegde organen van de deelnemers die ook het mandaat bepalen voor elke algemene vergadering.

De algemene vergadering is wettelijk/decretaal minstens bevoegd voor volgende onderwerpen: toetredingen, participaties, uitsluitingen, verlenging, ontbinding, statutenwijziging, benoemingen, bepalen van presentiegelden en andere vergoedingen, vastleggen van werkingskosten/tarieven, goedkeuring van jaarverslag/jaarrekening, kwijting aan bestuurders en revisor, goedkeuring zesjaarlijks evaluatierapport en de bespreking van de te ontwikkelen activiteiten en de te volgen strategie en begroting.

De algemene vergadering komt minstens twee maal per jaar samen.

4.4.2.2. Raad van Bestuur

Artikel 437 van het DLB bepaalt dat de raad van bestuur bevoegd is voor alles wat niet uitdrukkelijk overeenkomstig het DLB of krachtens de statuten is voorbehouden voor een ander orgaan. Met andere woorden heeft de raad van bestuur volheid van bevoegdheid.

Het aantal leden van de raad van bestuur bedraagt maximum 15 en de leden worden benoemd door de algemene vergadering. De raad telt tevens twee leden met raadgevende stem. De raad van bestuur heeft in haar midden een voorzitter en 2 ondervoorzitters aangeduid.

Sinds de inwerkingtreding van het DLB kunnen individuele vertegenwoordigers verscheidene of alle deelnemende lokale besturen vertegenwoordigen. De desbetreffende lokale besturen doen dan een meervoudige voordrachtregeling van één kandidaat-bestuurder namens meerdere deelnemers.

De raad van bestuur komt driewekelijks samen.

De huidige voordrachtregeling is als volgt:

Leuven	1
Tienen	1
Scherpenheuvel-Zichem	1
Rotselaar/Begijnendijk	1
Tremelo/Keerbergen	1
Haacht/Boortmeerbeek	1
Herent/Kortenberg	1
Bertem/Oud-Heverlee/Huldenberg	1,5
Bierbeek/Boutersem	1
Lubbeek/Holsbeek	1
Hoegaarden/Landen	1
Zoutleeuw/ Linter	1
Kortenaken/Glabbeek/Geetbets	1,5
Bekkevoort/Tielt-Winge	1
Totaal	15
Bestuurders met raadgevende stem	2

4.4.2.3. Algemeen comité

Volgens artikel 442 DLB kan een algemeen comité worden opgericht om de verbinding en het overleg tussen de raad van bestuur en de deelnemers te faciliteren en te stroomlijnen. De memorie van toelichting bij het DLB stelt dat om het overleg tussen raad van bestuur en de deelnemers of tussen de deelnemers onderling te faciliteren en het democratisch draagvlak van en binnen de organen van de vereniging te verstevigen, de vereniging een algemeen comité kan oprichten. Het algemeen comité heeft geen beslissingsbevoegdheid.

EcoWurf heeft gekozen om een algemeen comité in het leven te roepen ter compensatie van de beperking van het aantal leden van de raad van bestuur ingevolge het DLB. Het algemeen comité komt vier maal per jaar samen en bestaat uit de schepenen van omgeving van alle gemeentevennoten.

4.4.3. Lidmaatschappen

EcoWerf is lid van verschillende organisaties: Vlaco, Interafval, Leuven 2030, Maakbaar Leuven.

Vlaco

Vlaco, dat overheden en bedrijven verenigt die organisch-biologisch afval verwerken, zorgt voor de kwaliteitscontrole en integrale ketenbewaking. Vlaco levert keuringsattesten af voor de verwerkte eindproducten. Martina Kinders, diensthoofd Veiligheid, milieu en kwaliteit, is bestuurslid in het dagelijks bestuur en de raad van bestuur van Vlaco.

Interafval

Dit samenwerkingsverband van de VVSG en de Vlaamse afvalintercommunales wil zijn leden zo goed mogelijk informeren over alle aspecten van het afvalbeleid en als gesprekspartner fungeren voor alle betrokkenen. Jonathan De Witte, algemeen directeur, vertegenwoordigt EcoWerf op de plenaire vergadering. Verschillende personeelsleden zijn actief lid van verschillende werkgroepen.

Leuven 2030

In de vzw Leuven 2030 slaan de stad Leuven, KU Leuven, bedrijven, organisaties en burgers de handen in elkaar op het vlak van energie, wonen, mobiliteit en natuur, om de hoeveelheid CO₂ die ze elke dag uitstoten, tegen het jaar 2050 te herleiden tot nul. Farida Tierens, lid van de raad van bestuur van EcoWerf, vertegenwoordigt EcoWerf in de raad van bestuur van Leuven 2030.

Maakbaar Leuven

Dit repairplatform ondersteunt een beweging van burgers die het herstellen van kapotte spullen als een bijdrage zien tot een slimme en circulaire stad. De organisaties, bedrijven en individuen die het charter van Maakbaar Leuven onderschrijven, willen kennis, kunde en infrastructuur bundelen om meer en betere hersteloplossingen mogelijk te maken. Op lange termijn moet dit leiden tot beter productontwerp en meer lokale productie. EcoWerf is actief lid van de stuurgroep.

4.5. EcoWerf Energie

4.5.1. Bouwen van een voorvergistingsinstallatie

Na een grondige voorbereiding sinds 2013 is gebleken dat het bouwen van een voorvergistingsinstallatie financieel haalbaar is maar bij voorkeur gerealiseerd wordt binnen een aparte naamloze vennootschap met EcoWerf als enige aandeelhouder.

De vergistingsinstallatie zal geplaatst worden in de fysieke nabijheid van de bestaande composteringsinstallatie van EcoWerf. Hiervoor is tussen beide partijen een opstalrecht afgesloten.

Voor de bouw van de nieuwe vergistingsinstallatie werd een overheidsopdracht voor een 'Design Build Maintenance' overeenkomst uitgeschreven door EcoWerf op 15 januari 2016 (hierna 'DBM-overeenkomst'). De overheidsopdracht werd gegund aan OWS (Organic Waste Systems).

EcoWerf heeft een kapitaalbreng in de naamloze vennootschap gedaan ten bedrage van EUR 500.000 deels middels een inbreng in geld en een inbreng in natura. Voor de realisatie van deze investering zal door OVAM aan EcoWerf een investeringssubsidie worden toegekend ten belope van 20% van de kostprijs (excl. btw) van de vergistingsinstallatie met een maximumbedrag van 1.500.000 EUR. De overige financiering zal gebeuren middels een banklening.

EcoWerf Energie verkrijgt groenestroom- en warmtekrachtcertificaten (hierna 'GSC' en 'WKC') bij de opwekking van elektriciteit en warmte, zullen worden verkocht door de naamloze

vennootschap aan Fluvius. De garanties van oorsprong (hierna "GvO") zullen worden verkocht door de naamloze vennootschap aan derden. Deze financieringsstroom draagt bij aan de rendabiliteit van het project.

De geproduceerde elektriciteit zal, na afname door de naamloze vennootschap voor eigen gebruik (geraamd op 15%), meer bepaald worden verkocht door de naamloze vennootschap aan enerzijds EcoWerf (geraamd op 22%) en anderzijds aan een erkende energieleverancier (geraamd op 63 %) middels een Power Purchase Agreement (hierna: PPA) die de elektriciteit zal injecteren in het distributienet.

De opgewekte warmte zal, na afname door de naamloze vennootschap voor eigen gebruik (geraamd op 6%) worden verkocht door de naamloze vennootschap aan EcoWerf (geraamd op 94%).

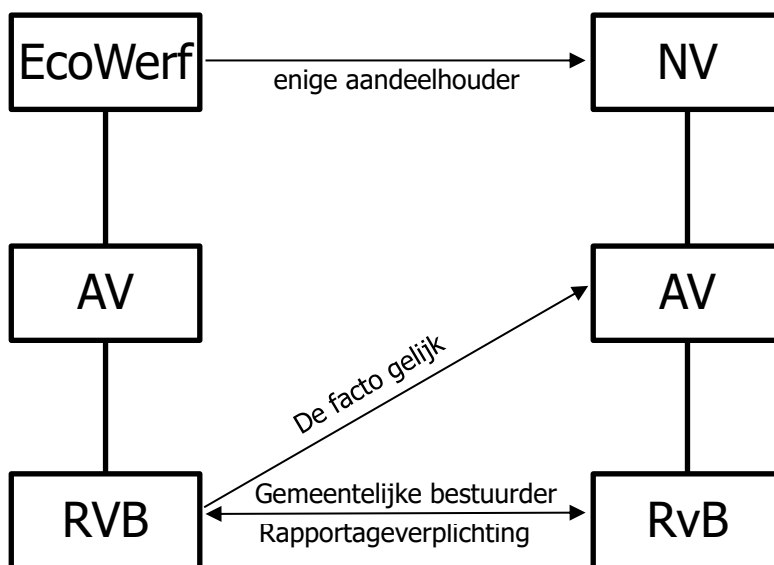
Voor de exploitatie van de vergistingsinstallatie sluit de naamloze vennootschap een dienstverleningsovereenkomst af met EcoWerf. Deze dienstverleningsovereenkomst omvat diensten die door EcoWerf tegen een kostendeckende vergoeding zullen worden aangeboden aan de naamloze vennootschap en dit gelet op de synergie van deze diensten met andere activiteiten die binnen EcoWerf plaatsvinden. Er zal dan ook geen personeel overgedragen of ter beschikking gesteld worden van EcoWerf aan de naamloze vennootschap.

4.5.2. Besturen op maat

Op grond van artikel 472 DLB is EcoWerf op 29 september 2020 overgaan tot de oprichting van een naamloze vennootschap nl. EcoWerf Energie. De minister van binnenlands bestuur heeft de goedkeuring hiervoor verleend middels het Ministerieel besluit van 25 augustus 2020 houdende de goedkeuring van het besluit van de algemene vergadering van 17 juni 2020 van de opdrachthoudende vereniging EcoWerf tot deelneming in de naamloze vennootschap EcoWerf Energie.

De bestuursstructuur van de nieuwe vennootschap wordt geconcretiseerd conform de geldende regelgeving en met inachtneming van de belangrijke rol die EcoWerf verwerft binnen de naamloze vennootschap.

Overeenkomstig artikel 472 DLB moet EcoWerf minstens een mandaat van bestuurder worden toegekend binnen de bestuursstructuur van de naamloze vennootschap. Voor dit mandaat mag alleen een bestuurder die benoemd is op voordracht van de gemeente aangeduid worden. Deze dienen op hun beurt verslag uit te brengen in de raad van bestuur van EcoWerf. Op deze manier garandeert het DLB de vertegenwoordiging van opdrachthoudende verenigingen in de raad van bestuur van een andere vennootschap.

EcoWerf is de enige aandeelhouder van de naamloze vennootschap waardoor de algemene vergadering enkel bestaat uit de vertegenwoordigers van EcoWerf. Beslissingen als aandeelhouder moeten steeds door de raad van bestuur van EcoWerf worden genomen. Hierdoor kan de volledige raad van bestuur van EcoWerf over belangrijke beslissingen van de naamloze vennootschap mee besluiten. Op basis van deze besluiten zal het lid van de algemene vergadering van de naamloze vennootschap beslissingen nemen.

De algemene vergadering van de naamloze vennootschap kiest de bestuurders van de vennootschap. Gelet op de invloed van de raad van bestuur van EcoWerf op de beslissingen van de algemene vergadering van de naamloze vennootschap wordt ervoor gekozen om de raad van bestuur van de naamloze vennootschap op een efficiënte en slanke wijze in te vullen.

De raad van bestuur van EcoWerf Energie is dan ook als volgt samengesteld: de voorzitter en de twee ondervoorzitters van EcoWerf.

Gelet op de verwantschap tussen EcoWerf en EcoWerf Energie is een afsprakennota tussen beide rechtspersonen goedgekeurd. Deze nota bepaalt enerzijds de wederzijdse goedkeurings- en informatieverplichtingen en anderzijds het dagelijks bestuur van EcoWerf Energie. Op deze manier is de onderlinge verhouding en samenwerking voor lange termijn geconcretiseerd. Jaarlijks zal hieromtrent een evaluatie gebeuren zodat de afsprakennota waar nodig bijgestuurd kan worden.

5. EVALUATIE 2003 – 2021

5.1. Evolutie van de activiteiten

EcoWerf streeft ernaar om een integraal afvalbeleid te voeren bij de 27 aangesloten vennoten.

Alle vennoten hebben de mogelijkheid om beheersoverdracht te verlenen voor één of meer van de activiteiten zoals weergegeven in bijlage.

EcoWerf kende gedurende de voorbije periode een belangrijke groei in de activiteiten, dit als gevolg van een beleid waarbij er samen met de vennoten werd gestreefd naar een modern en vooruitstrevend afvalbeleid.

5.1.1. Inzameling aan huis

EcoWerf zamelt onderstaande stromen aan huis in:

- Restafval
- Gft
- Pmd
- Papier- en karton

Volgende stromen worden op afroep aan huis ingezameld:

- Grofvuil
- Snoeihout
- Oude metalen

Er werd de voorbije periode continu geïnvesteerd in de uitbouw van een eigen transportdienst voor de uitvoering van de inzamelactiviteiten. Deze strategie kent volgende voordelen:

- Uitvoeren van langetermijninvesteringen, zoals routebegeleiding en een moderne vloot
- Efficiënte en marktonafhankelijke organisatie
- Rechtstreekse impact op de graad van dienstverlening

5.1.1.1. Systeem van inzameling

Vanaf 2005 werd er gestart met de inzameling van restafval en gft via het DifTar-systeem en kende dit systeem van inzameling ingang bij heel wat vennoten. Bij de andere vennoten geschiedt de inzameling via een volume-systeem.

De invoering van de DifTar huis-aan-huis-ophaling verliep gefaseerd tussen 2005 en vandaag, zoals hieronder weergegeven:

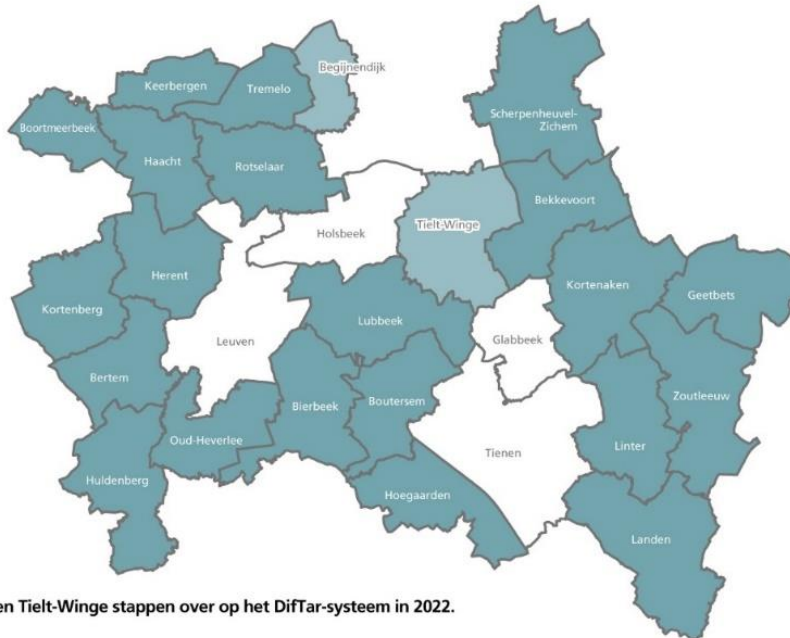
- 2005 (fase 1): Bertem, Boutersem, Hoegaarden, Lubbeek en Kortenaeken
- 2008 (fase 2): Bekkevoort, Boortmeerbeek, Haacht en Keerbergen
- 2009 (fase 3): Bierbeek, Kortenberg, Linter, Rotselaar, Tremelo en Zoutleeuw
- 2011 (fase 4): Geetbets
- 2015 (fase 5): Herent en Landen
- 2016 (fase 6): Huldenberg, Oud-Heverlee en Scherpenheuvel-Zichem

Fase 7 omvat Begijnendijk en Tielt-Winge en zal in 2022 uitgerold worden.

In onderstaande figuur worden de geografische spreiding van de inzamelsystemen weergegeven. De vennoten die inzameling van DifTar-systeem kennen, zijn in het blauw aangegeven.

EcoWerk-gemeenten en -steden met DifTar-ophaling aan huis

5.1.1.2. Inzameling van plastic en verpakkingsafval

In juli 2016 voerde EcoWerk de inzameling van de zachte plastics in, eerst via de recyclageparken, in 2017 in Boortmeerbeek en Leuven als proefproject huis-aan-huis en vanaf 2018 bij elke vennoot huis-aan-huis. Ook naburige intercommunales IVAREM en Interrand voerden de roze zak in.

EcoWerk gaf hiermee invulling aan de uitdrukkelijke wens van de vennoten om meer verpakkingsafval en andere plastics uit het restafval te halen teneinde de druk op de verpakkingsindustrie te vergroten om de bestaande inzameling verder uit te breiden met alle verpakkingsafval, en niet louter beperkt tot de definitie van 'pmd'.

Vanaf 1 maart is de aparte inzameling stopgezet als gevolg van de invoering van de Nieuwe Blauwe Zak. Door de uitbreiding van de sorteeregels voor 'pmd' met 6 extra plastic verpakkingen wordt de inzameling van de 'roze zak' voortaan verboden.

5.1.2. Brengsystemen

5.1.2.1. Recyclageparken

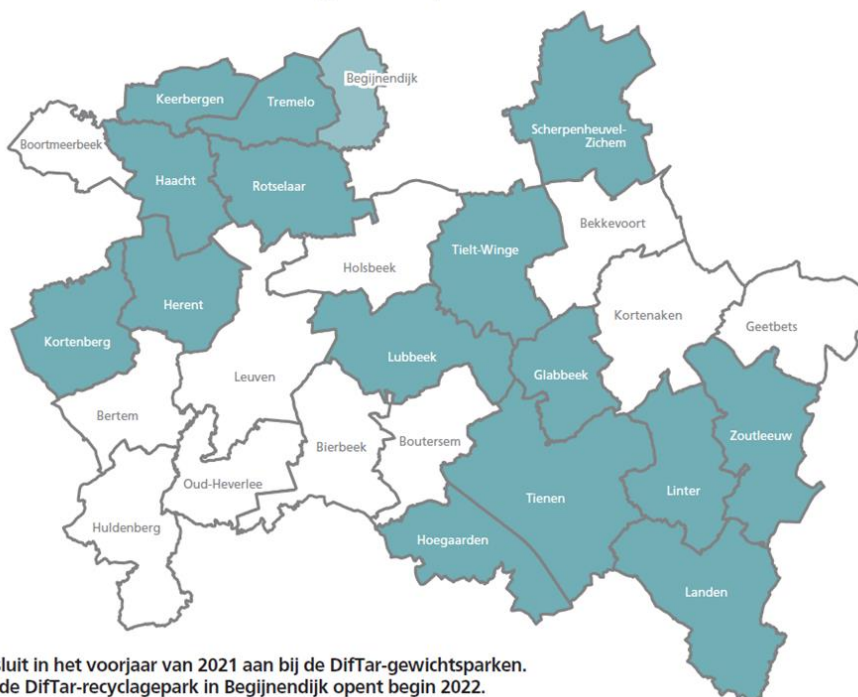
In 1986 is Interleuven gestart met de uitbating van de gemeentelijke recyclageparken. Na de splitsing zette EcoWerf deze dienstverlening verder, steeds meer gemeenten deden de overdracht van het beheer van het recyclagepark aan EcoWerf.

Deze vorm van dienstverlening omvat zowel de organisatie van het park als het beheer van de afvalstromen.

Heel wat recyclageparken werden de voorbije 15 jaar uitgerust met een DifTar-systeem, ofwel met een volumesysteem ofwel met een gewichtssysteem. De evolutie hiervan wordt hieronder weergegeven.

Recyclagepark	Type	Startdatum
Bertem (+Huldenberg)	Volume	6/09/2005
Boutersem	Volume	13/09/2005
Hoegaarden	Volume	27/09/2005
Holsbeek	Volume	11/10/2005
Herent	Gewicht	3/01/2006
Kortenberg	Gewicht	1/09/2006
Keerbergen	Gewicht	20/02/2007
Lubbeek	Gewicht	17/04/2007
Tremelo	Gewicht	17/06/2008
Rotselaar	Gewicht	17/06/2008
Bekkevoort	Volume	3/06/2008
Boortmeerbeek	Volume	24/06/2008
Haacht	Gewicht	1/07/2008
Leuven 1 Wilsele	Volume	3/02/2009
Leuven 2 Kessel-Lo	Volume	6/02/2009
Leuven 3 Heverlee	Volume	6/02/2009
Linter	Volume	1/09/2009
Glabbeek	Gewicht	1/11/2009
Scherpenheuvel-Zichem	Gewicht	1/05/2011
Tienen	Gewicht	1/09/2016
Landen	Gewicht	1/10/2017
Messelbroek	Gewicht	9/07/2019
Wezersebaan	Gewicht	19/02/2020
Begijnendijk	Gewicht	2022

Sinds 2017 geeft EcoWerf uitvoering aan het 'Masterplan recyclageparken'. De doelstelling van dit plan is om voor alle vennoten 20 goed uitgeruste en moderne recyclageparken in de EcoWerf-regio op basis van DifTar-aanrekening te realiseren. Voor de ligging van deze parken wordt gestreefd naar een zo goed mogelijke geografische spreiding, gebaseerd op achterliggende GIS-analyses. De inwoners van de regio zullen de vrije keuze hebben om een park te bezoeken dat voor hen het best bereikbaar is. Op onderstaande figuur wordt de stand van zaken in 2021 geografisch weergegeven:

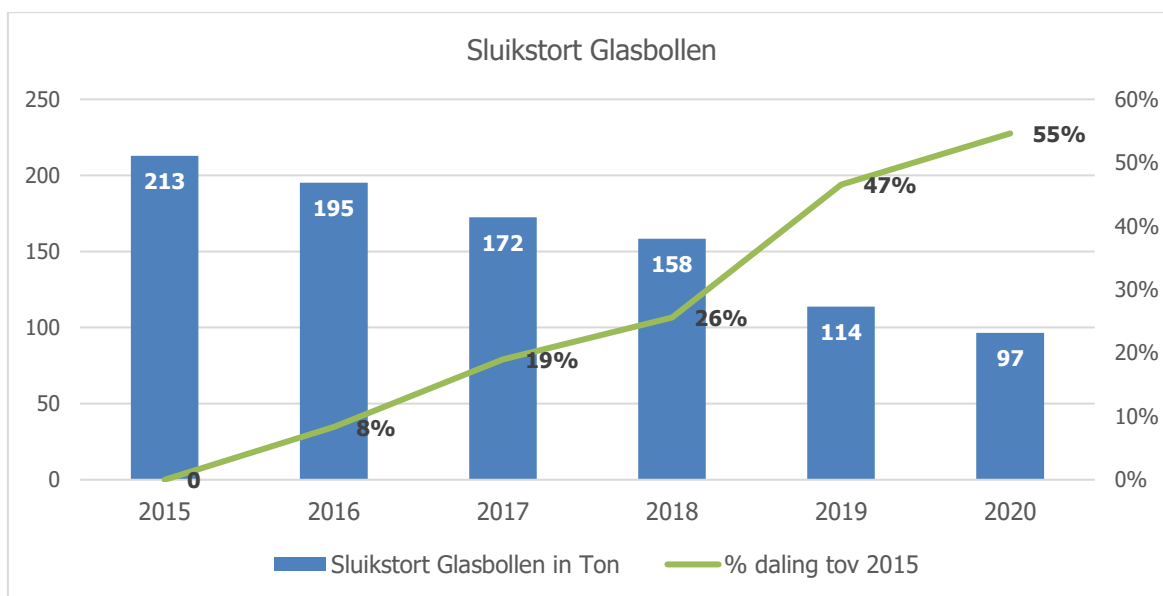
Begijnendijk sluit in het voorjaar van 2021 aan bij de DifTar-gewichtsparken. Het vernieuwde DifTar-recyclagepark in Begijnendijk opent begin 2022.

5.1.2.1. Glasbollen

EcoWerf zamelt met eigen diensten het glas in aan de glasbollen. Over de hele regio worden een 300-tal glasbolsites bediend. Naast het ledigen van de glasbollen zorgt EcoWerf ook voor het reinigen van de bollen evenals het opruimen van sluikestort.

Sinds enkele jaren wordt samen met de vennoten actief ingezet op het ondergronds brengen van de glasbolsites. Eind 2019 waren in totaal 45 glasbolsites ondergronds gebracht. Ondergrondse glassites trekken minder sluikestort aan. Bovendien zorgen ondergrondse glassites voor minder geluidsoverlast en zijn ze beter bereikbaar voor rolstoelgebruikers.

In onderstaande grafiek wordt de evolutie van het sluikestort dat wordt opgeruimd aan de glasbolsites weergegeven. Het ondergronds brengen van de glasbollen heeft samen met bijkomende inzet op preventie en handhaving een duidelijk positief effect op deze hoeveelheden.

5.1.2.2. Ondergrondse sorteerstraten

Sinds 2019 biedt EcoWerf vennoten de mogelijkheid om de afvalinzameling van collectieve woningbouw, appartementsbouw... via een collectief systeem van ondergrondse sorteerstraten te laten verlopen.

De 4 fracties die huis-aan-huis ingezameld worden, kan de inwoner ongeacht het tijdstip in de sorteerstraat aanbieden. Dit systeem wordt aangepast aan het inzamelsysteem dat van toepassing is bij het lokale bestuur (volumesysteem of DifTar-systeem).

Op deze manier kan er op een innovatieve manier invulling gegeven worden aan selectieve afvalinzameling, in nauwe samenwerking met ontwikkelaars van dergelijke projecten.

In 2021 zijn onderstaande systemen actief:

Gemeente/stad	Locatie
Kortenberg	Residentie Bareel
Leuven	Tweewaters
Tienen	Park Passionisten
Leuven	Broekhout
Herent	Molenveld Romeinse Ring
Herent	Molenveld Umafolaan 9
Haacht	Moermanshof
Haacht	Molenveld
Haacht	Kouterhof OCMW
Bekkevoort	Kamiel Dekelver
Hoegaarden	Brouwerij Lories
Boortmeerbeek	Mouterij
Boutersem	Keyseryk

5.2. Evolutie van materiaalstromen

Het Vlaams afvalstoffenbeleid steunt sinds de oprichting van EcoWerk op onderstaande hiërarchie:

- Prioritair inzetten op voorkomen van afval, zwerfvuil en sluikstorten
- Veralgemeenen van de selectieve inzameling
- Toepassing van het principe 'de vervuiler betaalt'
- Zelfvoorzieningsprincipe/oplossing voor restafval

Het geldende Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval (2016) bevestigde deze prioriteitenladder en heeft deze nog verder uitgediept:

- In de eerste plaats moet de preventie van afvalstoffen worden bevorderd en moet er werk worden gemaakt van duurzame productie- en consumptiepatronen
- In de tweede plaats wordt hergebruik en de voorbereiding ervan gestimuleerd (vb. kleine reparaties of het schoonmaken van herbruikbare goederen).
- Ten derde worden er zoveel mogelijk afvalstoffen gerecycleerd en worden de materiaalkringlopen gesloten.
- In de vierde plaats worden andere vormen van nuttige toepassing van afvalstoffen aangemoedigd, zoals energierterugwinning en de inzet van materialen als energiebron.
- Op de vijfde plaats komt het storten als laatste optie.

EcoWerk tracht samen met de vennoten invulling te geven aan deze doelstellingen.

5.2.1. Afvalpreventie- en communicatie

EcoWerk heeft steeds veel aandacht besteed aan thuiscomposterende en kringlooptuinen.

Hiervoor werden door de jaren heen heel wat communicatie- en educatieve tools intensief ingezet zoals een infomobiel, infostanden, folders, compostkits voor kinderen, instructiefilmpjes, samenwerking met het Provinciaal initiatief Tuinkracht (nu Leve de tuin) en het inzetten van de communicatietools van Vlaco. Daarnaast organiseerde EcoWerk een samenaankoop voor compostvaten en -bakken die met subsidies van OVAM verkocht worden door de lokale besturen: zo werden 4.500 bakken en vaten verkocht.

EcoWerk verleende enkele jaren met ondersteuning door de provincie subsidies voor de aankoop van fluisterhakselaars en mulchmaaiers.

Scholen zijn een belangrijke doelgroep in onze communicatie. Daarom zet EcoWerk in op het aanbieden van educatieve materialen, rondleidingen, milieutoneel en ondersteuning van zwerfvuilacties. Al 18 jaar leiden de gidsen elk jaar zo'n 3.000 bezoekers rond in de overslaghal voor gft en restafval, de composteerinstallatie, de transportsite, de 23 recyclageparken en de kringlooptuinen in Haacht en Hoegaarden: op die manier hebben we de voorbije jaren meer dan 50.000 geïnteresseerde bezoekers mogen ontvangen.

De laatste jaren werkt EcoWerk nauw samen met Mooimakers (een initiatief van OVAM, Fost Plus en VVSG) en wordt de actie Operatie Proper voor scholen in het werkingsgebied gecoördineerd. In samenwerking met Fost Plus biedt EcoWerk scholen en lokale besturen afvalrecipiënten gratis of tegen sterk gereduceerd tarief aan.

In 2019 werd de website vernieuwd op basis van nieuwe inzichten en verwachtingen, technologische evolutie, surfgedrag, resultaten perceptieonderzoek en analyse vragen 'Groene lijn'. De website is nu een aantrekkelijk en gebruiksvriendelijk informatiekanaal. De populaire sorteervijzer werkt met een zoekfunctie en werd uitgebreid met een synoniemenlijst. De informatie over de ophalingen aan huis, inzameling op het recyclagepark, enzovoort, bieden we aan per lokaal bestuur. Zo weten de inwoners meteen wat voor hen van toepassing is en vereenvoudigen we het werk voor het lokaal bestuur, die vanop haar website rechtstreeks naar deze pagina's kan linken.

EcoWerf heeft de ambitie om haar website uit te bouwen als het afvalpunt voor huishoudelijke afvalstoffen voor de regio. De website kent meer dan 10.000 bezoeken per week, dit betekent meer dan 500.000 bezoeken op jaarbasis. EcoWerf is in samenwerking met haar lokale besturen zeer actief op Facebook. Onze berichten bereiken regelmatig meer dan 25.000 inwoners.

De afvalkalenders zijn de meest populaire communicatietool: uit onderzoek blijkt dat meer dan 90% van de inwoners de afvalkalender bijhoudt als info over sorteerregels en ophaaldata. Ondertussen maken ook meer dan 30.000 inwoners gebruik van de app Recycle!.

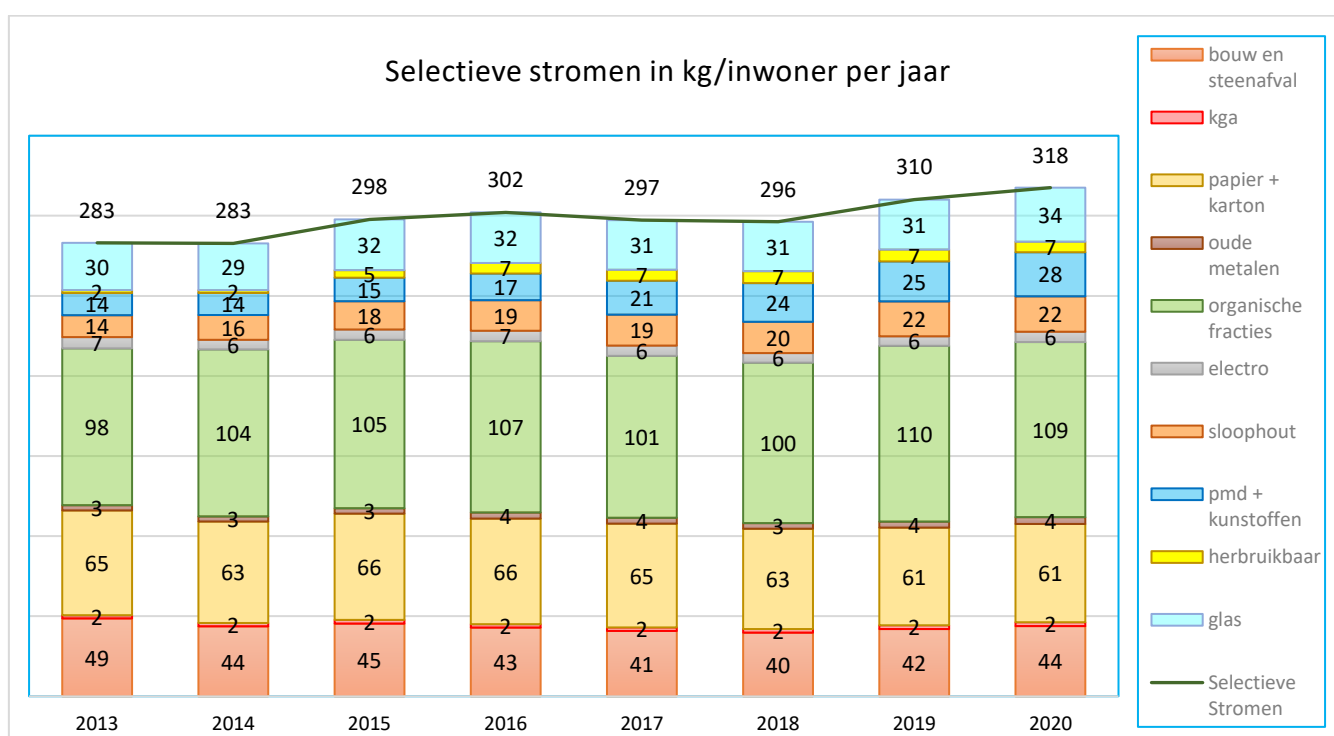
Communicatie is een belangrijk aspect bij nieuwe projecten, nieuwe inzamelmethodes, opening nieuwe recyclageparken. EcoWerf besteedt hier in samenwerking met haar lokale besturen steeds veel aandacht aan.

Onze medewerkers staan elke dag paraat, in weer en wind, om de dienstverlening te verzorgen. Onze medewerkers verdienen het respect van de inwoners. Daarom werken we elk jaar mee aan de Week van de afvalophaler en de recyclageparkwachter, georganiseerd door Interafval en de Vlaamse afvalintercommunales.

5.2.2. Recyclage en hergebruik

Het streven naar meer recyclage en hergebruik vertaalt zich in een sterke evolutie van het aantal stromen dat selectief wordt ingezameld evenals de hoeveelheden die opnieuw in de materialenkringloop worden gebracht. Het gewicht per inwoner van de afvalstromen die op deze wijze worden ingezet binnen de totale hoeveelheid aan afvalstromen nam de voorbije jaren bijgevolg sterk toe.

Onderstaande grafiek geeft de evolutie weer van de afvalstromen die selectief worden ingezameld. Onder meer de inzameling van verpakkingsafval (pmd), kunststoffen, herbruikbare goederen en sloophout kende de voorbije jaren een duidelijke opwaartse trend.

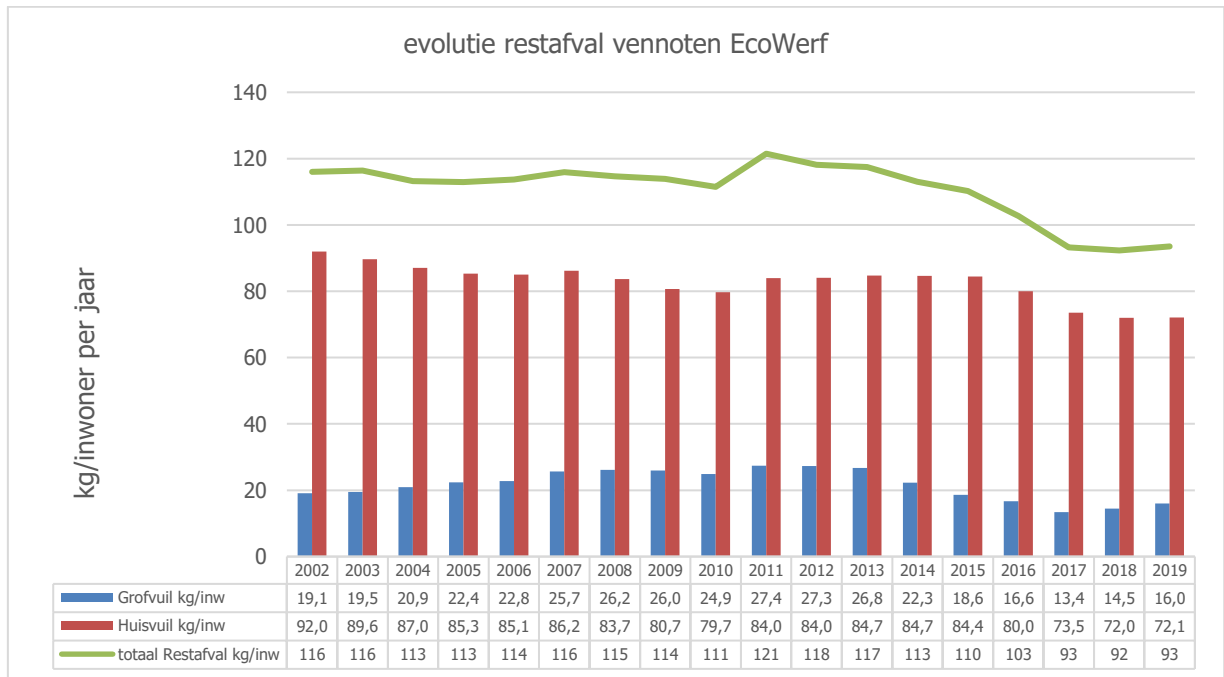

5.2.3. Evolutie van de restafvalcijfers

Eén van de belangrijkste parameters binnen het Vlaams Afvalstoffenbeleid is het restafvalcijfer, uitgedrukt in kg/inwoner.

Het uitvoeringsplan 1997 - 2001 had als doelstelling 150 kg/inwoner per jaar als maximum vooropgesteld, te behalen tegen 2010.

In onderstaande grafiek ziet u de evolutie van het restafvalcijfer voor de EcoWerf-regio:

De restafvalcijfers in de regio van EcoWerf lagen begin 2000 reeds onder de Vlaamse doelstelling. Sinds de laatste jaren kent EcoWerf één van de laagste restafvalcijfers van Vlaanderen.

In het Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval werd ondertussen deze doelstelling verder aangescherpt. Elk lokaal bestuur mag in 2022 maximaal de hoeveelheid restafval produceren die is toegekend aan de cluster waaronder het lokaal bestuur valt. Besturen die bij het begin van de planperiode (2016) de doelstelling voor hun cluster reeds bereikt hebben, behouden of verbeteren de resultaten tijdens de planperiode.

Voor het EcoWerf-gebied bevinden alle vennoten zich in de tweede situatie. De doelstelling, zowel gemeentelijk als cluster, evenals het resultaat per gemeente wordt in onderstaande tabel weergegeven.

gemeente	cluster	doelstelling cluster	doelstelling gemeente	Eindresultaat 2019
BEK	V3	122	102	97
BEM	V3	122	91	84
BET	V6	152	91	91
BIK	V2	130	98	98
BOK	V3	122	90	83
BOM	V3	122	105	89
GES	V5	113	94	93
GLK	V6	152	98	83
HAT	V3	122	86	75
HET	V2	130	83	76
HOK	V3	122	97	83
HON	V3	122	86	95
HUG	V3	122	82	71
KEN	V1	122	104	95
KOG	V2	130	83	80
KON	V5	113	105	86
LAN	V4	130	104	82
LEN	V15a	193	124	106
LIR	V5	113	89	93
LUK	V1	122	82	77
OUE	V1	122	79	76
ROR	V3	122	89	80
SCM	V5	113	81	82
TIE	V3	122	99	90
TIN	V12	141	134	126
TRO	V3	122	90	85
ZOW	V5	113	99	99

5.3. Kwaliteit van de dienstverlening

EcoWerf hecht veel belang aan de kwaliteit van de dienstverlening. Enerzijds wordt veel aandacht geschonken aan het aspect klantvriendelijkheid via o.a. frequente opleidingen en veelvuldige communicatie. Anderzijds kunnen inwoners via diverse kanalen bij EcoWerf terecht met infovragen, klachten, meldingen en bestellingen. De medewerkers van de 'Groene Lijn' beschikken over een vademecum teneinde steeds de juiste informatie bij de hand te hebben. In 2020 werden ruim 60.000 telefoons beantwoord.

Elke melding die te maken heeft met inzameling huis-aan-huis wordt geregistreerd in een centraal communicatieplatform en krijgt de nodige opvolging. In 2020 werden ongeveer 8.000 meldingen van niet-inzameling genoteerd. Voor 61% van deze meldingen werd verdere actie ondernomen. Voor een groot deel van deze meldingen gebeurt ook een inhaalronde.

Ermee rekening houdende dat er elke dag 50.000 potentiële aansluitpunten kunnen bediend worden (dit is ruim 1 miljoen per maand), is het aantal meldingen van niet-ophaling relatief beperkt. EcoWerf tracht uiteraard elke klacht te vermijden en zet extra in op terugkerende klachten.

5.4. EcoWerf als organisatie

5.4.1. Historiek van de activiteiten

In 1965 richtten 10 lokale besturen uit de regio Leuven de intercommunale Interleuven op. Haar opdracht was een geïntegreerde regionale aanpak te verwezenlijken die zowel sociaal als economisch is en dit door de inrichting van industriële en ambachtelijke zones en van sociale verkavelingen.

In 1972 ging Interleuven gaat van start als afvalverwerker. Ze richtte een breekwerf op voor het verkleinen van het ingezameld restafval. Op deze werf werden huisvuil en grofvuil in kleinere delen gebroken, zodat dit afval minder volume innam op de stortplaatsen.

In 1979 startte Interleuven met de huis-aan-huisophaling van huisvuil en grofvuil.

In 1981 startte Interleuven met de eerste selectieve inzameling en ging van start met de inzameling van glas via glasbollen. In 1986 gingen de eerste containerparken open.

In 1989 nam Interleuven de stortplaats in Pellenberg in gebruik.

In 1993 startte Interleuven met de selectieve huis-aan-huisophaling van papier-en-karton en kga. In datzelfde jaar werd de gasonttrekkingsinstallatie op de stortplaats in Pellenberg opgestart. Het afgezogen stortgas dreef 2 generatoren aan voor de productie van elektriciteit.

In 1995 ging Interleuven van start met de selectieve huis-aan-huisophaling van gft en pmd. De gft-inzamelingen bleken een succes en in 1996 startte Interleuven met de verwerking van gft in haar eigen composteerinstallatie in Wilsele. In datzelfde jaar sloot de stortplaats in Pellenberg haar deuren. Het stort werd afgedekt en kwam in de nazorgfase.

In 2001 werd de narijplingsplaats van de composteerinstallatie overkapt om zo geur naar de omgeving tot een aanvaardbaar niveau te beperken.

Op 15 december 2003 werd Interleuven opgesplitst (in uitvoering van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking) in 2 intergemeentelijke verenigingen: Interleuven en EcoWerf. Voortaan staat EcoWerf in voor de preventie, selectieve inzameling en verwerking van afval.

Vanaf 2005 past EcoWerf gedifferentieerde tarieven (DifTar) toe bij de huis-aan-huisophaling van restafval en gft. In dat jaar werd dit ingevoerd in 5 gemeenten (Bertem, Boutersem, Hoegaarden, Lubbeek en Kortenaken) en op 3 containerparken. In 2006 kwamen daar 2 nieuwe containerparken bij.

In 2006 startte EcoWerf met de overslag van kolken- en veegslib.

In 2007 ging de bouw van een nieuwe transportsite van start: stelplaats voor 60 ophaalwagens, wasplaats, herstelplaats, hal voor opslag compost en een stockageplein voor containers.

In 2008 ging de tweede fase van de DifTar-ophaling van start (Bekkevoort, Boortmeerbeek, Haacht en Keerbergen).

In 2009 werd in een derde fase DifTar uitgebreid naar de huis-aan-huisophaling van huisvuil en gft in 6 gemeenten (Bierbeek, Kortenberg, Linter, Rotselaar, Tremelo en Zoutleeuw). In datzelfde jaar werden 3 containerparken (Glabbeek, Leuven en Linter) geopend. Leuven koos als eerste voor de elektronische identiteitskaart als toegangskaart i.p.v. een aparte toegangsbadge.

In 2009 werden de eerste stappen voor het Mobility-project gezet: doel is de routeplanning en administratie van de Transportdienst te vereenvoudigen.

In 2010 werd bij 50 gezinnen in Bertem een proefproject opgezet: EcoWerk haalde het papier-en-karton op in containers. Het project krijgt een positieve evaluatie van de inwoners en de OVAM en werd in 2011 opgeschaald naar heel Bertem.

In 2011 werd DifTar uitgebreid naar het containerpark van Scherpenheuvel-Zichem en werd DifTar huis-aan-huis in Geetbets opgezet. In 2011 liep de nazorgfase van de stortplaats in Pellenberg af.

In 2011 was het Mobility-project uitgegroeid tot een breed automatiseringsproject, waarbij niet enkel de Transportdienst, maar ook ondersteunende administratieve diensten betrokken zijn. Elke container- en ophaalwagen was uitgerust met een boordcomputer, waardoor inzamelroutes en aanvullende administratieve gegevens gedigitaliseerd zijn.

In 2012 startte de verkoop van voorverpakte compost, verkrijgbaar op de site van Leuven in alle DifTar-containerparken. Later werd dit uitgebreid tot alle recyclageparken.

Vanaf 2014 maaien alle lokale besturen hun bermen en is er nood aan extra stockageruimte voor het groenafval. EcoWerk bouwde een dubbele silo om 2.000 ton maaisel te bewaren en later te verwerken tot compost.

In 2015 breidde EcoWerk haar werkingsgebied uit naar Tienen, wat bijkomende inspanningen vroeg op het vlak van afvalpreventie, -inzameling en -verwerking.

In 2015 breidde het DifTar-systeem voor de huis-aan-huisophaling van huisvuil en gft uit in Landen en Herent. In 2016 kwamen Scherpenheuvel-Zichem, Oud-Heverlee en Huldenberg aan de beurt.

In 2016 startte het proefproject waarbij EcoWerk gedurende 6 weken het huishoudelijk afval over water vervoerde van Wilsele naar Indaver in Doel.

Vanaf 2016 kunnen inwoners met hun harde en zachte plastics voortaan terecht op alle recyclageparken van EcoWerk. In Kortenberg werden de eerste ondergrondse sorteerstraten geïnstalleerd.

In 2017 werd de zachte plastics in het kader van een proefproject in Boortmeerbeek en in Leuven aan huis opgehaald. In hetzelfde jaar werden voor de eerste keer mobiele recyclageparken in aandachtswijken van Leuven georganiseerd.

In 2018 ging het vervoer van restafval over het water van start: jaarlijks kan 30.000 ton restafval via het water worden vervoerd. In hetzelfde jaar werd het nieuwe recyclagepark van Landen geopend. Vanaf begin 2018 werd in heel de regio de roze zak huis aan huis opgehaald.

In 2019 werd het nieuwe recyclagepark van Messelbroek geopend.

In 2020 nam de algemene vergadering van EcoWerk de beslissing om een vergistingsinstallatie te bouwen op haar terrein in Leuven. In hetzelfde jaar werd het nieuwe recyclagepark van Linter/Zoutleeuw onder de naam Wezersebaan geopend.

5.4.2. Evolutie van het personeelsbestand

De groei van de activiteiten vertaalt zich in een duidelijke groei van het personeelsbestand.

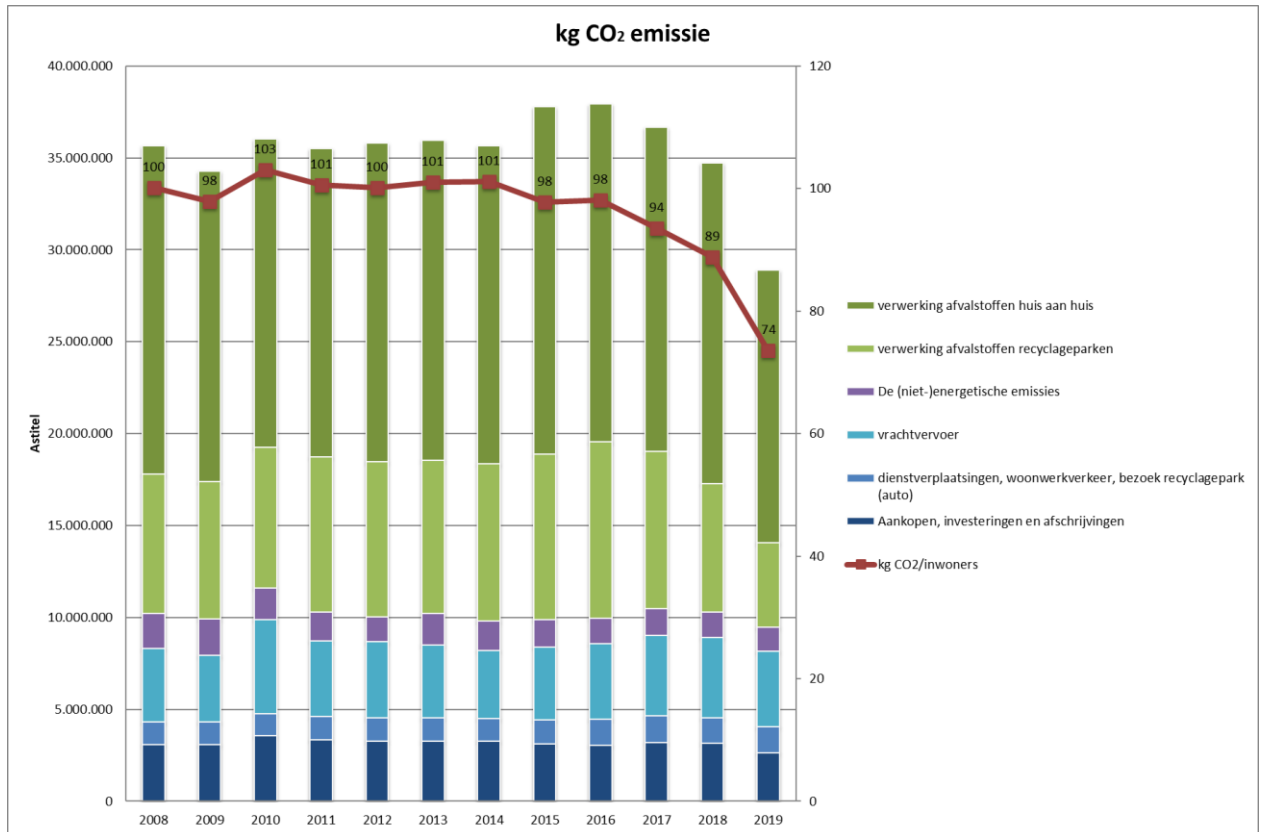
De grootste toename van medewerkers is toe te wijzen aan activiteiten waarvan de dienstverlening richting de vennoten is toegenomen, evenals een toename van de ondersteunende diensten. Zo kennen de transportdienst, dienst recyclageparken evenals de DifTar-dienst een duidelijke groei in de activiteiten. De ondersteunende diensten zijn mee geëvolueerd en kenden eveneens een evolutie ten gevolge van de volledige splitsing met Interleuven, toename van de administratieve werklust en een verdere professionalisering en versterking van stafdiensten. Globaal gezien kenden we binnen de organisatie ook een sterke groei van het aantal deeltijdse medewerkers.

Activiteit	2004	2020
Recyclageparken	48	82
Transportdienst	111	173
Compostering	11	11
Klantenonthaal en DifTar	8	17
Overslag	7	10
Ondersteunende diensten (administratie, uitvoerend)	26	55
Totaal	211	348

5.4.3. Klimaatbijdrage

EcoWerk monitort sinds 2008 de uitstoot van broeikasgassen van de organisatie, dit voor zowel de directe emissies (bv. energieverbruiken) als de indirecte emissies (bv. transport en verwerking van de afvalstromen), cfr. de 'vereenvoudigde Bilan Carbon methode'. Deze laatste hebben het grootste aandeel in de totale emissies.

De evolutie van de emissies sinds het begin van de registratie wordt weergegeven in onderstaande grafiek.

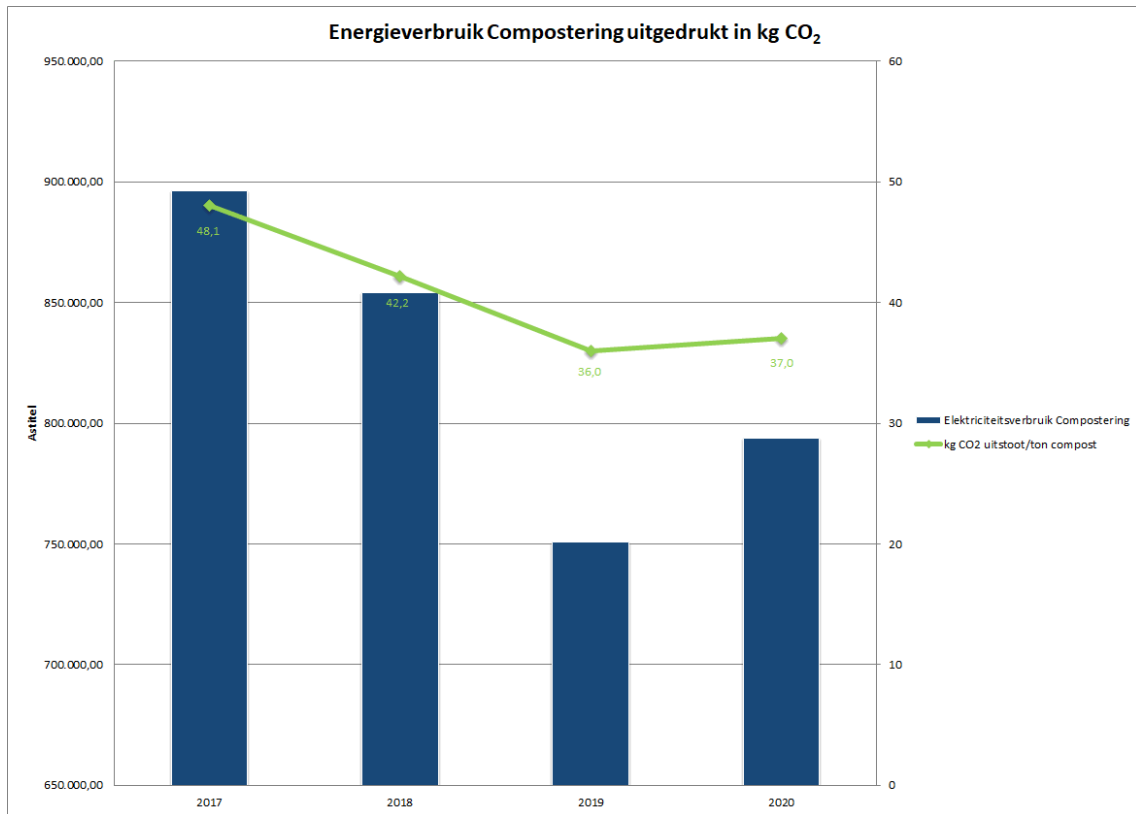

De strategie om in te zetten op meer selectieve inzameling en bijgevolg een verlaging van de hoeveelheden restafval heeft een duidelijk positief effect op de CO₂-emissies van de verwerking van de afvalstromen.

EcoWerk zet de laatste jaren ook sterk in op een kwaliteitsvolle monitoring van de energieverbruiken van de eigen gebouwen en technische installaties.

Het grootste deel van de energieverbruiken is toe te wijzen aan de compostingsinstallatie. Door te werken aan meer efficiënte exploitatie en enkele gerichte ingrepen werden de CO₂-emissies per ton geproduceerde compost gereduceerd zoals hieronder weergegeven.

6. ECOWERF IN EEN VERANDERENDE WERELD

6.1. Een veranderende omgeving

Als dynamisch publiek bedrijf dat midden in de samenleving staat, krijgt EcoWerk in de nabije en verre toekomst te maken met grote veranderingen in haar omgeving: ontwikkelingen als demografische verschuivingen, waardoor huishoudens andere afval- en materiaalstromen zullen hebben en aanbieden, de transitie van afval- en materiaalbeheer in Vlaanderen, de evolutie van een lineaire naar een circulaire economie, de focus op het sluiten van kringlopen en technologische veranderingen op het vlak van afvalinzameling en -verwerking.

Wat deze ontwikkelingen gemeen hebben is dat EcoWerk slechts in beperkte mate invloed heeft op hun (toekomstige) verloop, maar dat haar functioneren er wel sterk door beïnvloed wordt. Deze zogenoemde externe ontwikkelingen beslaan verschillende maatschappelijke domeinen, zoals politiek, economie, technologie, demografie, ecologie en sociaal-culturele ontwikkelingen. Vaak zijn deze externe ontwikkelingen onderling verweven in de zin dat zij hun uitwerking hebben op verschillende van deze domeinen en in onderlinge samenhang moeten worden bekeken. Bovendien wordt het merendeel van deze ontwikkelingen gekenmerkt door onzekerheid, in de zin dat nu lang niet altijd duidelijk is in welke richting bepaalde ontwikkelingen evolueren en/of hoe snel zij dat zullen doen. Kortom, de toekomst inzake materiaalbeheer voorspellen is moeilijk, omdat deze omgeving is met onzekerheid.

EcoWerk wil niet achterover leunen en afwachten hoe deze ontwikkelingen zich verder zullen ontploegen en haar werking zullen beïnvloeden, maar wil zo goed mogelijk anticiperen op deze veranderingen door op een duurzame wijze de bestaande en nieuwe kansen te benutten en eventuele risico's te verminderen.

Uiteindelijk leiden de in dit hoofdstuk beschreven ontwikkelingen en het samenspel ertussen tot strategische uitdagingen waarop EcoWerk een antwoord wil formuleren in haar lange termijnvisie.

6.2. Een veranderend economisch krachtenveld

De mate van economische ontwikkeling bepaalt onder meer de financiële bestedingsruimte van consument en overheid. Lokale besturen en burgers kunnen keuzes maken in hun bestedingsruimte, ook als het gaat om afval- en materiaalbeheer. Een grote uitdaging voor een bedrijf als EcoWerk is dan ook om een kwaliteitsvolle dienstverlening te blijven garanderen tegen een zo correct mogelijke prijs.

Hoe de economie zich op langere termijn precies gaat ontwikkelen is hoogst onzeker.

Niet enkel de economische conjunctuur is onderhevig aan veranderingen. De economische structuur is dat ook. EcoWerk bevindt zich op een geglobaliseerde markt. De impact van bv. het sluiten van de Chinese grenzen voor buitenlands afval is daar een sprekend voorbeeld van. De economische macht en kracht in de wereld zal in de toekomst verder wegschuiven van het Westen. De globale en lokale markt krijgt ook een steeds virtuelere invulling waarbij er handel wordt gedreven via computernetwerken. De markt waar aanbieders en gebruikers samenkomen wordt hierbij gefaciliteerd door een digitaal platform. Deze snelle opmars van e-commerce en de daaraan gekoppelde platformeconomie ontgaat EcoWerk niet.

Inzake afval- en materialenbeheer is het een uitdaging voor EcoWerk om haar rol op de lokale - virtuele - markt af te stemmen en te verzoenen met de dynamieken van de internationale - virtuele - markt.

EcoWerf bezorgt jaarlijks een afvalbegroting aan de gemeenten waarbij zowel de uitgaven als de inkomsten worden ingeschat rekening houdend met de economische tendensen. EcoWerf wordt geconfronteerd met wisselende opbrengsten van positieve stromen (zoals papier en karton) op de begroting. EcoWerf wil samen met de lokale besturen een methodiek uitwerken zodanig dat dit tijdens het begrotingsjaar beter kan opgevolgd worden.

EcoWerf wil de rechtstreekse aanrekening aan de burger in de hele regio op een zo uniform mogelijke wijze opzetten. De hele administratie rond het innen van de DifTar-tarieven wordt door EcoWerf verzorgd maar steeds in naam van de gemeente of stad. Kosten en opbrengsten blijven volledig transparant opgenomen in de gemeentelijke boekhouding.

6.3. Een opkomende circulaire economie

Mede onder invloed van de wereldwijde bevolkingsgroei en de opkomst van zich sterk ontwikkelende economieën neemt de wereldwijde honger naar grondstoffen toe. Tegelijkertijd raken de natuurlijke hulpbronnen van de aarde steeds verder uitgeput. De stijgende vraag en toenemende schaarste leiden tot stijgende prijzen van grondstoffen en materialen. Het recycleren en hergebruik van afval als materiaal of grondstof wordt hierdoor steeds meer pure noodzaak. Dit uit zich in concepten als gesloten kringlopen en circulaire economie.

De circulaire economie is een economisch systeem dat bedoeld is om herbruikbaarheid van producten en grondstoffen te maximaliseren en waardevernietiging te minimaliseren. Anders dan in het huidige lineaire systeem, waarin grondstoffen worden omgezet in producten die aan het einde van hun levensduur worden vernietigd, wordt in de circulaire economie gestreefd naar het zoveel als mogelijk sluiten van kringlopen.

Circulaire economie gaat verder dan recycling. Het gaat ook over een veelheid van business-strategieën die ingrijpen op verschillende schakels in de economie en de samenleving.

Recycleren is een goede eerste stap, maar we moeten materialen ook slimmer gaan gebruiken, zodat ze hun waarde behouden. Dat kan door meer te gaan herstellen, hergebruiken, maar vooral door producten zo te ontwerpen dat ze zoveel mogelijk afvalvrij worden. EcoWerf bekijkt samen met Maakbaar Leuven en andere herstelorganisaties om herstelactiviteiten op te zetten en beter te organiseren en wil dit samen met haar lokale besturen doen in haar regio. Zo koppelen we onze welvaart en ons welzijn los van de behoefte aan steeds meer grondstoffen².

Op termijn zal de samenleving als geheel zich meer en meer voor de opgave gesteld zien grondstof- en materiaalkringlopen zoveel als mogelijk te sluiten en waardevolle materialen zoveel als mogelijk te opnieuw te gebruiken. Het implementeren van slimme technologie als facilitator om die verschillende kringlopen te sluiten en de waardevolle materialen zoveel als mogelijk opnieuw te gebruiken, kan de ontwikkeling van de kringloopeconomie ingrijpend versnellen. Ook zullen er onder invloed van technologische ontwikkelingen alternatieve materialen ontstaan.

Een en ander heeft gevolgen voor het afval- en materiaalbeheer. Inzamelaars, verwerkers en producenten zullen op termijn de waardevolle grondstoffen en materialen, zoals zeldzame aardmetalen, uit allerlei typen afvalstromen zoveel als mogelijk willen gaan recupereren. Het is van groot belang dat de kwaliteit van de grondstoffen en materialen gewaarborgd blijft om deze terug in te kunnen zetten in de kringloop.

---

² <https://vlaanderen-circulair.be/>

Voorbeelden van nieuwe samenwerkingsvormen om deze waardevolle grondstoffen en materialen zo effectief en efficiënt mogelijk te recupereren, bijvoorbeeld tussen de producenten en inzamelaars, zijn vandaag de dag al zichtbaar. In de kringlooeconomie zullen grondstof- en materiaalstromen, maar ook afvalstromen, grondig veranderen, omdat bepaalde spelers andere posities zullen innemen en nieuwe actoren hun intrede in de keten zullen doen. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat producenten zo zuiver mogelijke grondstof- en materiaalstromen willen verwerven om hun toekomstige productie zeker te stellen, terwijl de consument beloond wil worden voor zijn toenemende inspanningen om allerlei verschillende maar waardevolle materiaalfracties gescheiden aan te bieden.

Indien de kringlooeconomie op grote schaal gemeengoed wordt, betekent dit ook dat de consument in het materiaalbeheer een andere rol zal gaan spelen. De consument opereert dan ook zelf duurzamer als het gaat om zijn of haar materiaalgebruik. Er kan een deeleconomie ontstaan die de verbruikseconomie langzaamaan deels zal vervangen. De overgang van een gebruik- naar een deeleconomie impliceert dus ook een culturele verschuiving van onze waardenpatronen.

Als de kringlooeconomie meer en meer bewaarheid wordt, zullen preventie, inzameling en verwerking in de toekomst op een andere wijze georganiseerd en ingericht worden. EcoWerk ziet zich in dat geval voor de uitdaging gesteld om in de circulaire economie een volwaardige speler en partner in de verschillende ketens te blijven en zichzelf te vernieuwen.

6.4. De veranderende consument en maatschappij

De samenleving vergrijsst en verkleurt, nu en in de toekomst. Ook ontstaan er nieuwe sociale scheidslijnen in de samenleving (niet alleen wat betreft inkomen, maar ook wat betreft opleiding, gezondheid en leeftijd). Mede hierdoor zal de samenstelling en omvang van huishoudens veranderen, terwijl tegelijkertijd de preferenties van consumenten veranderen. De toegenomen differentiatie van de consument stelt nieuwe eisen aan dienstverlening in algemene zin, en in afval- en materiaalbeheer in specifieke zin. Door de gezinsverdunding zullen woon- en consumptiepatronen veranderen, wat tot nieuwe typen en andere hoeveelheden en samenstellingen van materiaalstromen zal leiden. Ook de manier waarop de consument met diverse sociale, economische en culturele achtergronden met afval en materialen omgaat is verschillend. Zo is recycleren of naar het recyclagepark gaan niet voor elke inwoner vanzelfsprekend. De uitdaging bestaat er in om gepaste communicatie op te zetten.

De schaarste aan bouwgronden en ruimte in Vlaanderen neemt toe en leidt ertoe dat we anders gaan bouwen en wonen. De nieuwe geografische patronen van het Vlaamse landschap zijn verdichting en verstedelijking. Dit zal uiteindelijk leiden tot nieuwe behoeften en noden en uiteindelijk ook tot nieuwe manieren van inzameling en verwerking. De evolutie naar de installatie van ondergrondse sorteerstraten is hier een mooi voorbeeld van.

Diverse groepen consumenten willen op maat, flexibel en zo snel en eenvoudig mogelijk bediend worden. Gemak moet de mens dienen, zeker omdat mensen zich in de keuzemaatschappij te pas en te onpas geconfronteerd zien met tal van zaken waarover keuzes gemaakt moeten worden, terwijl ze hier eigenlijk steeds minder tijd voor hebben. De veeleisende en drukbezette consument stelt hoge eisen aan dienstverlening. Die drukte is een reden waarom de consument steeds minder tolerant lijkt te zijn wanneer zijn of haar eisen niet of onvoldoende worden ingewilligd.

Bovendien is de nieuwe consument mondiger en hecht hij meer waarde aan de betrouwbaarheid en dus ook de transparantie van een bedrijf. De consument kan bovendien eenvoudig beroep doen op een scala van meer traditionele maar ook nieuwe communicatiekanalen. Via moderne sociale media kan de consument niet alleen terecht voor informatie, maar daar kan hij ook zelf zenden en interacteren met anderen over welk onderwerp dan ook. Ook een bedrijf als EcoWerf krijgt met de gevolgen van de meer mondige consument te maken. Daarvoor speelt EcoWerf actief in op sociale media en heeft ze werk gemaakt van een interactieve website.

Het organisatievermogen van een deel van de consumenten neemt bovendien toe. Een deel van de consumenten neemt meer en meer eigen initiatief en stelt daarbij eisen aan bedrijven. Bijvoorbeeld, consumenten organiseren zich in een collectief, en gaan samen op zoek naar een energieproducent die het beste tegemoet komt aan de collectief opgestelde eisen. De vraag is in hoeverre in de toekomst, op langere termijn deze burgerinitiatieven en platforma ook denkbaar zijn in de context van afval- en materiaalbeheer.

EcoWerf opereert in een maatschappij waarin waardepatronen kunnen verschuiven. Bijvoorbeeld de schaal waarop het duurzaam denken en handelen in onze maatschappij is ingebed, zal sterk bepalend zijn voor de wijze waarop we als consument maar ook als bedrijf in algemene zin met afval- en materiaalbeheer omgaan. De mate waarin onze maatschappij van duurzaamheid in de toekomst is doordrongen, is onzeker en hangt eveneens af van de economische conjunctuur.

De samenleving is heel divers. Voor EcoWerf is het de uitdaging om iedereen te bereiken en het duurzaam denken en handelen bij de verschillende doelgroepen zo goed mogelijk te stimuleren. EcoWerf wil zich profileren als partner die steeds opnieuw openstaat voor innovaties en nieuwe ontwikkelingen.

6.5. Een veranderende vraag en aanbod van personeel

Indien vermelde maatschappelijke verschuivingen gaan optreden, zal ook de (potentiële) werknemer veranderen en meer en andere eisen aan een werkomgeving stellen.

Een van die maatschappelijke verschuivingen is de toenemende diversiteit van de samenleving. Deze tendens zal zich in de toekomst nog sterker vertalen in de organisatie. Dit zorgt ervoor dat EcoWerf meer en meer met een smeltkroes aan achtergronden en culturen te maken krijgt.

De (toekomstige) werknemers van EcoWerf zullen in toenemende mate geconfronteerd worden met de gevolgen van ontwikkelingen die gaan over technologische innovaties, ook op het vlak van afval- en materiaalbeheer. De snelheid waarmee technologische innovaties zich elkaar opvolgen, is ongezien en zal in de toekomst naar alle waarschijnlijkheid alleen maar toenemen. Echter, de snelheid van accepteren van die technologische innovaties verschilt van persoon tot persoon. Daarom is het inzetten op individuele veerkracht ten aanzien van nieuwe technologieën onontbeerlijk.

EcoWerf wordt uitgedaagd om te bekijken hoe geïmplementeerde nieuwe technologische toepassingen op een duurzame manier gekoppeld kunnen worden aan de kennis en kunde van de (toekomstige) werknemer. Andere vormen van en eisen aan kennis en kunde gaan binnen die nieuwe technologische en maatschappelijke contexten wellicht aan de orde zijn.

De uitdagingen voor EcoWerf liggen in het scheppen van een gemeenschappelijke, waarden-gedreven bedrijfscultuur waarin elk personeelslid zich kan vinden, het focussen op de kennis en kunde die het personeel bezit en de bijscholing om het (toekomstig) personeel te begeleiden en voor te bereiden in een veranderend context van afval- en materiaalbeheer.

6.6. Het toenemende belang van kennis en informatie

Onder invloed van technologische ontwikkelingen, maar ook maatschappelijke veranderingen, zijn er steeds meer data beschikbaar zijn over het gedrag van consumenten, materiaalstromen van of via andere spelers in de keten en de prestaties van het eigen bedrijf. Deze beschikbare data worden pas waardevol als deze omgezet worden in bruikbare informatie waarmee bijvoorbeeld de dienstverlening van bedrijven verbeterd kan worden en waarmee beter op de gediversifieerde wensen van de consument aangesloten kan worden. In een open source kenniseconomie zal deze informatie een belangrijk exportproduct kunnen worden en zouden ook nieuwe samenwerkingsverbanden in de afval- en materiaalketen kunnen ontstaan. Er worden echter ook eisen gesteld aan de manieren waarop deze data vergaard, verwerkt en beheerd worden. De privacy moet gewaarborgd worden en enige transparantie zal door de maatschappij geëist worden.

Ook EcoWerk opereert in een 'landschap' waar veel data beschikbaar zijn. De uitdaging voor haar is met deze data 'haar voordeel' te doen en haar kennisbasis over allerlei facetten van haar werk te vergroten, beter uit te dragen en te gebruiken voor bijvoorbeeld een kwaliteitsvollere dienstverlening. Gecombineerd met externe datastromen van andere partijen in de keten kunnen de data die EcoWerk zelf in huis heeft verrassende nieuwe inzichten opleveren. Zo kunnen er op basis van bepaalde data bijvoorbeeld nieuwe product-dienstcombinaties ontwikkeld worden, maar ook nieuwe methoden om burgers te sensibiliseren, te 'belonen' of juist te 'ontmoedigen' van een bepaald gedrag. Tenslotte biedt het hoge (kennis)niveau en de intensieve dataverzameling in de Vlaamse materialensector kansen voor nieuwe samenwerking in de keten, hier en elders.

6.7. EcoWerk en de energietransitie

Het veranderende klimaat zorgt voor een grote urgentie rond het terugdringen van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen en de overgang naar gebruik van meer duurzame bronnen van energie. Bovendien zorgt de uitputting van grondstoffen waaruit energie gewonnen wordt op haar beurt voor een versnelling van dit proces en leidt bovendien tot almaar stijgende energiekosten. De uitdaging is om minder afhankelijk te worden van fossiele brandstoffen door alternatieve bronnen van energie te ontwikkelen en te gebruiken en zo klimaatneutraal als mogelijk te opereren.

De afgelopen jaren zijn heel wat aan de energietransitie gerelateerde initiatieven opgestart. Voor een bedrijf als EcoWerk is het de uitdaging om op termijn zo veel mogelijk duurzame energiebronnen te gebruiken, eigen duurzame energie op te wekken en het energiegebruik zo veel mogelijk terug te dringen. Dit alles om op termijn zo energieneutraal mogelijk te kunnen opereren. In de komende jaren zullen hier kwantificeerbare indicatoren aan gekoppeld worden.

EcoWerk speelt hierop in door het bouwen en exploiteren van een voorvergistingsinstallatie om zo de energie uit het gft en ander organisch materiaal te halen. Dit levert een aanzienlijke CO₂-reductie op waardoor EcoWerk zijn steentje bijdraagt aan de energietransitie.

6.8. Technologische innovaties

Op meerdere terreinen die gerelateerd zijn aan het materiaalbeheer wordt technologisch gezien nu en in de toekomst geïnnoveerd. De manieren waarop materialen ingezameld, vervolgens vervoerd en ten slotte verwerkt kunnen worden, zullen in de toekomst veranderen. Er zijn heel wat (technologische) ontwikkelingen die ten grondslag liggen aan de opkomst van andere en/of nieuwe vormen van mobiliteit en een veranderende inzamel- en verwerkingsinfrastructuur. In dit

licht dient ook nagedacht te worden over de mogelijkheden van robotisering en/of automatisering van de inzameling, verwerking en recycling.

Zo speelt technologische vooruitgang een belangrijke rol, met nieuwe ontwikkelingen als track-and-tracetechnologie en chipping die het volgen van producten en materialen doorheen hun levensduur en de verwerking mogelijk maken. Bovendien zullen andere mogelijke ontwikkelingen, zoals op het vlak van de kringlooeconomie en de nieuwe maakindustrie, leiden tot andere eisen aan en vormen van mobiliteit en slimme infrastructures. Daarnaast vindt vandaag al veel innovatie plaats met betrekking tot het ontwerpen van intelligente materialen en producten door nanotechnologie³ en biomimicry⁴, wat ook gevolgen heeft voor de inzameling en verwerking van afval- en materiaalstromen.

Ook ontwikkelingen met betrekking tot landfill mining⁵ bieden op langere termijn zowel kansen voor energieopwekking en herwinning van waardevolle materialen, als voor de herwaardering en inrichting van oude stortplaatsen door middel van bijvoorbeeld, herstel van schade aan leefomgeving en milieu. De vraag is onder meer op welke schaal landfill mining toegepast gaat worden, door wie en of de kosten in de toekomst tegen de baten opwegen.

Er zal in de toekomst technologische innovatie plaatsvinden, de vraag is alleen op welke schaal en met welke snelheid. Voor EcoWerf is het de uitdaging deze ontwikkelingen op de voet te volgen, en waar aan de orde, tijdig in te spelen op deze veranderingen en zelf te innoveren.

EcoWerf zal bij het opzetten van haar activiteiten de verdere ontwikkeling van de Europese BBT-studies (BREF's) opvolgen.

6.9. De ontwikkeling van de nieuwe maakindustrie

In de toekomst worden de rollen van consument en producent diffuser. Technologische ontwikkelingen maken het nu al mogelijk om dichterbij of zelfs in huis goederen te produceren. Een deel van de consumenten wil bovendien niet langer alleen passief een product gebruiken, maar wil ook een actieve rol spelen bij het ontwerpen, ontwikkelen en misschien zelfs verwerken en recyclen van producten. Door technologieën als 3D-printing en zogenaamde Fab Labs⁶ krijgen consumenten de kans om zelf of in samenwerking met vaklieden of experts oplossingen en producten te ontwerpen die passen bij door henzelf ondervonden problemen of gekoesterde wensen. Burgers worden zo tegelijkertijd consument en producent van diensten en/of producten. Deze nieuwe maakindustrie biedt kansen voor efficiënt maatwerk, bij mensen thuis maar ook op industriële schaal.

Wanneer productie meer lokaal en decentraal gaat plaatsvinden, dan heeft dit gevolgen voor spelers in de hele grondstof-, afval- en materiaalketen. Als consumenten op eenvoudige wijze in staat zullen zijn zelf te produceren, zal dit gevolgen hebben voor hoe, in welke vorm en in welke hoeveelheid grondstoffen, materialen, producten en (rest)afval zich door de keten bewegen. Om bijvoorbeeld 3D-producten te kunnen printen, moeten consumenten beschikking hebben over

---

³ Nanotechnologie is de techniek die het mogelijk maakt te werken met deeltjes in de grootte-orde van nanometers (afkorting nm, een miljardste van een meter).

⁴ Biomimicry is de wetenschap en de kunst van het nabootsen van biologische ideeën in de natuur om menselijke problemen te kunnen oplossen. Concreet gaat het om het leren en nabootsen van natuurlijke vormen, processen en ecosystemen om duurzamere en gezondere menselijke technologieën en ontwerpen te kunnen maken.

⁵ Landfill mining gaat over het terugwinnen van grondstoffen, zoals waardevolle aardmetalen, uit producten, voormalige stortplaatsen, openbare ruimtes zoals wegen et cetera.

⁶ Zogenaamde Fab Labs zijn coöperatieve werkplaatsen waar, onder andere, uitvinders en ontwikkelaars gebruik kunnen maken van een collectieve infrastructuur, zoals computers, 3D-printers en lasersnijders.

pure grondstoffen. De verwerker of inzamelaar van vandaag zou best de leverancier van (over)morgen kunnen worden.

De ontwikkeling van de nieuwe maakindustrie is vandaag de dag nog omgeven met veel onzekerheid, onder meer over de vraag wanneer en op welke schaal deze ontwikkelingen zich zullen doorzetten, maar ook meer praktische vragen rond intellectueel eigendom, regelgeving en productie van potentieel gevaarlijke producten, zoals wapens of gevaarlijke stoffen.

De gevolgen van deze transformatie voor EcoWerk zijn nog moeilijk te doorgronden. Het is onduidelijk wanneer deze ontwikkeling zal evolueren van een niche-industrie naar mainstream-industrie.

In ieder geval is het zaak deze ontwikkelingen op de voet te volgen, en verder te verkennen hoe EcoWerk op deze dynamiek zou kunnen inspelen.

6.10. Een veranderend institutioneel krachtenveld

EcoWerk opereert in een veranderend institutioneel krachtenveld. Onder meer wet- en regelgeving zijn bepalend voor de wijze waarop het afval- en materiaalbeheer in Vlaanderen is geregeld. Uitgangspunt van deze wetgeving is dat een integrale kijk op de materialenketen onontbeerlijk is om een blijvende oplossing te vinden voor het afvalvraagstuk. Het nieuwe beleid stelt de transitie van afval- naar materiaalbeheer centraal, waarbij kringlopen gesloten worden en duurzame handelingswijzen centraal staan.

Daarnaast is het de vraag hoe de verhoudingen tussen verschillende spelers in het materiaalbeheer, zoals gemeenten, provincies, gewesten, federaal, Europese Commissie maar ook bedrijven, zich gaan ontwikkelen, welk beleidsinstrumentarium (wetgeving, subsidies, belastingregime) in de toekomst door wie gehanteerd zal worden en welke participatiemogelijkheden dit biedt voor allerlei spelers, waaronder ook burgers (denk bijvoorbeeld aan coöperatieven van burgers rond energieopwekking).

Voor de toekomst van EcoWerk is het bepalend welke rol lokale besturen in de toekomst in het materiaalbeheer gaan spelen en wat dit betekent voor het intercommunale karakter en de organisatie van het materiaalbeheer. Een van de gevolgen van de implementatie van het nieuwe decreet over het lokaal bestuur is dat de omvang van de raad van bestuur (in termen van leden) van EcoWerk aanzienlijk verkleind is. Tegelijkertijd wil EcoWerk aandacht voor de kleinere gemeenten behouden. De uitdaging is te waarborgen dat ook in de toekomst de stem van alle lokale besturen voldoende wordt gehoord.

Daarnaast is het bijvoorbeeld ook de vraag of gemeenten in de toekomst zullen fuseren waardoor een opschaling van EcoWerk's dienstverlening nodig zou kunnen zijn.

Ook de mate waarin bepaalde overheidstaken in de toekomst al dan niet geprivatiseerd zullen worden, zal een invloed hebben op de wijze waarop het materiaalbeheer en op hoe EcoWerk in de toekomst georganiseerd zal zijn. Nu is het afval- en materiaalbeheer van huishoudelijk en vergelijkbaar bedrijfsval met name een bij wet bepaalde publieke taak. EcoWerk streeft ernaar vergelijkbaar bedrijfsafval in te zamelen in haar reguliere inzamelrondes. We volgen de ontwikkelingen op dit vlak samen op met Interafval.

7. ONZE AMBITIES IN EVOLUTIE

7.1. Afvalbeheerder zijn voor én met steden en gemeenten

7.1.1. Overleg in statutaire organen en intens overleg met verschillende functionarissen

EcoWerf heeft steeds veel aandacht besteed aan regelmatige info en overleg op haar statutaire organen: directiecomité, raad van bestuur en algemene vergadering. Om na de beperking van het aantal bestuursleden, alle lokale besturen voldoende te betrekken werd een algemeen comité opgericht met de schepenen van omgeving en/of de milieuambtenaren. Bij het aantreden van nieuwe schepencolleges worden onthaaldagen georganiseerd waar de werking van EcoWerf wordt toegelicht.

De laatste jaren heeft EcoWerf een tandje bijgestoken en met verschillende functionarissen thematische overlegmomenten opgezet en dit met een regelmatige frequentie. Zo zijn er thematische overlegmomenten met schepenen van omgeving, schepenen van financiën, financieel beheerders, groendiensten, bevolkingsdiensten, milieuambtenaren, duurzaamheidsambtenaren en omgevingsambtenaren.

Een interne werkgroep relatiebeheer bespreekt op regelmatige basis de vele contacten met lokale besturen en zorgt voor een structurele opvolging.

Om de informatie efficiënt en snel te kunnen geven worden verschillende communicatiekanalen ingezet. Zo houden we continu en actief contact met colleges, schepenen van omgeving, secretarissen, milieuambtenaren, technische diensten via EcoWerf-Extranet, nieuwsbrieven ... Het EcoWerf-Extranet is een digitaal uitwisselingsplatform van EcoWerf naar lokale besturen en vice versa.

7.1.2. Kwaliteitszorgsysteem garantie voor continue verbetering

EcoWerf werkt met een kwaliteitssysteem. Een kwaliteitsmanagementsysteem is een middel waarmee een organisatie bepaalt hoe ze voldoet aan de eisen van haar klanten en andere belanghebbenden die bij haar activiteiten betrokken zijn. Het werken met een kwaliteitszorgsysteem heeft belangrijke voordelen voor haar gemeenten en steden:

- EcoWerf kan aantonen dat we producten en diensten van consistente kwaliteit aanbieden (bijvoorbeeld compost met Vlaco-label).
- EcoWerf kan aantonen dat we producten en diensten aanbieden die aan de eisen van de klant (gemeenten en hun inwoners), de wet- en regelgeving en de eigen eisen van de organisatie voldoen.
- Het helpt EcoWerf de bedrijfsprocessen te stroomlijnen en voortdurend te verbeteren, m.a.w. om na te denken over processen in termen van toegevoegde waarden (met de bedoeling dat de doelstellingen worden gehaald).
- Interne controle Audits en het opvolgen van KPI's en dashboards maken continue verbetering mogelijk.
- Het verankeren van de jaarlijkse managementbeoordeling en de integratie van alle lopende projecten en andere plannen zullen van het Jaaractieplan een plan maken dat gericht is op de toekomst en dat alle risico's en kansen zal borgen.

Om een betere opvolging van meldingen en klachten mogelijk te maken heeft EcoWerf een Centraal Communicatie Platform (CCP) opgezet. Zo heeft EcoWerf goed zicht op wederkerende klachten en is bijsturing via aandachtspunten op de boordcomputer van de ophaalwagens (Mobility) mogelijk.

7.1.3. Afvalaanrekening via DifTar

EcoWerf past het principe van *'de vervuiler betaalt/de sorteerder wordt beloond'* consequent toe. Voor het ontvangen van de DifTar-inkomsten voor de lokale besturen wordt gebruik gemaakt van één centrale rekening. EcoWerf zorgt voor de opvolging van de wanbetalers en bezorgt de gegevens aan de gemeenten zodat zij kunnen instaan voor de inkohiering.

Als eerste afvalintercommunale in België heeft EcoWerf een samenwerking opgezet met doccle. Zo kunnen inwoners gebruik maken van het elektronisch betalingsplatform en kunnen ze werken via domiciliëring: al 18.000 inwoners maken gebruik van dit betalingsstelsel.

Inwoners kunnen met hun DifTar-rekening ook op het recyclagepark betalen.

7.1.4. Onze ambitie verder vormgeven

EcoWerf zal invulling geven aan afspraken over de terugnameplicht voor specifieke afvalstromen, bv. matrassen ... Deze terugnameplicht geldt reeds voor een groot aantal afvalstromen zoals verpakkingsafval, afgedankte elektrische en elektronische apparaten, batterijen, frituurolie en -vetten ...

Vlarema legt vast dat bedrijfsafvalstromen nog meer selectief moeten gehouden worden. Deze verplichting geldt ook voor openbare besturen. Bovendien is sinds kort een code van goede praktijk van kracht die strenge regels oplegt bij de inzameling en verwerking van bedrijfsrestafval, ook hetgeen dat afkomstig is van gemeentelijke diensten. EcoWerf zal haar lokale besturen ondersteunen om hier correcte invulling aan te geven.

EcoWerf streeft ernaar dat alle lokale besturen van de regio Oost-Brabant lid blijven en/of worden. Hiervoor volgt EcoWerf de verdere ontwikkelingen in de uitvoering van het Vlaams regeerakkoord: om tot een grotere coherentie te komen en de regiovorming te stimuleren zal de Vlaamse regering, verder bouwend op de reeds uitgevoerde regioscreening, vaste regio's afbaken waarin alle vormen van intergemeentelijk samenwerking, zowel de bestaande als nieuwe, moeten plaatsvinden. De Vlaamse regering keurde op 9 oktober 2020 een conceptnota over regiovorming goed. De lokale besturen krijgen de kans om een advies te geven over de afbakening van de voorgestelde regio's. Hierna zal de Vlaamse regering de definitieve regio's afbaken. EcoWerf staat open om nieuwe gemeenten mee op te nemen in het werkingsgebied en zal er alles aan doen om een vlotte overgang te faciliteren in samenspraak met de gemeenten.

EcoWerf volgt bovendien de hertekening van het lokale landschap op. Gemeenten worden door de Vlaamse overheid gestimuleerd om hun schaal te vergroten. EcoWerf waakt erover dat het afvalbeheer in het kader van eventuele fusies vlot kan verlopen en faciliteert een vlotte administratieve overgang zowel voor fusies die betrekking hebben op lokale besturen binnen ons werkingsgebied als mogelijke fusies met lokale besturen buiten het werkingsgebied.

Om kwaliteitsborging van alle activiteiten te garanderen, heeft EcoWerf een kwaliteitszorgstelsel opgezet. Zo kan de raad van bestuur KPI's opvolgen met oog op een continue verbetering van de dienstverlening van EcoWerf. EcoWerf zal hierover meer communiceren naar haar vennoten.

Verder blijft EcoWerf inzetten op de bestaande en intense overlegmomenten met haar vennoten en haar verschillende functionarissen om de betrokkenheid en interactie te verhogen, en zo de dienstverlening optimaal af te stemmen op de verwachtingen. Het management en een interne werkgroep relatiebeheer volgt dit op de voet op. Er zullen elke 3 jaar periodieke overlegmomenten met de Schepencolleges georganiseerd worden.

7.2. Volwaardige speler in de transitie naar materiaalbeheer zijn én blijven

7.2.1. Proactief nieuwe business creëren

De gemeenten en steden en hun inwoners zijn de belangrijkste klanten van EcoWerf maar het klantenbestand van EcoWerf is onder meer uitgebreid met organisaties en aankopers van materialen.

EcoWerf monitort blijvend de ontwikkelingen op het vlak van de overgang naar materiaalbeheer, welke veranderingen plaatsvinden, hoe snel deze veranderingen gaan, mede op technologisch vlak, wat andere afvalinzamelaars en -verwerkers al op dit vlak doen, en wat bovengenoemde ambities uit de visie concreet voor EcoWerf betekenen, ook in termen van bestaande en nieuwe business modellen.

EcoWerf volgt de ontwikkelingen inzake materiaalbeheer op. Daar waar het een meerwaarde biedt, werkt EcoWerf samen met andere kennisinstellingen en organisaties, neemt deel aan nuttige onderzoeksprojecten, en neemt actief deel aan overlegfora en netwerking, om zo bij te blijven met de laatste stand van zaken op het gebied van materiaalbeheer. Zo zette EcoWerf op vraag van haar gemeenten en steden de inzameling aan huis van zachte plastic en de inzameling van harde plastic op de recyclageparken op.

7.2.2. Inzameling op maat

De bestaande haal- en brenginzamelsystemen, zoals huis-aan-huis inzameling en recyclageparken vormen een belangrijke pijler binnen een integraal afvalbeheer.

EcoWerf wil de komende jaren inspelen op verdere maatschappelijke evoluties en noden, naast de optimalisatie van de bestaande systemen.

7.2.2.1. Inzameling van papier/karton in containers

In het kader van het verbeteren van de ergonomie van de medewerkers, het voorkomen van zwerfvuil, het verhogen van het comfort van de inwoners, streeft EcoWerf naar een veralgemening van de inzameling van papier en karton in containers.

De resultaten van het project in Bertem rond inzameling van papier en karton in containers tonen aan dat inwoners en gemeente hier zeer tevreden over zijn. Inzameling via containers vereist evenwel grote investeringen. In samenwerking met gemeenten werd een model voor de inzameling van papier en karton in containers uitgewerkt. Naast Bertem wordt de wijze van inzameling van papier en karton in containers in een eerste fase geïmplementeerd in 13 andere gemeenten: Bierbeek, Boortmeerbeek, Boutersem, Haacht, Hoegaarden, Huldenberg, Keerbergen, Kortenaken, Kortenberg, Lubbeek, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem en Tremelo. Andere gemeenten volgen in een tweede fase.

7.2.2.2. Recyclageparken transformeren naar materiaalparken

In januari 2017 is EcoWerf gestart met het masterplan recyclageparken. Met het masterplan recyclageparken wil EcoWerf er op middellange termijn voor zorgen dat alle inwoners in het werkingsgebied op elk recyclagepark terecht kunnen.

EcoWerf streeft hiermee naar meer gebruiksgemak voor de inwoners, kortere afstanden tot een recyclagepark in de buurt, uniforme tarieven en meer kostenefficiëntie.

De recyclageparken werden geïnformatiseerd. Deze informatisering draagt o.a. bij aan de versterking van de interne communicatie, het werk efficiënter organiseren en het beter organiseren van containerwissels.

Met de recyclageparken wil EcoWerf op middellange termijn een belangrijke rol spelen in de circulaire economie.

Volgende recyclageparken zijn reeds opgenomen in het masterplan recyclageparken: Glabbeek, Haacht, Herent, Hoegaarden, Keerbergen, Kortenberg, Landen, Linter, Lubbeek, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem, Tielt-Winge, Tienen, Tremelo en Zoutleeuw.

De volgende jaren wordt de realisatie van nieuwe recyclageparken binnen het masterplan verder ingevuld. De verwerving van geschikte gronden speelt hierin een belangrijke rol.

EcoWerf zal bij de verdere implementatie van het masterplan recyclageparken steeds in overleg treden met aan het werkingsgebied grenzende intercommunales voor het gebruik van de recyclageparken voor die inwoners waar dit een voordeel zou opleveren. Daarnaast worden de brengpunten voor snoeihout verder geconcretiseerd, binnen de grenzen zoals voorzien in het masterplan. Bovendien wordt er steeds een optimale inzet van medewerkers nagestreefd in functie van een goede dienstverlening en de verwachte bezoekersaantallen.

7.2.2.3. Mini/mobiele recyclageparken

EcoWerf heeft in samenwerking met de stad Leuven mobiele recyclageparken opgezet om in te zetten op correct sorteren, het voorkomen van sluikestorten en sensibilisatie in aandachtswijken.

EcoWerf bekijkt de verdere uitbouw van pop-up of mini-recyclageparken en het opzetten van centrale brengpunten of een meer fijnmazige inzameling van afvalsoorten in een stedelijke context.

7.2.2.4. Ondergrondse sorteerstraten

EcoWerf heeft al een tiental ondergrondse sorteerstraten geïnstalleerd. De ondergrondse sorteerstraten worden aangelegd in het kader van nieuwe bouwprojecten waarbij gestreefd wordt naar een zo goed mogelijke invulling van de beschikbare ruimte. De inzameling van de selectief ingezamelde afvalstoffen kan efficiënt verlopen door ingebouwde sensoren die de vulgraad in de container opvolgen en aangeven wanneer de container voor drie vierde vol is, zo kan de lediging goed gepland worden. In de volgende jaren zullen nog verschillende ondergrondse sorteerstraten worden ingericht.

7.2.3. Logistiek vernieuwen

Om schaalvoordelen optimaal te benutten, streeft EcoWerf naar een verdere efficiënte inzet van de beschikbare middelen. De technologische voorsprong die EcoWerf opbouwde, maakt dit mogelijk.

De logistieke activiteiten van EcoWerf zijn een essentieel onderdeel binnen de uitvoering van de dagelijkse taken van afvalbeheer.

EcoWerf heeft een routingproject uitgewerkt met extra aandacht voor de organisatie van de reisweg die de vloot van EcoWerf aflegt. Doel van de routingprojecten is nog optimaler en duurzamer de verplaatsing van het wagenpark te organiseren om concepten zoals bijvoorbeeld het clusteren van gemeenten en duo-inzamelingen uit te voeren. De nieuwe inzichten van gemeenten en steden aangaande mobiliteit (verkeersarme straten, fietsstraten, invoering zone 30, gewichtsbepkeringen, schoolomgevingen), zijn een uitdaging voor EcoWerf om het routebegeleidingssysteem verder te optimaliseren. De opgebouwde expertise en het ontwikkelde routebegeleidingssysteem kan ook door andere partners gebruikt worden. EcoWerf wil verdere samenwerking met private afvalbedrijven en intercommunales verder onderzoeken en opzetten.

EcoWerf's logistiek gaat niet alleen over de mobiliteit, maar ook over de infrastructuren die nodig zijn om de afval- en materiaalstromen in te zamelen en te stockeren.

Zo zal op de EcoWerf-site te Wilesele worden geïnvesteerd in bijkomende flexibele overslagmogelijkheden voor diverse afvalstromen en wordt de uitbouw van logistieke HUBs op de locatie te Tienen en Werchter verder uitgewerkt.

Op deze wijze kan EcoWerf een antwoord bieden aan de verdere invulling van de selectieve inzameling en kan er bovendien worden geoptimaliseerd op vlak van logistieke bewegingen. De centrale ligging van de site te Wilesele biedt bovendien mogelijkheden om overslag voor derden, zoals naburige intercommunales of private inzamelaars, te realiseren.

EcoWerf heeft de mogelijkheid om vrachtwagens op aardgas (en later op biogas van de vergistingsinstallatie) te laten rijden onderzocht. Het rijden op diesel is op dit ogenblik de beste optie, op termijn kan overgeschakeld worden naar biodiesel. Het rijden op biogas uit de vergistingsinstallatie wordt na de opstart van de vergister opnieuw onderzocht.

Duurzaam materiaalbeheer betekent dat EcoWerf meer en meer als netwerkorganisatie functioneert en dat samenwerking met externe partners steeds belangrijker wordt. Dit impliceert dat personeel van EcoWerf vaker opleidingen, gerelateerd aan duurzaam materiaalbeheer, volgt en dat er meer duurzaam aangekocht wordt.

7.2.4. Onze ambitie verder vormgeven

De nieuwe vergistingsinstallatie zal in 2023 operationeel zijn. Dankzij deze installatie kan EcoWerf energie opwekken voor eigen gebruik. Het opgehaald gft-afval, bermmaaisel en andere organisch-biologische afvalstromen, zullen worden verwerkt in de vergistingsinstallatie teneinde biogas te produceren. Uit het biogas zal zowel elektriciteit als warmte worden opgewekt, die in eerste instantie worden aangewend voor eigen gebruik en in tweede instantie geleverd op het elektriciteitsnet. EcoWerf zal deze warmte aanwenden voor de composteringsinstallatie en de verwarming van haar administratief gebouw. Tijdens het vergistingsproces ontstaat er, naast biogas, ook digestaat. Dit digestaat zal door EcoWerf worden verwerkt in de bestaande composteringsinstallatie tot compost. Zo wordt ook in de toekomst de productie van kwaliteitsvolle compost door EcoWerf gegarandeerd. Daarnaast wil EcoWerf Energie toekomstgericht de toepassing van biomethanisatie, zijnde het opschonen van biogas tot biomethaan (= groen aardgas) met injectie in het aardgasnet en/of gebruik voor voertuigen, onderzoeken en realiseren wanneer de parameters om dit economisch haalbaar te maken, zijn ingevuld (steunmaatregelen, verdere ontwikkelingen binnen wettelijk kader ...). Dit project levert jaarlijks een aanzienlijke CO₂-reductie van 5.000 ton CO₂ op, een jaarlijkse elektriciteitsproductie

van 11.000 MWh en een jaarlijkse warmteproductie van 12.000 MWh. Dit komt overeen met het elektriciteitsverbruik van 3.000 gezinnen en het warmtegebruik van 500 gezinnen. De investering in de vergistingsinstallatie kadert dan ook binnen de doelstellingen van Leuven 2030 en de hogere overheden (Europese, Belgische en Vlaamse⁷). Het voorvergisten van gft tot biogas met nacompostering wordt door de Vlaamse overheid beschouwd als een innovatieve techniek om naast compost eveneens energie te produceren vanuit gft-afval en wordt om deze reden dan ook financieel ondersteund door onder meer OVAM. Naast de energetische valorisatie blijft de installatie zo'n 20.000 ton kwalitatieve compost produceren. Het omzetten van organische stromen tot compost is een schoolvoorbeeld van circulaire economie. In samenwerking met de Vlaamse Compostorganisatie (VLACO) zal EcoWerf verder inzetten op de ontwikkeling van andere soorten compost naast de huidige 'standaard' compost.

EcoWerf zet verder in op een diversificatie van het compostproduct en de daaraan gekoppelde dienstverlening. Te denken valt onder meer aan het ondersteunen van de fruitteelt en de aanleg van voetbalvelden.

De nieuwe vergister biedt mogelijkheden om andere organische afvalstromen aan te trekken en te verwerken. Zo wordt ingespeeld op de wettelijke verplichting om vanaf begin 2021 organisch afval van organisaties, scholen en verenigingen gescheiden aan te bieden voor verwerking.

Op Vlaams niveau is de doelstelling geformuleerd om tegen 2025⁸ minstens de helft van de lokale besturen actief te laten zijn rond voedselverlies. In samenwerking met gemeenten, steden en Vlaco zal EcoWerf projecten en initiatieven opzetten om voedselverlies zoveel mogelijk te vermijden.

EcoWerf zal blijven inzetten op een zo efficiënt mogelijke selectieve inzameling van de afvalstromen zoals de nieuwe blauwe pmd-zak en blijft streven naar een 100% producentenverantwoordelijkheid voor bv. kunststoffen. In het kader van de Vlaams actieplan voor afbouw van asbest, zal EcoWerf vanaf 2021 asbest op afroep aan huis inzamelen.

EcoWerf wil een volwaardige speler met ambitie zijn binnen de circulaire economie. Vanuit de activiteiten kan er een belangrijke bijdrage worden geleverd in de onderdelen 'herstel, hergebruik en recyclage'. Zo wordt er reeds samengewerkt met kringwinkels, Repair Café's, Maakbaar Leuven en andere sociale economie-organisaties om bepaalde deelstromen richten repair, reuse en recycle te brengen. Onze ambitie is om samen met deze partners het aandeel aan materialen dat kan hergebruikt worden verder te doen stijgen naar de doelstelling die gedefinieerd staan in het Vlaams afvalstoffenplan⁹ (7 kg per inwoner/jaar). EcoWerf zal er mee voor ijveren dat deze doelstelling voor hergebruik hoger wordt gesteld in het volgende Vlaams afvalstoffenplan.

Uit recent onderzoek blijkt immers dat er veel meer wordt hergebruikt dan enkel via kringwinkels: het hergebruik via kringwinkels bedraagt momenteel 5,4 kg per inwoner per jaar. Het totale hergebruik wordt ingeschat op 33 kg per inwoner per jaar. Het onderzoek brengt zowel het informeel hergebruik (bijvoorbeeld het doorgeven van babyspullen binnen de familie) als formeel hergebruik via tweedehandswinkels in kaart.

In het kader van maximaal hergebruik en recuperatie zal EcoWerf verder initiatieven ontwikkelen om deelstromen die een groot volume inhouden of een grote milieu-impact hebben (hoog- en

---

⁷ Vlaams Energie- en klimaatplan 2021-2030, 9 december 2019, 25-26, 61.

⁸ Actieplan voedselverlies en biomassa-(rest)stromen circulair 2021-2025 (versie 10/04/2020), 44.

⁹ Uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval, 54.

laagwaardig hout, textiel, harde plastic ...), verder uit te sorteren om deze deelstromen te valoriseren. Vanaf 2021 zal er gestart worden met het apart inzamelen van niet-verontreinigd A-hout, naast het B-hout, op de recyclageparken zodat dit kan gevaloriseerd worden als grondstof voor bv. spaanplaat. Er wordt naar gestreefd om de inzameling van textiel via een gereguleerd circuit, maximaal in samenwerking met maatwerkbedrijven, te versterken teneinde meer textiel uit het restafval te halen.

Op het vlak van organische stromen is compost natuurlijk het voorbeeld van circulaire economie. Binnen dit thema dient EcoWerf verder in te zetten op de creatie van mulchmateriaal om de houtachtige stromen die ontstaan vanuit groenafval beter te valoriseren. Het bijkomend behandelen van deze stromen kan leiden tot de creatie van een hoogwaardige houtsnipper die door de burgers kan ingezet worden als mulchmateriaal waardoor de kringloop kan gesloten worden.

Rond bepaalde deelstromen, zoals landbouwfolie en bermmaaisel, zal de dienstverlening meer op maat van de besturen worden uitgewerkt.

7.3. Actief aan de slag gaan met kennis en data die wij in huis hebben

7.3.1. Interne data gebruiken voor een betere organisatie

Lokale besturen kunnen als belangrijke partner gebruik maken van de kennis en data van EcoWerf. EcoWerf beschikt over heel wat data, deze data worden gebruikt voor een betere interne organisatie. De data die de afgelopen jaren werden vergaard maken het mogelijk om weloverwogen strategische beslissingen te nemen zoals het masterplan recyclageparken. EcoWerf stelt informatie en data beschikbaar voor de gemeenten en steden: gegevens DifTar, afvalbegroting, infografieken ...

EcoWerf investeerde in een Centraal CommunicatiePlatform (CCP) zodanig dat alle infovragen, meldingen, klachten en bestellingen compost optimaal geregistreerd en opgevolgd worden. Dit maakt een efficiënte interne en externe rapportage van data mogelijk.

Ken- en stuurgetallen én streefcijfers zijn verder uitgewerkt ter opvolging van de werking van EcoWerf en ter opvolging van de realisatie van de strategische doelen.

EcoWerf beschikt over heel wat data en wendt deze onder meer aan om ophaalrondes bij te sturen. Door de correctheid van de weegsystemen kort op te volgen komt EcoWerf tot een correcte afvalrekening voor gemeenten, steden en hun inwoners.

7.3.2. Vrije dataverstrekking naar anderen toe

De verstrekking van data neemt steeds toe, zowel in termen van hoeveelheid informatie en complexiteit van de informatie, maar ook van de hoeveelheid ontvangers en het type ontvangers. De dataverstrekking van EcoWerf richting andere partijen is belangrijk, ook in het licht van de ambitie zo transparant mogelijk te opereren.

EcoWerf garandeert een kwaliteitsvolle informatieverstrekking richting overheden, in het bijzonder de OVAM en de gemeenten, en de huidige (indirecte) klanten, zoals huishoudens via het online portaal Mijn EcoWerf. Via Mijn EcoWerf krijgen inwoners een overzicht van containers, afvalinzamelingen/afvalstortingen in de sorteerstraat, verrichtingen, betalingsuitnodigingen, saldo van de DifTar-rekening en de afvalleveringen op het DifTar-recyclagepark.

VVSG en OVAM hebben lerende netwerken opgezet. De lerende netwerken vinden hun oorsprong in het in 2016 goedgekeurde Uitvoeringsplan Huishoudelijk Afval en Gelijkaardig Bedrijfsafval. In dat uitvoeringsplan legt de Vlaamse Regering restafvaldoelstellingen (kg per inwoner per jaar) op per cluster van vergelijkbare gemeenten en steden. Lerende netwerken werden opgericht om door uitwisseling van ervaring de mogelijkheid naar het halen van de restafvaldoelstellingen te bekijken. EcoWerk verleende haar medewerking aan het delen van kennis en expertisen op het vlak van afvalpreventie, -inzameling en -verwerking. De lerende netwerken worden nu thematisch opgezet.

EcoWerk stelt data ter beschikking aan andere actoren om de circulaire economie te bevorderen en neemt deel aan pilootprojecten. Daarvan is de samenwerking met Maakbaar Leuven, kringwinkels en Repair Café een voorbeeld.

7.3.3. Onze ambitie verder vorm geven

EcoWerk geeft aan de organisatie van interne data de volgende jaren verdere invulling, bijvoorbeeld in het kader van het verbeteren van de bestaande werking van EcoWerk of het ontwikkelen van nieuwe diensten op maat van bestaande en nieuwe klanten. Data zullen enerzijds gebruikt worden om de interne werking beter te laten verlopen en anderzijds beschikbaar gesteld worden voor projecten. Het project om de staat van het wegdek via camera's op ophaalwagens op te volgen is daar een mooi voorbeeld van.

De gegevens die we verzamelen in het CCP worden optimaal ingezet via een dashboard om de dienstverlening aan gemeenten, steden en hun inwoners continue te verbeteren.

De beschikbare data over de werking van de recyclageparken zullen ingezet worden om een betere bestaffing van de recyclageparken op te zetten.

Alle routes zijn in een routebegeleidingssysteem opgenomen. Zo kunnen de ophalingen optimaal verlopen met milieuwinst. In een volgende fase zal een route-optimalisatie opgezet worden.

Om dichtbebouwde regio's te ontlasten, zal onderzocht worden of de inzameling van huishoudelijk afval en vergelijkbaar bedrijfsafval door één ophaalwagen kan gebeuren. EcoWerk wil hiervoor met private inzamelaars en kennisinstellingen (bv. Vlaams Instituut voor Logistiek) aan de slag gaan om deze doelstelling verder te concretiseren.

Om de overslag van afvalstromen te optimaliseren wordt bekeken om op strategisch gelegen punten mogelijke overslaglocaties op te zetten. Er wordt ook gestreefd naar maximale samenwerking met omliggende afvalintercommunales en private inzamelaars om overslaglocaties gezamenlijk te gebruiken. Dit zal leiden tot rendementsverbetering en zo tot kostenverlaging voor EcoWerk en haar gemeentevennoten.

EcoWerk zal de lokale besturen ondersteunen in het rapporteren van de afvalcijfers aan OVAM. In het kader van efficiëntere informatiedoorstroming en beleidsvoorbereiding streeft OVAM naar een maandelijkse in plaats van jaarlijkse rapportering.

7.4. Door duurzaam afvalbeheer bijdragen aan de klimaatdoelstellingen

7.4.1. Inzicht krijgen in duurzaamheidspotentieel van energie- en grondstofgebruik

EcoWerf heeft de afgelopen jaren heel wat vorderingen gemaakt met betrekking tot het verduurzamen van haar water- en energieverbruik. Zo wordt het water- en energieverbruik constant opgevolgd en wordt er voortdurend gezocht naar duurzaamheidspotentieel. De composteerinstallatie vermindert het gebruik van leidingwater door het gebruik van effluentwater van Aquafin. Aquafin op zijn beurt, moet dit effluent niet meer lozen.

Teneinde structureel kritisch met het energie- en grondstofgebruik om te gaan, heeft EcoWerf een actieve werkgroep interne milieuzorg die interne projecten rond de zorg voor het milieu opzet. EcoWerf beschikt over een milieuzorg- en kwaliteitsborgingssysteem voor gevaarlijke afvalstoffen dat we blijvend verfijnen ook naar niet gevaarlijke afvalstromen. De productteams zoeken naar betere recyclage en afzet van verschillende afvalstromen.

We blijven binnen EcoWerf zoeken naar de meest optimale verwerking voor onze afval- en materiaalstromen rekening houdend met circulaire strategieën. We willen een product zolang mogelijk in de keten houden en geven de voorkeur aan een zo hoog mogelijke vorm van recyclage. We blijven inzetten op het maximaal selectief inzamelen en kijken hier ook naar de vraag van bedrijven om hun recycled content te kunnen verhogen. We streven ernaar gevaarlijke afvalstoffen uit de materialenkringloop te houden.

7.4.2. Verduurzamen van energie- en grondstofgebruik

De inzet van duurzame technologie en van doorgedreven communicatie kan het energie- en grondstofgebruik van EcoWerf verkleinen. Via verschillende activiteiten werd hieraan invulling gegeven.

Zo worden inspectierondes en meldpunten voorzien om verspilling van water en energie te verminderen. Een opleiding Eco-driving werd als extra ondersteuning inzake een zuiniger energiegebruik richting chauffeurs geboden. Ook tijdens de opleiding van nieuwe chauffeurs wordt het rijgedrag bijgestuurd naar een meer ecologische rijstijl.

De EcoWerf-medewerkers worden gestimuleerd om het woon-werkverkeer af te leggen met het openbare vervoer of de fiets door volledige terugbetaling van het bus- of treinabonnement, fietsvergoeding, overdekte fietsenparking, mogelijkheid gebruik lockers en douches.

EcoWerf voerde een optimalisatie van de ventilatiehuishouding uit van haar compostering. De ventilatoren van de compostering draaien continu en zijn verantwoordelijk voor een groot deel van het energieverbruik. Na een studie werden de ventilatoren anders gestuurd, gespreid opgestart en werd er een nieuw onderhoudsplan gemaakt. Dit zorgde samen voor een aanzienlijk minder energieverbruik.

7.4.3. Energie zelf produceren

EcoWurf heeft de afgelopen jaren de bouw en de exploitatie van een vergister voorbereid. Dankzij zo'n installatie kan EcoWurf energie opwekken voor eigen gebruik.

Het door EcoWurf opgehaald gft-afval, bermmaaisel en aanverwante organisch-biologische afvalstromen (hierna 'voedingsmateriaal'), zal worden verwerkt in de vergistingsinstallatie van EcoWurf teneinde biogas te produceren.

Uit het biogas zal zowel elektriciteit als warmte worden opgewekt, die in eerste instantie zullen worden aangewend voor eigen gebruik en in tweede instantie zullen worden verkocht. EcoWurf zal de warmte aanwenden voor de composteringsinstallatie en de verwarming van haar administratief gebouw.

Daarnaast wil EcoWurf toekomstgericht de toepassing van biomethanisatie, zijnde het opschonen van biogas tot biomethaan (= groen aardgas) met injectie in het aardgasnet en/of gebruik voor voertuigen, onderzoeken en realiseren wanneer de parameters om dit economisch haalbaar te maken, zijn ingevuld (steunmaatregelen, verdere ontwikkelingen binnen wettelijk kader ...).

Dit project levert jaarlijks een aanzienlijke CO₂-reductie van 5.000 ton CO₂ op, een jaarlijkse elektriciteitsproductie van 11.000 MWh en een jaarlijkse warmteproductie van 12.000 MWh. Dit komt overeen met het elektriciteitsverbruik van 3.000 gezinnen en het warmtegebruik van 500 gezinnen. De investering in de vergistingsinstallatie kadert dan ook binnen de doelstellingen van Leuven 2030 en de hogere overheden (Europese, Belgische en Vlaamse¹⁰). Het voorvergisten van gft tot biogas met nacompostering wordt door de Vlaamse overheid beschouwd als een innovatieve techniek om naast compost eveneens energie te produceren vanuit gft-afval en wordt zoals hierboven reeds aangehaald om deze reden dan ook financieel ondersteund door onder meer OVAM.

De vergistingsinstallatie zal operationeel zijn in 2023.

---

¹⁰ Vlaams Energie- en klimaatplan 2021-2030, 9 december 2019, 25-26, 61.

7.4.4. Het klimaat ondersteunen door interne maatregelen

EcoWerf wenst op alle sites de biodiversiteit te verhogen. Door de ingroening van onze sites te optimaliseren en onze groenzones op recyclageparken te ontwikkelen geven we een voorbeeld aan onze bezoekers. Een groenzone die aangelegd is met respect voor biodiversiteit beschermt ook het klimaat. Er worden schaduwplekken gecreëerd, water kan in de bodem sijpelen en de natuurlijke bodem wordt gerespecteerd. De groenzones van EcoWerf worden vriendelijker voor lokale fauna en flora.

Aansluitend hierbij beseffen we ook dat drinkwater een schaars goed is. EcoWerf wil haar waterstromen steeds beter in kaart brengen en het gebruik van drinkwater tot een minimum beperken. Naast het verminderen van CO₂ worden onze nieuwe sites waterneutraal worden: grondwatertafel wordt niet verstoord, hemelwater vloeit af naar de bodem of wordt nuttig hergebruikt, afvalwater wordt niet vermengd met hemelwater en er wordt gekeken of dit nog nuttig kan gebruikt worden voor het te lozen. De afvalwaters die toch ontstaan worden goed opgevolgd en geïnventariseerd.

7.4.5. Onze ambitie verder vorm geven

EcoWerf wil haar verantwoordelijkheid nemen binnen de klimaatproblematiek met de opmaak van een klimaatactieplan 2030 om te streven naar een maximale netto-reductie van haar CO₂-uitstoot. Dit kadert in de verplichting in het Vlaams regeerakkoord waarin bepaald is dat alle overheden tegen 2030 40% minder broeikassen uitstoten en tegen 2050 80% minder broeikassen uitstoten. EcoWerf wil verder aandacht besteden aan het bevorderen van de biodiversiteit, het respect voor de waterkringloop op haar sites en het verder verduurzamen van het grondstofgebruik zoals papier en werkkledij. Ook de nieuwe vergistingsinstallatie die in 2023 operationeel zal zijn, draagt bij aan deze klimaatdoelstellingen.

Sinds 2018 vervoert EcoWerf jaarlijks zal zo'n 30.000 ton restafval over het water naar een verbrandingsinstallatie in Beveren. We bekijken de mogelijkheid om andere afvalstoffen via het water te vervoeren. Zo bekijken we samen met Fost Plus om het verpakkingsafval in de nieuwe blauwe zak via het water naar de nieuwe pmd-sorteerinstallatie in Willebroek te brengen.

EcoWerf zal bij het aankopen van wagens steeds bekijken welke de meest haalbare en beschikbare technologie die economisch verantwoord is. EcoWerf zal de evolutie ter zake opvolgen.

EcoWerf onderzoekt of de plaatsing van fotovoltaïsche cellen op de dakoppervlakten op haar site te Leuven en op haar recyclageparken een haalbare optie is om haar energieverbruik te verduurzamen.

EcoWerf zal de lokale besturen ondersteunen om de doelstellingen inzake voedselverlies te bereiken.

EcoWerf zal haar medewerkers blijven stimuleren om gebruik te maken van de fiets, openbaar vervoer en autodelen.

In samenwerking met de lokale besturen, Regionale Landschappen en maatwerkbedrijven wil EcoWerf bekijken of het ontwikkelen van 'biomassa-HUBS' de mogelijkheid biedt om met voldoende schaalvoordeel de houtachtige fractie van de organische stromen nog beter te organiseren. Zo kan op een kwalitatieve wijze zowel materiaaltoepassing als energetische toepassing verder worden ontwikkeld waardoor deze afvalstromen een toegevoegde waarde kunnen bieden. Er wordt bekeken of een synergie met het project 'Getesnippers' mogelijk is.

7.5. (Nog) klantgericht werken

7.5.1. Diversificatie van dienstverlening

EcoWerk plaatste camera's aan glasbollen om het sluikestort en zwerfvuil te voorkomen door middel van sancties voor dader die op heterdaad werden betrapt.

Sinds januari 2018 kunnen inwoners hun DifTar-rekening betalen op een nieuw centraal rekeningnummer. De afvalrekening van het DifTar-recyclagepark werd gekoppeld aan het DifTar-saldo. Betalingsuitnodigingen digitaal ontvangen en betalen via het elektronisch facturatieplatform doccle werd mogelijk in 2019. EcoWerk int contantbelastingen voor de gemeentevennoten via DifTar-tarieven en staat in voor de opvolging van wanbetalers.

De ondergrondse sorteerstraten, geïntegreerd in het DifTar-systeem, worden aangelegd in het kader van nieuwe bouwprojecten, waarbij gestreefd wordt naar een zo goed mogelijke invulling van de beschikbare ruimte. De inzameling van de selectief ingezamelde afvalstoffen kan efficiënt verlopen door ingebouwde sensoren die de vulgraad in de container opvolgen en aangeven wanneer de container voor drie vierde vol is zodat de lediging vlot kan ingepland worden.

EcoWerk ondersteunt de organisatie van Repair Café's in de vorm van bekendmaking op de afvalkalender en zet samen met Repair Café's pilootprojecten op, zoals het opzetten van een wisselstukcentrale.

Een nieuwe personeelsparking zal aangelegd worden. In overleg met de stad Leuven zal deze parking in het weekend kunnen gebruikt worden als randparking.

7.5.2. Meer interactie met (potentiële) klanten

Klantgericht werken impliceert voor EcoWerk dat zij meer interactie heeft met de huidige klanten. EcoWerk zette een meer structureel en periodiek overleg met lokale besturen op. Op deze manier leert zij behoeften die er leven beter kennen en kan ze er vervolgens beter aan tegemoet komen, maar kan zij ook lokale besturen informeren over de werking van EcoWerk en over hoe de lokale besturen zelf een bijdrage kunnen leveren aan een duurzamer materiaalbeheer.

7.5.3. EcoWerk profileren naar de buitenwereld

Klantgericht betekent ook dat EcoWerk zichtbaarder moet zijn voor (potentiële) klanten. Dat gebeurt via heel wat kanalen waarbij steeds gestreefd wordt naar een weloverwogen keuze van kanalen via welke de klanten het meest doeltreffend en meest efficiënt bereikt kunnen worden: EcoWerk-website, Mijn EcoWerk, Facebook, app Recycle!, LinkedIn, YouTube, media-aandacht ...

EcoWerk zorgt ervoor dat haar logo en baseline op al haar voertuigen duidelijk zichtbaar is.

7.5.4. Interne organisatie klantgericht inrichten

Om klantgericht en efficiënter te werken werd de interne organisatiestructuur aangepast: de dienst DifTar en Klantenonthaal (groene lijn) en secretariaat werden samengevoegd tot Klantenonthaal en DifTar. Alle binnenkomende infovragen, meldingen en klachten worden geregistreerd in het CCP (Centraal CommunicatiePlatform). Er is regelmatig overleg tussen de verschillende diensten met oog op een betere dienstverlening.

Er wordt op regelmatige basis een benchmark gemaakt van de kosten per inwoner teneinde onze klanten scherpe prijzen aan te kunnen bieden. EcoWerf zet nieuwe tools in zoals het Taken en VergaderingenPlatform (TVP) met het oog op een interne efficiënte organisatie.

Daarnaast volgt de interne werkgroep relatiebeheer op een structurele manier de contacten met lokale besturen op om de dienstverleningen blijvend te optimaliseren.

Het aanleggen van een nieuwe bedrijfstoegang zorgt voor een vlotter, veiliger en klantvriendelijker onthaal van de vele klanten, bezoekers en deelnemers aan rondleidingen.

7.5.5. Onze ambitie verder vorm geven

De dienstverlening van EcoWerf zal nog diversifiëren. Binnen de bestaande klantengroepen, zullen niches, zoals de technische diensten van de gemeenten, onderzocht worden teneinde te verkennen of EcoWerf hen een nog meer diverse dienstverlening kan bedienen. EcoWerf wil actief verkennen welke toekomstige mogelijkheden er zijn met het bedienen van nieuwe klantengroepen: andere intercommunales, non-profit organisaties, scholen en rusthuizen. In geval van een transitie naar materiaalbeheer gaan ook verwerkers en producenten die hun materialen/grondstoffen willen recupereren, mogelijk nieuwe klanten van EcoWerf worden. Binnen de bestaande klanten wordt getracht om de bestaande dienstverleningspakketten (bijvoorbeeld DifTar) uit te breiden.

EcoWerf heeft het voornemen om de markt van afval en materialen op structurele wijze verkennen en te monitoren niet alleen in termen van (potentiële) klanten maar ook in termen van ontwikkelingen op het vlak van materiaalbeheer.

EcoWerf zal steeds nieuwe dienstverlening op maat onderzoeken en ontwikkelen: ophaling op afroep, ophaling asbest aan huis, flexibele openingsuren en klantengerichtere uitbating recyclageparken, ondergrondse glasbollen en sorteerstraten, verdeelpunten op recyclageparken, geografische uitbreiding van DifTar, selectieve inzameling van organische afvalstromen.

EcoWerf streeft naar een zo groot mogelijke uniformiteit op het vlak van DifTar- en andere tarieven wat leidt tot kostenefficiëntie en mogelijk afvaltoerisme voorkomt.

7.5.5.1. Uitbouwen van regionaal zwerfvuilbeleid

Zwerfvuil is klein afval dat al dan niet onbewust op een daarvoor niet bestemde plaats wordt achtergelaten.

Sluikstorten is het achterlaten of storten van afvalstoffen op niet-reglementaire plaatsen en tijdstippen en in de foute recipiënten. Het gaat om bewust ontwijkgedrag.

De lokale besturen willen de komende jaren sterker inzetten op het verbeteren van de openbare netheid.

Het rapport huishoudelijke afvalstoffen 2019 geeft een stijgende trend aan in de hoeveelheden zwerfvuil en sluikstort. De totale kost voor het opruimen van zwerfvuil en sluikstort wordt in Vlaanderen geschat op 140-200 miljoen euro, waarvan de factuur momenteel grotendeels bij de lokale besturen terechtkomt.

Vlaanderen wil in de nabije toekomst de zwerfvuilkosten doorrekenen aan producenten van producten die een relevant aandeel van de zwerfvuilkosten veroorzaken. Zo werd op 24 februari 2024 een wijziging aan het Materialendecreet goedgekeurd door het Vlaams Parlement.

Om de zwerfvuilproblematiek efficiënt aan te pakken is een samenspel vereist van verschillende acties die we kunnen onderbrengen in 5 pijlers:

Infrastructuur: de inrichting van de publieke ruimte, de plaatsing en proper houden van recipiënten (zoals vuilnisbakken), de organisatie van veegbeurten en opruimen van zwerfvuil. EcoWerk kan bv. instaan voor de gezamenlijke aankoop van zwerfvuilbakjes via een OVAM-dossier met Vlaamse cofinanciering.

Sensibilisatie en communicatie: communicatie die tot een mentaliteitswijziging en gedragsverandering moet leiden en die duidelijk maakt dat afval achterlaten maatschappelijk onaanvaardbaar is. Voorbeelden: affiches, artikels in gemeentelijk infoblad, sensibilisatieborden op opgeruimde locaties ... In de toekomst kan de aanpak richting specifieke doelgroepen (bv. anderstaligen) nog verder uitgewerkt worden.

Omgeving: anders dan bij de pijler 'infrastructuur' gaat het hier niet over elementen zoals vuilnisbakken of veegplannen, maar wel over de materiële omgeving die zwerfvuilgedrag kan uitlokken of begunstigen: leegstand, verloedering, anonimiteit en allerlei vormen van schade en verwaarlozing. Elke gemeente heeft zogenaamde 'icoonplaatsen'. Bijvoorbeeld het centrum, de stationsbuurt, toeristische trekpleisters ... waar veel volk passeert. Deze icoonplaatsen beïnvloeden, in grote mate, de beeldvorming rond de staat van de openbare ruimte. Daarom krijgen deze plaatsen ook best prioriteit in het beleid rond openbare reinheid. EcoWerk speelt hier reeds op in samen met Fost Plus door het stimuleren en plaatsen van ondergrondse glasbollen.

Participatie: het is een goed idee om buurtbewoners, vrijwilligers, verenigingen of andere burgerorganisaties aan te spreken op hun verantwoordelijkheid. Verder kunnen er initiatieven ontwikkeld worden die de betrokkenheid bij de publieke ruimte verhogen en mensen aansporen tot een actieve medewerking aan het realiseren én behouden van de netheid ervan. Deze initiatieven moeten het eigenaarschap van bewoners, handelaars en overheden op een bepaald deel van de openbare ruimte benadrukken of herbevestigen. Zo wordt voor passanten duidelijk dat de openbare ruimte wel degelijk 'van iemand' is. Dit kan bijvoorbeeld door buurtacties te organiseren, ambassadeurs te creëren, gepersonaliseerde affiches op te hangen of een soort van sociale controle te laten uitvoeren. Zo coördineert EcoWerk Operatie proper en zet haar afvalcoach in om afvalpreventieprojecten op te zetten en op te volgen.

Handhaving: is het sluitstuk van elk beleid. Zeker i.v.m. zwerfvuil is sociale controle door inwoners of andere betrokkenen zoals bijvoorbeeld gemeenschapswachten zeer belangrijk. Meer formele handhaving kan gebeuren door GAS-ambtenaren en politie en ook door toezicht door andere ambtenaren die betrokken zijn bij het beheer van de openbare ruimte. Camerabewaking aan de glasbollen is hier een goed voorbeeld van.

Globaal gezien kan er gesteld worden dat een intercommunale een meerwaarde kan betekenen op onderstaande vlakken:

- Uitvoeren van een regisseursrol
- Inzet middelen voor een meer efficiënte, en dus goedkopere, oplossing voor de besturen.
- Aanspreken van Vlaamse ondersteuningsmechanismen (Mooimakers, subsidiebesluit OVAM, Fost plus, werkplan halve euro, ...)
- Overkoepelende acties op bovenlokaal niveau kunnen bijdragen tot betere resultaten en bovendien kan de kennis breed uitgedragen worden
- Actief ondersteunen van de gemeenten bij uitvoering

EcoWerf wil de lokale besturen structureel ondersteunen door samen te werken aan de uitbouw van een regionaal zwerfvuilbeleid met een lange termijnhorizon.

Op korte termijn zullen onderstaande elementen samen met de raad van bestuur inhoudelijk worden geconcretiseerd:

- Breder en meer operationeel aanbod rond inzet camera's op 'hot-spots' (glasbollen, veldwegen ...)
- Opzetten van concrete acties rond doelplaatsen (o.m. schoolomgevingen, glasbollen)
- Actieve ondersteuning van de lokale besturen bij opzetten van coachingtrajecten (Mooimakers) : bij veel besturen ontbreekt het aan de middelen om dit volledig en alleen op te volgen
- Actieve informatie-uitwisseling rond handhaving en de aanpak op niveau van het bestuur en politiezones

7.6. Aantrekkelijke en betrokken werkgever in de regio zijn

7.6.1. Optimaliseren loon- en arbeidsvoorwaarden

Een sociaal verantwoord werkgeverschap komt onder meer tot uiting in de loon- en arbeidsvoorwaarden die binnen EcoWerk gehanteerd worden. Verloning gaat over meer dan alleen de financiële verloning. Het gaat ook over arbeidsvreugde, voordelen van alle aard, flexibiliteit met het oog op een optimale combinatie tussen arbeid- en gezinsleven van de medewerker. Om de interne billijkheid te bevorderen en om in lijn te zitten met de loon- en arbeidsvoorwaarden binnen de afvalsector en andere vergelijkbare sectoren, gebeurde er een benchmark van het loon- en arbeidsvoorwaardenbeleid.

EcoWerk wil de juiste mensen aantrekken en behouden. Op het vlak van employer branding neemt EcoWerk regelmatig initiatieven. Ook de regelmatige proactieve media-aandacht draagt hiertoe bij. EcoWerk wil blijven investeren in een positief bedrijfsimago om als werkgever een voorkeurspositie te verkrijgen en om de huidige medewerkers te behouden en nieuwe medewerkers aan te werven.

7.6.2. Aantrekkelijkheid van de werkomgeving vergroten

Naast loon- en arbeidsvoorwaarden geeft EcoWerk ook aandacht aan de aantrekkelijkheid van de werkplek. De directe werkomgeving werd aantrekkelijker en ergonomischer ingericht zoals aangepast ergonomisch meubilair, ergonomische inrichting van de vrachtwagencabine, zonnewering of beschutting tegen de zon voor de medewerkers ...

Voor administratieve medewerkers, waarbij de functie die toelaat, werd de mogelijkheid tot occasioneel telewerk ingevoerd. Om dit efficiënt te organiseren beschikken deze medewerkers over aangepaste IT-apparatuur.

Het Masterplan Recyclageparken bracht voor de operationele medewerkers verbeteringen mee in hun werksituatie. De nieuwe recyclageparken bieden meer ruimte en vernieuwde infrastructuur zoals verzonken containers.

7.6.3. Positief werkklimaat

Het gedrag van medewerkers dient bij te dragen aan een positief werkklimaat binnen het bedrijf en de optimale dienstverlening van EcoWerk ten aanzien van burgers, gemeenten en steden. De 4 kernwaarden van EcoWerk, die aan bod komen tijdens periodieke coaching, functionering en evaluatie, worden samengevat in het letterwoord TOP'R (Trots, Open, Positief en Respectvol):

- Trots: Trots op je werk. Trots op je collega's. Trots op EcoWerk. EcoWerk is trots op jou.
- Open: Sta open voor elkaar. Sta open voor inwoners. Sta open voor EcoWerk.
- Positief: Wees positief voor elkaar. Praat positief over elkaar. Wees positief over je werk. Werk positief.
- Respect: Heb respect voor elkaar. Heb respect voor je werk. Heb respect voor je werkmateriaal. EcoWerk heeft tonnen respect voor jou.

7.6.4. Investeren in de groei en diversiteit van medewerkers

Om een goede dienstverlening te bieden, investeert EcoWerk in de persoonlijke ontwikkeling van haar medewerkers. De competentieverantwoordelijke werkt aan de implementatie van de EcoWerk-opleidingsmatrix en kijkt er op toe dat zowel alle wettelijk verplichte opleidingen als opleidingen die medewerkers ondersteunen bij de uitoefening van hun job periodiek worden

georganiseerd. Het procedurehandboek omvat instructies, handleidingen en procedures om de medewerkers te ondersteunen bij het uitoefenen van de job. Zo wordt de kennis geborgd, de bedrijfszekerheid verhoogd en wordt het veilig werken en een uniforme dienstverlening verzekerd.

De afgelopen jaren is er al heel wat aandacht besteed aan het bieden van nieuwe taken en/of nieuwe werkplekken aan oudere werknemers, die op maat zijn van de levensfase en lichamelijke conditie waarin zij verkeren. Rekening houdend met de snelle (technologische) evolutie binnen het bedrijf en de belangrijke groep ouder wordende medewerkers wordt volop ingezet op werkbaar werk met aangepaste (deel)taken voor medewerkers die hieraan nood hebben.

EcoWerf streeft op een actieve wijze diversiteit in termen van geslacht, leeftijd en etniciteit in haar personeelsbestand na. Een belangrijke element hierin vormt een goed onthaalbeleid. De onthaalbrochure werd visueel aantrekkelijker gemaakt en wordt steeds geactualiseerd. Het peter-en meterschap krijgt een nieuw elan en dient er voor te zorgen dat de integratie en opleiding van nieuwe medewerkers optimaal verloopt.

7.6.5. Interne communicatie bevorderen om betrokkenheid personeel te bevorderen

Een goede en heldere communicatie is het cement van een onderneming en verhoogt de efficiëntie en het persoonlijk en onderling welbevinden. Communicatie is een werk van iedereen. Elke medewerker en iedere dienst moet voortdurend de reflex hebben om informatie te communiceren naar de collega's voor wie dit relevant kan zijn. Het maken van organisatiebrede afspraken in het kader van projectmatig werken, hebben de interne communicatie sterk verbeterd.

Op vlak van interne digitale communicatie werden alle recyclageparken geïnformatiseerd zodat het werken efficiënter kan gebeuren.

7.6.6. Bouwen aan een cultuur van ergonomisch, veilig en gezond werken

Om de wettelijke verplichtingen op vlak van veiligheid, welzijn en milieu goed op te volgen willen we aan een geïntegreerd opvolgsysteem van de wettelijke vereisten werken. Een basisvoorwaarde is dat medewerkers van EcoWerf onder gezonde en veilige omstandigheden hun werk kunnen uitvoeren. Ook in de toekomst zal EcoWerf zich sterk maken om arbeidsongevallen te voorkomen door het in kaart brengen en het reduceren van risico's voor de gezondheid en het welzijn van het personeel. EcoWerf voert risicoanalyses uit in het geval van nieuwe of aangepaste functies, werkposten en arbeidsmiddelen en in het geval van gevaarlijke producten en projecten. Ook de periodieke rondgangen dragen bij tot een verbetering van de werkomstandigheden. Veilig werken is een ingesteldheid die uitgedragen wordt binnen EcoWerf.

Binnen EcoWerf is het psychosociaal welzijn een belangrijk aandachtspunt in het dagelijks werk en als onderdeel van elk project. Er wordt onder meer ingezet op preventie van werkgerelateerde angst, stress of burnout. Specifieke aandacht gaat er naar een reïntegratieproces op maat voor werknemers die langdurig zijn uitgevallen.

Een belangrijk deel van onze medewerkers is ouder dan 50 jaar. De combinatie van een zwaar beroep, het optrekken van de wettelijke pensioenleeftijd en het afschaffen van de zogenoemde landingsbanen maakt van werkbaar werk voor deze medewerkers een belangrijke uitdaging. EcoWerf bestudeert de mogelijkheden en voorwaarden voor het invoeren van werkbaar werk na

2021. Tegelijk waakt EcoWerf er over dat deze groep ook in toekomst mee is met de technologische evolutie die steeds versnelt, ook binnen EcoWerf.

7.6.7. Aanpassing bedrijfsstructuur

EcoWerf breidde haar dienstverlening de voorbije jaren fors uit. De groei van de activiteiten zorgde voor meer jobs, voor milieuwinst maar soms ook voor groei pijnen binnen het bedrijf.

De voorbije jaren werd de structuur van het bedrijf aangepast aan de nieuwe noden en aan de schaalgrootte van het bedrijf. Belangrijkste wijzigingen zijn de coördinatie van alle projecten binnen de nieuwe dienst Projectmanagement, de centrale opvolging en afhandeling van klachten en meldingen binnen de nieuwe dienst Klantenonthaal en secretariaat, de implementatie van kleinere teams binnen de dienst Transport, de oprichting van een stuurgroep informatica en van een werkgroep relatiebeheer voor een meer gestructureerd beheer van de externe relaties.

7.6.8. Leiderschapsstijl

De medewerkers van EcoWerf zorgen samen dag na dag voor de goede dienstverlening voor 435.000 inwoners. Klantgericht werken is het uitgangspunt en dit gebeurt op basis van een strikte planning, strikte procedures, strikte sorteerregels en strikte veiligheidsregels.

Binnen EcoWerf werken we vandaag ook aan ons bedrijf van morgen. We staan open voor veranderingen en vernieuwingen. We willen nieuwe ideeën stimuleren en staan klaar voor nieuwe uitdagingen.

Om te slagen in haar missie heeft EcoWerf nood aan een sterke bedrijfscultuur en leiderschapsstijl. Onze bedrijfscultuur is 'de wijze waarmee we met elkaar omgaan'. Onze leiderschapsstijl is 'wat we kunnen verwachten van onze leidinggevend en wat onze collega's en leidinggevend van ons kunnen verwachten'.

7.6.8.1. EcoWerf, bedrijf met een sterke en unieke leiderschapsstijl

EcoWerf investeert in mensen en hun welzijn om een mooie dienstverlening te kunnen bieden en om onze ambities te kunnen waarmaken.

We enthousiasmeren onze mensen zodat ze zich verbonden voelen met collega's, hun team en EcoWerf. We zijn er sterk van overtuigd dat betrokken medewerkers gemotiveerd zijn om het werk goed te doen en zelf initiatief nemen om het nog beter te doen. We maken duidelijke afspraken en vertrouwen elkaar daarin.

We bewaken eenduidig de visie, doelstellingen en afspraken en volgen de resultaten op. Het inbouwen van controles is zeker niet tegenstrijdig met vertrouwen als basis voor iedere samenwerking.

We nemen beslissingen op het juiste niveau en betrekken hierbij de juiste mensen. Beslissingen die we dicht bij de werkvloer kunnen nemen, nemen we daar. We geven inspraak aan diegene die impact ondervinden van de beslissing. We geloven sterk in meer zelfsturing en het nemen van verantwoordelijkheid door iedereen. Elk neemt zijn verantwoordelijkheid en respecteert die van een ander. We dragen de beslissingen uit in woord en daad.

We houden het evenwicht tussen individuele noden en groepsgeest en houden rekening met de gevolgen voor onze collega's en de bedrijfsresultaten.

7.6.8.2. EcoWerf, bedrijf met kernwaarden van en voor de medewerkers

De kernwaarden zijn pas waardevol als we ze concreet maken en ze echt samen beleven. Van leidinggevenden verwachten we dat de waarden als volgt worden uitgedragen:

- TROTS
  - Ik ben trots op mijn medewerkers en de resultaten van mijn team, en ik zeg het ook door complimenten te geven.
  - Ik ben trots op de constructieve samenwerking met andere diensten en externe klanten.
  - Ik ben trots op EcoWerf.

- OPEN
  - Ik communiceer open over genomen beslissingen en afspraken.
  - Ik ben open over m'n sterke en minder sterke punten en ik engageer me om daaraan te werken.
  - Ik sta open voor verandering en vernieuwing.

- POSITIEF
  - Ik geef op een positieve en constructieve manier feedback.
  - Ik zet het positieve in het licht.
  - Ik ben zelf een deel van de oplossing.

- RESPECT
  - Ik respecteer beslissingen en afspraken en voer deze loyaal uit.
  - Ik spreek collega's aan die regels en afspraken niet naleven.
  - Ik geef het goede voorbeeld.

7.6.9. Onze ambitie verder vorm geven

De volgende jaren wordt de digitale omschakeling verder uitgerold binnen EcoWerf. De digitale omschakeling gaat door heel het bedrijf. Chauffeurs en laders worden ondersteund door routebegeleiding op de boardcomputer, parkwachters kunnen online vragen en meldingen doorgeven, administratieve medewerkers kunnen thuis werken met dezelfde functionaliteiten als op kantoor, de uitwisseling van informatie over de status van taken en opdrachten tussen diensten verloopt via een specifieke software: Taken en VergaderingPlatform (TVP)

De technologische evolutie wordt stapsgewijze en op maat van de medewerkers geïmplementeerd en ondersteund door een opleidingsplan. Competentiemanagement krijgt een belangrijke plaats binnen de organisatie. Het competentie-denken ondersteunt de ontwikkeling van de organisatie en de medewerkers gedurende heel hun loopbaan. Taken worden afgestemd op competenties van mensen en vice versa. EcoWerf zet volop in op het optimaal gebruiken van talenten. Competentiemanagement zal mee de basis vormen voor processen zoals rekrutering en selectie, functionerings- en evaluatiegesprekken.

Om het goede samen-werken binnen EcoWerf te stimuleren wordt er verder blijvend ingezet op optimale communicatie en betrokkenheid van de medewerkers. Dit start met een gestructureerd onthaalbeleid. Initiatieven die hierin zullen bijdragen zijn de uitrol van teamwerk binnen de dienst

Recyclageparken, het vertalen van de TOP'R-waarden naar gedragsregels op het niveau van functies en het organiseren van kennisdeling en uitwisseling.

De komende jaren ondergaat de site en de infrastructuur op de site een metamorfose. Het masterplan voor de site zal zorgen voor efficiëntere organisatie van de verkeerstromen op de site (aangepast onthaal, strategische plaatsing van de weegbruggen, nieuwe overslaghal). De aanpassingen zullen een positief effect hebben op de werkomstandigheden en het psychosociaal welzijn. Tijdens de werken zal er voldoende aandacht zijn voor proactieve communicatie en begeleidende maatregelen.

Bij de aanpassing infrastructuur vormen naast efficiëntie, veiligheid en ergonomie een belangrijk aandachtspunt. De inzameling van papier en karton in containers is een mooi voorbeeld van hoe ergonomie en een betere dienstverlening hand in hand gaan. Deze lijn zullen we doortrekken in alle nieuwe infrastructuur-projecten.

7.7. Maatschappelijk betrokken partner zijn

7.7.1. Verder Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

EcoWerk doet veel op het vlak van maatschappelijk verantwoord ondernemen. EcoWerk wil hierover, zowel intern als extern, nog meer communiceren. EcoWerk zal het kader van de Sustainable Development Goals (SDG's) in haar communicatie gebruiken. Verschillende lokale besturen gebruiken reeds dit kader. In haar jaarrapport rapporteert EcoWerk met betrekking tot de verschillende aspecten van Maatschappelijk verantwoord ondernemen en de concrete initiatieven die ze neemt en de continue verbetering die ze nastreeft.

Een duurzaam aankoopbeleid waarbij duurzaamheidscriteria in de gunningscriteria zijn verwerkt is een belangrijk onderdeel van een MVO-beleid. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het zoveel mogelijk inkopen van Fair Trade- en streekproducten, reductie van koolstofvoetafdruk bij de keuze voor bepaalde leveranciers en dienstverleners, waar mogelijk eerlijke en duurzaam geproduceerde werkkledij en gebruik van milieusparende producten.

7.7.2. Bijdragen aan de lokale gemeenschap

EcoWerk wil samen met de lokale besturen en in overleg met Interleuven en IGO bekijken hoe ze de gemeenten kan ondersteunen in het implementeren van het uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval. Meer bepaald gaat het om volgende concrete aanbevelingen. Opbouw kennis en inzichten over de deeleconomie in het algemeen en over de opportuniteiten op het eigen lokale niveau. Uitwerken van een beleid dat de sterke en waardevolle ontwikkelingen benoemd en verkennen van de concrete maatregelen. Bekijken welke instrumenten en middelen nuttig kunnen zijn (regulerend, subsidiërend, samenwerkend, communicatief en personeelsinzet): Repair Cafés, instrumenttheek (Fab Labs), lokale ruilnetwerken. Opnemen van voorbeeldrol door delen en hergebruik systematisch te stimuleren en in te bouwen in het eigen aankoopbeleid, proactief ideeën en of praktijken uit de deeleconomie in de eigen werking en organisatie in te bedden.

EcoWerk kijkt samen met Interleuven en IGO hoe ze voor de lokale besturen een doorgedreven zwerfvuilaanpak kan opzetten. Samen met de lokale besturen wordt er bekeken of er gebruik kan worden gemaakt van de financieringsmogelijkheden van Mooimakers.

EcoWerf geeft blijvend invulling aan goed nabuurschap wat impliceert dat zij ervoor zorgt dat omwonenden en omwerkenden van de sites van EcoWerf zo min mogelijk last hebben van onder meer geur-, geluid- en andersoortige hinder.

Ook engageert EcoWerf zich voor lopende of nieuwe maatschappelijke projecten en acties. Te denken valt bijvoorbeeld aan vorming van nieuwe inwoners en/of anderstalige huishoudens rond afval- en materiaalbeheer, het ter beschikking stellen van afvaleilandjes bij activiteiten of het aanleveren van compost voor volkstuintjes.

De scholenwerking is een belangrijk onderdeel van de bijdrage van EcoWerf aan de lokale gemeenschap. Educatie en sensibiliseringsacties worden op scholen verzorgd waarbij de sensibiliseringsmaterialen blijvend vernieuwd worden. Door middel van elektronische nieuwsbrieven voor scholen, het infomagazine Kringloopnieuws, een aangepast aanvraagformulier voor rondleidingen en educatief materiaal en Operatie Proper verhoogde EcoWerf haar bekendheid bij scholen. EcoWerf bereikt en sensibiliseert ook andere doelgroepen, zoals verenigingen, jeugdbewegingen en anderstaligen in het kader van een duurzaam materiaalbeheer. Elk jaar krijgen een paar studenten de kans om stage te lopen of hun eindwerk te schrijven over een aspect van de werking van EcoWerf.

EcoWerf levert haar bijdrage aan initiatieven om het voedselverlies te beperken. EcoWerf onderzoekt op vraag van producenten regelmatig de praktische haalbaarheid van het afbreken van biologisch afbreekbaar materiaal (verpakkingsmateriaal, cateringsmateriaal ...) in haar composteerinstallatie.

EcoWerf streeft er naar om voor bepaalde activiteiten samen te werken met de sociale sector, zoals de groenbesteding op haar sites (IGO) en de inzameling van textiel (Kringwinkel Hageland en SPIT), om zo de sociale economie/maatwerkbedrijven te stimuleren.

EcoWerf zal in overleg met de stad Leuven haar parking aan de Aarschotsesteenweg ter beschikking stellen als randparking.

7.7.3. Bijdragen aan de internationale gemeenschap

Duurzaam materiaalbeheer heeft een internationale dimensie in de zin dat de materiaalketen van A tot Z en van C tot C (Cradle-to-Cradle) heel vaak grensoverschrijdend is. EcoWerf monitort deze stromen, vanuit de duurzaamheidsgedachte en het respecteren van de mensenrechten.

EcoWerf wil haar maatschappelijke betrokkenheid ook tonen in 'landen in ontwikkeling' door haar kennis en expertise wat materiaalbeheer, betreft ter beschikking te stellen.

7.7.4. Onze ambitie verder vorm geven

EcoWerf zal samen met haar lokale besturen bekijken om een regionaal zwerfvuil-en sluitstortbeleid op te zetten.

Bij de bouw van een nieuwe vergistingsinstallatie en de opstart ervan zal EcoWerf goed nabuurschap nastreven, informatie geven aan omwonenden en omwerkenden en de milieu-impact op de omgeving zo minimaal mogelijk houden. Er zal worden bekeken hoe deze zorg en bijbehorende communicatie gefaciliteerd kan worden, bijvoorbeeld via een duurzaamheidsplatform met inspraak- en meldingsmogelijkheden. Ook de samenwerking met andere bedrijven die deel uitmaken van de 'eco-site' van Leuven behoort tot de mogelijkheden.

In het kader van transparantie streeft EcoWerf naar de traceerbaarheid van uitgesorteerde afvalstromen in samenwerking met erkende organisatie zoals de Interregionale VerpakkingsCommissie (IVC) en beheersorganisaties voor specifieke afvalstromen.

EcoWerf zal haar kennis zo veel mogelijk delen en opleidingen in duurzaam afvalbeheer geven en dit zo breed mogelijk. Zo wil EcoWerf haar bijdrage leveren aan de lokale gemeenschap.

8. FINANCIËEL MEERJARENPERSPECTIEF

8.1. Evolutie van de jaarrekening

EcoWerf werd opgericht in december 2003 na de splitsing uit Interleuven. De evaluatie wordt gemaakt vanaf het eerste volledige werkingsjaar 2004.

Voor de beoordeling van de cijfers is het nuttig de evolutie van het indexcijfer over de ganse periode te kennen: december 2003 (98,31), december 2007 (108,4), december 2011 (119,01), december 2015 (124,21) en december 2019 (133,46).

Over de periode december 2003 tot december 2019 steeg de levensduurte dus met 35,75%.

8.1.1. Balans

Het balanstotaal bedroeg in 2004 26,41 miljoen euro. In 2009 50,12 miljoen, in 2014 34,01 miljoen en in 2019 40,6 miljoen euro.

8.1.2. Activa

De vaste activa bedroegen in 2004 18,96 miljoen, in 2009 26,65 miljoen, in 2014 17,41 miljoen en in 2019 26,06 miljoen.

Er zijn in de loop der jaren heel wat belangrijke investeringen doorgevoerd binnen EcoWerf. Naast de courante investeringen zoals vrachtwagens werd onder meer geïnvesteerd in een nieuwe transportsite, herinrichting administratief gebouw, de uitrol van DifTar huis-aan-huis, de aanleg van nieuwe recyclageparken of de ombouw van bestaande naar een DifTargewichtspark, overname gemeentelijke recyclageparken, aankoop van gronden en gebouwen op de site Wilsele (oud gebouw Igo en schietstand) ...

De schommeling over de jaren hebben te maken met belangrijke historische investeringen die volledig afgeschreven zijn zoals de composteerhal en de volledige opstartkost van DifTar.

De vlottende activa bedroegen in 2004 7,44 miljoen, in 2009 23,48 miljoen, in 2014 16,60 miljoen en in 2019 14,54 miljoen.

In 2005 is een grote toename gebeurd door de aankoop van verbrandingsrechten in de installatie van Indaver voor 18 jaar. Deze verbrandingsrechten (kapitaal + intresten) werden geboekt onder de post overlopende rekeningen. Jaarlijks wordt 1/18de afgeschreven, tegen 2023 zal deze post van de balans van EcoWerf verdwijnen.

8.1.3. Passiva

Het eigen vermogen bedroeg in 2004 8,14 miljoen, in 2009 8,86 miljoen, in 2014 9,66 miljoen en in 2019 10,65 miljoen.

Het eigen vermogen bestaat uit kapitaal, reserves en kapitaalsubsidies. EcoWerf werd opgericht met een beperkt kapitaal. Door de specifieke werking van EcoWerf (jaarlijkse afrekening met de

vennoten) wordt de balans ook niet op een natuurlijke manier versterkt. De kapitaalsubsidies worden jaarlijks afgeschreven.

Teneinde de continuïteit van EcoWerf te bestendigen en het bekomen van kredieten niet te hypothekeren wordt vanaf 2018 een algemene werkingsbijdrage opgevraagd bij de gemeentelijke vennoten van € 0,5 per inwoner (statuten art 15.2). Deze wordt op beslissing van de algemene vergadering omgezet naar kapitaal, de gemeenten ontvangen in ruil hiervoor aandelen. De beslissing tot opvraging gebeurt jaarlijks, betrachting is een solvabiliteit van minimum 30% te bekomen. Eind 2019 bedroeg de solvabiliteitsratio (eigen vermogen op totaal vermogen) 26%. Er zal verder bestudeerd en besproken worden hoe de solvabiliteit het best wordt bewaard in de toekomst, ook in het licht van een ambitieus investeringsprogramma.

De voorzieningen voor risico's en kosten bedroegen in 2004 2,72 miljoen, in 2009 2,67 miljoen, in 2014 2,70 miljoen en in 2019 2,73 miljoen. Voorzieningen werden aangelegd voor o.a. de responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenen van vroegere statutaire werknemers en voor grote onderhouds- en herstellingswerken.

Het vreemd vermogen bedroeg in 2004 15,54 miljoen, in 2009 38,60 miljoen, in 2014 21,66 miljoen en in 2019 27,21 miljoen. De stijging in 2005 had wederom te maken met de aankoop van de verbrandingsrechten voor 18 jaar. Gezien het beperkte eigen vermogen wordt het merendeel van de investeringen gefinancierd met bankleningen. In 2019 was van de 27,21 miljoen vreemd vermogen 15,87 miljoen afkomstig uit financiële schulden bij kredietinstellingen en 3,15 miljoen schulden op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen.

EcoWerf heeft medio 2020 nog 13 lopende leningen voor een openstaand bedrag van 15,65 miljoen. Het resterend aantal jaren ligt tussen de 1 en 18 jaar. De gewogen gemiddelde interestvoet die moet betaald worden is 1,85%.

8.2. Balans

8.2.1. Bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten

De bedrijfsopbrengsten (incl uitzonderlijke opbrengsten) bedroegen in 2004 24,78 miljoen euro, in 2009 28,04 miljoen euro, in 2014 32,02 miljoen euro en in 2019 39,58 euro.

De stijging heeft voornamelijk te maken met de grote uitbreiding aan activiteiten (overname recyclageparken, DifTar dienstverlening, inzameling plastics aan huis...). Sinds 2015 doet EcoWerf ook alle activiteiten rond afvalbeheer in de stad Tienen.

In 2019 is 75% van de omzet afkomstig van de vennoten. De overige 25% is afkomstig van tussenkomsten van terugnameorganisaties (Fost Plus, Recupel) en de verkoop van positieve fracties (papier en karton, oude metalen, frituurvetten).

De bedrijfskosten (incl uitzonderlijke kosten) bedroegen in 2004 24,51 miljoen euro, in 2009 28,08 miljoen euro, in 2014 30,12 miljoen euro en in 2019 39,45 euro.

Ook hier heeft de toename naast de stijging van de levensduur te maken met de uitbreiding van activiteiten. De post diensten en diverse goederen is de grootste kostenpost (41% in 2019). Deze bevat onder andere alle externe verwerkingskosten van afval. Gezien afvalinzameling een arbeidsintensieve activiteit is en EcoWerf de inzamelingen in eigen beheer doet is ook personeelskost een grote kost in het totaal (40% in 2019). De afschrijvingskost heeft in 2019 een aandeel van 10%.

8.2.2. Financiële opbrengsten en financiële kosten

De financiële opbrengsten zijn beperkt en bestaan hoofdzakelijk uit afschrijvingen op kapitaalsubsidies. In 2019 bedroegen deze 246k.

De financiële kosten bestaan voornamelijk uit intresten op leningen. In 2019 bedroegen deze 260k.

8.3. Werkingsbijdragen

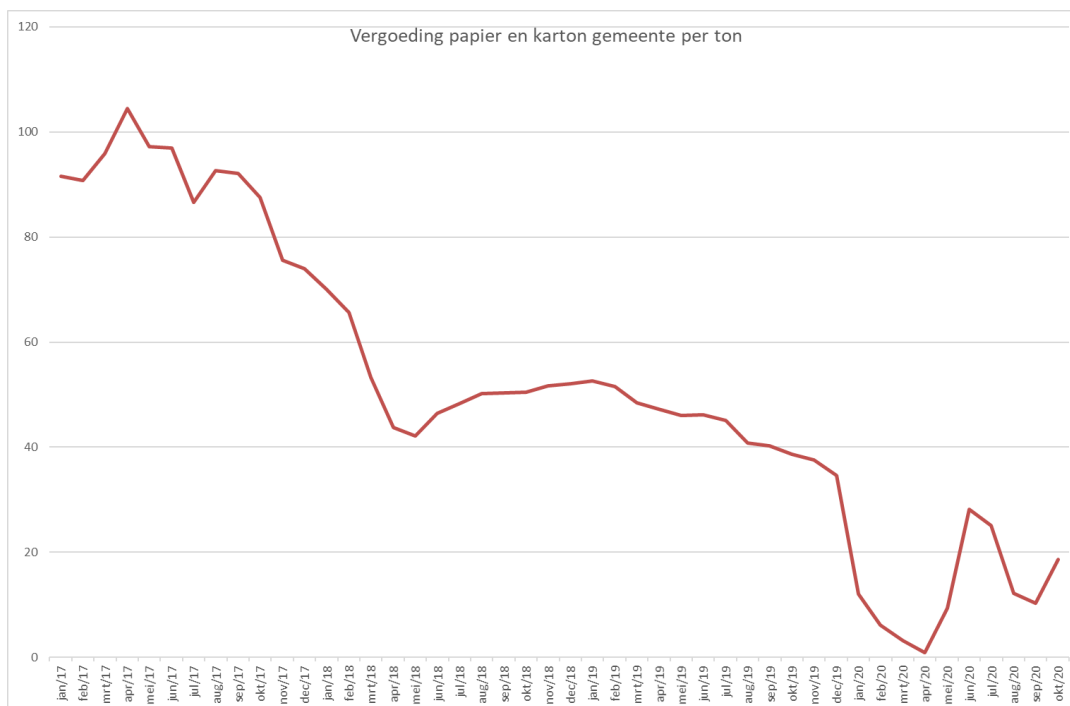
8.3.1. Bepaling werkingsbijdragen

Jaarlijks worden de gemeentelijke werkingsbijdragen per activiteit en per onderdeel vastgelegd. Deze komen tot stand door een inschatting van de kosten en de inkomsten van derden voor elke activiteit. Het saldo dient te worden opgevraagd via werkingsbijdragen. De werkingsbijdragen zijn niet gericht op rentabiliteit of winstmaximalisatie, maar op het dekken van de kosten op lange termijn en het beschikken over voldoende middelen met het oog op toekomstige investeringen.

Bij het vastleggen van de werkingsbijdrage wordt rekening gehouden met:

- Verwachte indexeringen volgens het planbureau
- Effect van investeringen of nieuwe initiatieven
- Evolutie van afschrijvingskosten en interne kosten
- Overige verwachte wijzigingen in kosten of opbrengsten

Voor de externe verwerking van afvalfracties is de prijs meer en meer afhankelijk van evoluties op de wereldmarkt. Deze evoluties zijn zeer moeilijk te voorspellen en kunnen een grote invloed hebben op kosten en opbrengsten. Zo zijn bijvoorbeeld de inkomsten voor papier en karton door evoluties op de wereldmarkt geëvolueerd van meer dan € 100 per ton in april 2017 naar € 0 per ton in april 2020.

De werkingsbijdragen worden zo objectief mogelijk versleuteld onder de gemeentelijke vennoten. De werkingsbijdrage voor huis-aan-huisinzameling worden deels bepaald per inwoner (60%) en deels per ton (40%). Sinds de invoering van DifTar worden de gewichten van restafval in DifTar voor deze berekening verzwaaard met een 'bak'-factor. Bij de inzameling in minicontainers dienen immers meer middelen te worden ingezet dan bij de klassieke inzameling in zakken. De verwerking van de diverse afvalfracties wordt aangerekend per ton. Voor andere dienstverleningen wordt een specifieke parameter bepaald, bijv DifTar hah per aansluitpunt, containertransporten per containerwissel, extra inzamelingen per rit...

De werkingsbijdrage voor uitbating van het recyclagepark is een redelijk complexe berekening. Alle kosten worden gesolidariseerd over alle deelnemende gemeenten. Tot 2016 bestond het grootste deel van de werkingsbijdrage uit een vast bedrag per recyclagepark. Sinds 2017 is het masterplan recyclageparken van kracht waarbij overgegaan werd van gemeentelijke parken naar intergemeentelijke parken. In dit masterplan gaan we naar minder maar beter uitgeruste, toekomstgerichte recyclageparken, vlot bereikbaar voor elke inwoner van het werkingsgebied. In de werkingsbijdrage is het vast bedrag weggefallen en wordt 40% per inwoner aangerekend en 60% per bezoeker. Anno september 2020 maken reeds 15 gemeenten deel uit van het masterplan recyclageparken. Elke toekomstige investering gebeurt in functie van het masterplan. Voor gemeenten die nog niet tot het masterplan behoren bestaat een aparte werkingsbijdrage waarbij het vast bedrag per park jaar na jaar daalt en de vergoeding per inwoner en bezoeker toeneemt.

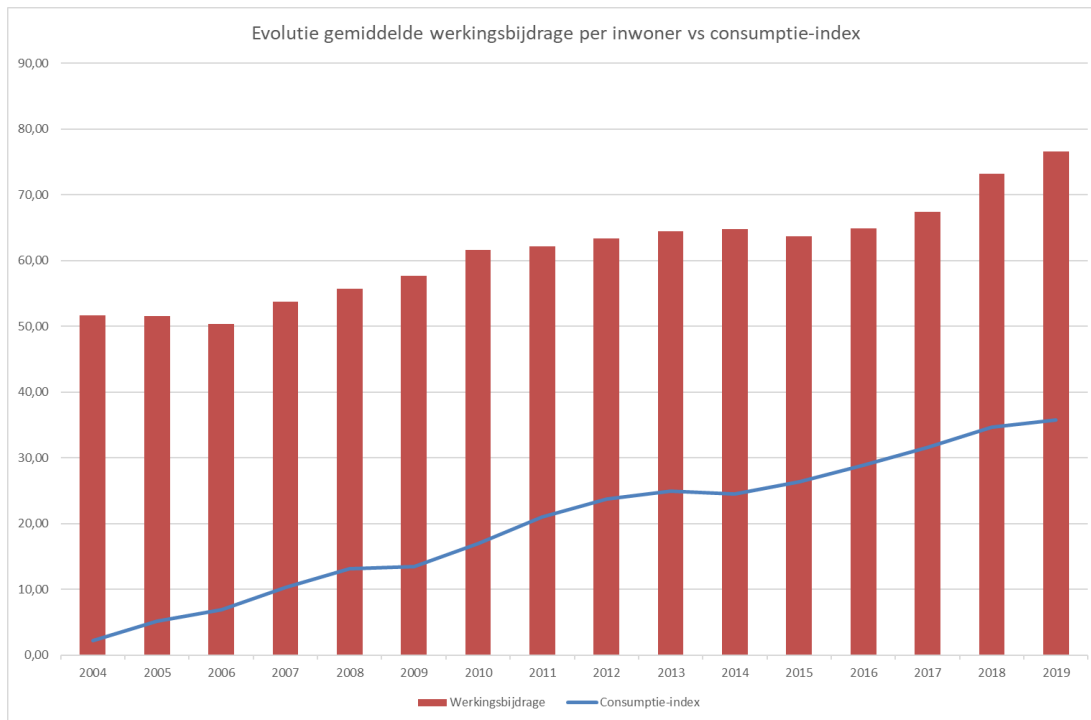
De aanrekening aan de gemeente gebeurt transparant en per onderdeel. Sedert 2011 wordt jaarlijks een integrale afvalbegroting opgemaakt voor elke gemeente. Hier wordt een raming gemaakt van zowel kosten als inkomsten dewelke de gemeente kan gebruiken voor het gemeentelijk budget. Sinds 2017 gebeurt de maandelijkse aanrekening aan de gemeente door telkens 1/12de van de afvalbegroting aan te rekenen. Ieder kwartaal wordt een tussenstand ter beschikking gesteld, indien nodig wordt de begroting tussentijds bijgesteld. Na afsluiting van het boekjaar gebeurt een verrekening met de gemeenten. Mocht er een tekort zijn, wordt dit bij opgevraagd. Is er een overschot, wordt dit aan de gemeenten teruggegeven. In de praktijk werd de voorbije periode quasi altijd een overschot terug uitgekeerd aan de gemeente.

8.3.2. Evolutie van de werkingsbijdragen

De gemiddelde werkingsbijdrage per inwoner evolueerde van € 55,07 per inwoner in 2004 naar € 74,69 per inwoner in 2019. Het gemiddelde is berekend door per activiteit de totale werkingsbijdrage te delen door het aantal deelnemende inwoners. De inkomsten voor papier en karton huis-aan-huis worden in mindering gebracht van de kost voor de gemeente, deze is ook hier in mindering gebracht. De inkomsten van papier karton fluctueerden fel over de jaren.

Als we de evolutie van de gemiddelde werkingsbijdrage per inwoner bekijken ligt de stijging van 35% in de lijn van de stijging van de levensduurte (zie punt 1). Met de jaren zijn er echter heel wat extra activiteiten toegevoegd aan de dienstverlening van EcoWerf. Zo is er de ophaling huis aan huis via het DifTarsysteem in 21 gemeenten (inclusief uitgebreide dienstverlening zoals interventies op containers, een groene lijn, inkohiering...), de invoering van Diftar op de recyclageparken in 24 gemeenten (gewicht en volume), de inzameling huis aan huis van zachte plastics in alle gemeenten, inzameling via ondergrondse sorteerstraten... Al deze nieuwe dienstverleningen zijn ook opgenomen in de gemiddelde werkingsbijdrage per inwoner.

Kostenplaatje aangesloten gemeenten	2004	2009	2014	2019
Gemidd. bijdrage gemeentes per inw.	56,53	63,28	64,00	76,86
Teruggave pap/ka & ofe	-1,46	-1,16	-3,61	-2,17
Netto kost gemeente	55,07	62,12	60,39	74,69

8.4. Innen van contantbelastingen

Het Materialendecreet geeft de mogelijkheid aan gemeenten om intergemeentelijke samenwerkingsverbanden te machtigen de kosten voor het beheer van huishoudelijk afval te innen. EcoWerk voert deze dienstverlening dan ook uit voor de gemeenten binnen het DifTarproject. Alle gelden komen op een rekening van EcoWerk terecht. Via een bijlage aan de factuur, kan de gemeente die maandelijks in aftrek nemen van de totale afvalfactuur.

Binnen het DifTarproject wordt uitgegaan van uniforme tarieven binnen het ganse werkingsgebied. Dit heeft een aantal grote voordelen: eenduidigheid voor de burger, geen aanleiding voor afvaltoerisme en globale communicatie mogelijk. Periodiek worden de tarieven met alle betrokken gemeenten samen besproken en wordt samen beslist welke tarieven worden gehanteerd voor de komende periode.

De burger betaalt de contantbelastingen via zijn/haar DifTarrekening. Deze kan gebruikt worden voor inzameling aan huis, inzameling via sorteerstraten en inzameling op recyclagepark. Op het recyclagepark kan je kiezen om te betalen via de DifTarrekening of via bancontact. Er zijn verschillende mogelijkheden om je betalingsdocumenten te verkrijgen: via post, via mail, via de webapplicatie Mijn EcoWerk en via Doccle. Een aantal gemeentes laat ook een forfaitaire afvalbelasting door EcoWerk innen. Voor onbetaalde facturen voorziet EcoWerk een geautomatiseerd inkohieringstraject.

8.5. Fiscaliteit

Intergemeentelijke samenwerkingen waren vroeger automatisch uitgesloten van vennootschapsbelasting. Eind 2014 werd deze automatische uitsluiting afgeschaft. EcoWerf sloot een akkoord met de fiscus (ruling) om onder de rechtspersonenbelasting te blijven.

8.6. Conclusie

Samenvattend:

- EcoWerf is een gezonde organisatie. Teneinde de continuïteit te garanderen wordt het kapitaal sinds 2018 jaarlijks licht versterkt met een beperkte impact op de gemeentelijke vennoten
- De aankoop van verbrandingsrechten voor 18 jaar in 2005 heeft een grote impact gehad op de balans. In 2023 zullen deze verbrandingsrechten volledig uit de balans verdwenen zijn
- Financiering van investeringen gebeurt deels met eigen middelen en deels met bankfinanciering
- Er is een transparante doorrekening per activiteit en per onderdeel aan de gemeenten, vastgelegd in werkingsbijdragen. Hiervoor wordt jaarlijks een integrale afvalbegroting opgemaakt
- EcoWerf int de contantbelastingen in DifTar voor de aangesloten gemeenten
- EcoWerf is onderworpen aan de rechtspersonenbelasting

8.7. Bijlages

8.7.1. Investeringsplan 2020-2025

Het investeringsplan is als bijlage toegevoegd.

EcoWerk heeft een ambitieus investeringsplan voor de komende 5 jaren. In 2022 is de bouw van een voorvergistingsinstallatie gepland. Deze installatie zal energie uit het ingezamelde organische materiaal halen en deze omzetten naar elektriciteit en warmte. Het restproduct zal na toevoeging van vers materiaal verwerkt worden in de bestaande composteerinstallatie. De vergisting is een rendabele activiteit die wordt afgezonderd in een apart opgerichte dochtervennootschap van EcoWerk. Het voordeel is dat ook de financiering van dit project duidelijk wordt afgezonderd van de andere activiteiten van EcoWerk. Zo blijft er ook ruimte om andere grotere investeringsprojecten op te starten. De investering in de vergistingsinstallatie (netto 13,3 miljoen euro) is bijgevolg niet opgenomen in het bijgevoegde overzicht. Globaal zal deze investering, naast de milieuwinst, ook een IRR van 4,21% opleveren. De jaarlijkse opbrengst voor EcoWerk wordt geraamd op € 269.000 bestaande uit de vergoeding voor organisch materiaal en digestaat, de minderkost voor energie en een jaarlijks dividend vanuit de NV.

Grote investeringsprojecten voor de komende periode zijn onder meer:

- Bouw nieuwe overslaghal site Wilsele
- Uitbouw overlaadstations Tienen en Werchter
- Inrichting gelijkvloers administratieve gebouw (voorheen schietstand)
- Vernieuwing nabewerking compostering
- Groei in DifTar huis-aan-huis project + inzameling papier en karton in containers
- Verdere uitbouw masterplan recyclageparken: 9 recyclageparken dienen hiervoor (her)aangelegd te worden
- Bouw van ondergrondse sorteerstraten

Voor sommige projecten kan EcoWerk beroep doen op kapitaalsubsidies van een hogere overheid. Deze subsidies worden gelijktijdig mee afgeschreven met de afschrijving van de investeringswaarde. In de tabel zijn de kapitaalsubsidies in mindering gebracht van de investeringskost.

8.7.2. Evolutie afschrijvingskosten

De evolutie van de afschrijvingskosten is als bijlage toegevoegd.

De afschrijving op kapitaalsubsidies werd in mindering gebracht van de inschrijvingskost.

8.7.3. Begroting 2021-2025

Er wordt verwezen naar de meerjarenbegroting in bijlage.

In deze meerjarenbegroting werd rekening gehouden met:

- Een normale indexeringen van kosten en opbrengsten
- Te verwachten wijzigingen in kosten of opbrengsten naar aanleiding van nieuwe investeringen zoals:
  - Extra DifTar of papier in containers
  - Extra sorteerstraten
  - Optimalisaties overslag
  - Optimalisatie afzetkosten compostering

- Return vergisting
- Te verwachten wijzigingen in afzetkosten bij nieuw contract huisvuilverwerking

8.7.4. Evoluties met invloed op kosten en opbrengsten

- Fost Plus:

De inkomsten van Fost Plus bedroegen in 2019 5,1 miljoen euro. Fost Plus financiert de inzameling en verwerking van verpakkingsafval. In 2021 werd een nieuwe overeenkomst afgesloten voor een periode van 5 jaar. De inkomsten werden in overeenstemming met deze overeenkomst ingeschat voor de komende jaren.

- Masterplan recyclageparken:

In het masterplan recyclageparken stappen we af van het concept dat elke gemeente haar eigen recyclagepark heeft. We gaan binnen het werkingsgebied naar minder parken die vlot bereikbaar en beter uitgerust zijn. Dit scenario is financieel voordeliger dan de investering in een afzonderlijk park per gemeente. Gezien voor sommige nieuwe parken nog gronden dienen verworven te worden is het bestaande investeringsplan onzeker. Het dient continu te worden aangepast aan de laatst gekende gegevens.

- DifTar en papier en karton in containers:

In het investeringsplan is rekening gehouden met een verdere groei in het DifTarproject huis-aan-huis (anno 2020 zijn er 21 gemeenten die deelnemen) en het project papier en karton in containers (anno 2020 in 14 gemeenten).

- Vergisting:

Zoals eerder vermeld werd het vergistingsproject ondergebracht in een aparte juridische entiteit. Het project zorgt ook voor een geraamd nettoresultaat voor EcoWerf van € 269.000 per jaar. Dit resultaat is afkomstig van een aantal minderkosten (vnl. eigen elektriciteitsverbruik) en extra inkomsten (vergoeding voor aangeleverd materiaal, vergoeding voor het verwerken van digestaat en jaarlijks dividend).

- Covid-19:

In 2020 worden de financiële cijfers aanzienlijk beïnvloed door Covid-19. Omdat veel mensen thuis blijven en thuis werken, steeg de huishoudelijke afvalproductie aanzienlijk. Het is onduidelijk hoe lang dit effect zal blijven doorlopen, er is hier dan ook geen rekening mee gehouden.

- Externe verwerkingstarieven:

Voor heel wat afvalfracties dient EcoWerf een beroep te doen op externe verwerkers. EcoWerf lanceert hiervoor periodiek nieuwe overheidsopdrachten. Het langstlopende contract is het contract voor de verwerking van restafval met Indaver. Zoals eerder reeds vermeld wordt de verwerking deels gefinancierd door in 2005 aangekochte verbrandingsrechten. In 2023 loopt het contract met Indaver af en zal EcoWerf een nieuwe marktbevraging moeten doen. Op dat moment zullen ook alle verbrandingsrechten van de balans zijn verdwenen. Er is rekening gehouden met een voorzichtige optimalisatie (minderkost), gezien de huidige situatie op de Belgische verbrandingsmarkt (overcapaciteit).

Ook voor overige fracties is EcoWerf afhankelijk van vraag en aanbod op de markt. Afval is meer en meer een grondstof en de prijzen zijn fel beïnvloedbaar door vraag en aanbod op de wereldmarkt. Er werd bijgevolg geen rekening gehouden met grote evoluties in externe verwerkingstarieven die bij opmaak nog niet gekend zijn.

- Optimalisatietrajecten:

Binnen EcoWerf lopen heel wat kleine en grote optimalisatietrajecten. EcoWerf probeert dan ook continu de kosten omlaag te krijgen en/of de inkomsten van derden omhoog. Er is geen rekening gehouden met lopende of nieuwe optimalisatietrajecten gezien de opbrengst hiervan nog onzeker is.

– Financiële kosten:

Om een gezond evenwicht tussen het zelf financieren en extern financieren van nieuwe investeringen te bereiken, streeft EcoWerf naar een verdere opbouw van eigen middelen. Dit zal onderzocht worden gekoppeld aan de investeringen die een terugverdieneffect genereren.

9. SAMENVATTEND

In 2021, zullen de 27 gemeentevennoten een beslissing nemen over de verlenging van de afvalintercommunale EcoWerf voor de volgende 18 jaar. Een moment om terug te kijken, maar vooral een moment om samen vooruit te blikken.

Kiezen voor een verlenging van EcoWerf is kiezen voor een duurzaam afvalbeheer met én voor lokale besturen. Kiezen voor EcoWerf is kiezen voor het behoud van het kennis- en beslissingscentrum inzake afvalbeheer in de regio.

Duurzaam afvalbeleid op lange termijn of dagjespolitiek?

Alleen langetermijndenken en een langetermijnaanpak maken een duurzaam en integraal afval- en materialenbeleid mogelijk. Dit in de eerste plaats op lokaal en regionaal niveau maar ook op nationaal, Europees en op wereldvlak. Dicht bij onze burgers begint het sorteren en selectief aanbieden van afval en materialen: aan huis, in glasbollen, in ondergrondse sorteerstraten, in mobiele inzamelpunten en in recyclageparken. De lokale besturen hebben de wettelijke bevoegdheid om het lokaal afvalbeleid te bepalen en spelen een belangrijke rol in de uitvoering ervan. De meeste lokale besturen in Vlaanderen doen dit niet alleen en hebben zich voor langere tijd verenigd in afvalintercommunales. De afvalintercommunales zijn verenigd binnen Interafval-VVSG om samen het Vlaams afvalbeleid mee vorm te geven.

Een langetermijnaanpak maakt de noodzakelijke investeringen in logistiek en infrastructuur mogelijk én verantwoord. De expertise kan 'in huis' opgebouwd worden. Dit hebben we de voorbije jaren gedaan en van daaruit zijn we trendsetter in onze regio en hebben we de ambitie om dit te blijven. Dit zijn onze troeven, die willen we volop uitspelen.

Kan je dit als lokaal bestuur alleen? Of doe je dit best samen?

Een lokaal bestuur kan ervoor opteren om dit alleen aan te pakken. Is dit de beste keuze? Onze 27 gemeenten en steden van de regio Oost-Brabant dachten in 2003 van niet. Daarom hebben ze de afvalintercommunale EcoWerf opgericht en een overeenkomst van 18 jaar afgesloten. Zij hebben ervoor gekozen om een zuivere intercommunale op te richten, volledig in handen van publieke vennoten. De gemeentevennoten bepalen het beleid, zij geven de richting aan en sturen de activiteiten. Zo behartigen we samen de belangen van onze inwoners.

EcoWerf heeft samen met haar lokale besturen de voorbije jaren expertise opgebouwd en geïnvesteerd in containers, glasbollen, ondergrondse sorteerstraten, ophaalwagens, recyclageparken, overslaginfrastructuur en een composteringsinstallatie. Voor de sortering van de selectief ingezamelde materialen, de recyclage en thermische verwerking van restafval werkt EcoWerf nauw samen met private bedrijven. Ook voor het transport via de weg en via het water werkt EcoWerf samen met de privésector. Ruim de helft van de omzet van EcoWerf komt direct ten goede aan private ondernemingen. EcoWerf is daarbij, net zoals de lokale besturen, steeds gehouden aan de wetgeving overheidsopdrachten.

EcoWerf wil blijvend investeren in de opbouw van expertise, logistiek en infrastructuur, zoals de volgende jaren in een nieuwe vergistingsinstallatie. Als intercommunale is EcoWerf hierin mee vooruitstrevend binnen het Vlaamse afvallandschap. EcoWerf staat hier als intercommunale in Vlaanderen niet alleen in. Er is ook bij andere afvalintercommunales een zelfde trend naar het in eigen beheer uitvoeren van de huis-aan-huisophaling, het uitbaten van recyclageparken en het opzetten van andere brengsystemen.

Eigenlijk kan je de aanpak binnen een intercommunale werking het best vergelijken met het kiezen voor een vorm van samenaankoop, in een doorgedreven vorm. Door samen containers (van alle formaten) en ophaalwagens aan te kopen, door samen recyclageparken uit te baten, door samen overslaginfrastructuur en een composteringsinstallatie uit te baten, zorgen we ervoor dat we zeer aanvaardbare en marktconforme tarieven kunnen aanbieden aan onze gemeenten en haar inwoners.

Een intergemeentelijke samenwerking heeft belangrijke schaalvoordelen. Zo kunnen langetermijncontracten afgesloten worden. Het langetermijncontract voor de verwerking van restafval en het transport over water van huisvuil is daar een mooi voorbeeld van. Het verder uitvoeren van ons masterplan Recyclageparken en ons masterplan Transport vereist een gemeentegrens-overschrijdende aanpak.

Wie heeft het voor het zeggen bij EcoWerk?

Daar bestaat geen twijfel over. EcoWerk kent een overzichtelijke structuur waarin transparantie en ethisch besturen steeds voorop staan. De bestuursvorm van EcoWerk heeft een hoog democratisch gehalte. De lokale besturen sturen via hun vertegenwoordigers in de Algemene Vergadering, Raad van Bestuur, Algemeen Comité en verschillende werkgroepen de activiteiten van de intercommunale aan. Zij nemen de beleidsbeslissingen en controleren de uitvoerende rol ervan van het management en personeel. De vertegenwoordigers van de gemeenten keuren jaarlijks de begroting en de resultaten goed en hebben een goed zicht op kosten en baten. Zo hebben alle lokale besturen een grote mate van medezeggenschap in de werking van EcoWerk. Wij kunnen steeds rekenen op een grote betrokkenheid van onze bestuurders. De bestuurskosten bedragen 0,14% van de totale kosten.

Waar leggen we de focus op in onze activiteiten?

EcoWerk zet afvalpreventieprojecten op en zorgt voor de inzameling en/of verwerking van huishoudelijk afval in 27 gemeenten en steden in Oost-Brabant: Begijnendijk, Bekkevoort, Bertem, Bierbeek, Boortmeerbeek, Boutersem, Geetbets, Glabbeek, Haacht, Herent, Hoegaarden, Holsbeek, Huldenberg, Keerbergen, Kortenaken, Kortenbergh, Landen, Leuven, Linter, Lubbeek, Oud-Heverlee, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem, Tielt-Winge, Tienen, Tremelo en Zoutleeuw.

EcoWerk staat in voor de inzameling en verwerking. Ook voor het innen van de belastingen op huis-aan-huisophalingen en het ontvangen van de betalingen op de recyclageparken. Ook de hele afvaladministratie en rapportering aan de bevoegde instanties neemt EcoWerk voor haar rekening. EcoWerk verleent ook advies aan de gemeenten en stelt haar expertise ter beschikking.

348 medewerkers verzorgen samen de dienstverlening voor 435.000 inwoners. Dagelijks zijn er 60 ophaalwagens en containerwagens met meer dan 160 laders en chauffeurs op de baan en kunnen inwoners terecht bij 70 parkwachters in 23 recyclageparken en op 306 glasbolsites. In haar composteerinstallatie verwerkt EcoWerk jaarlijks zo'n 50.000 ton gft tot waardevolle compost. EcoWerk is een solide werkgever in de regio, die duurzaam werk verschaft aan veel inwoners van de regio. Ruim 40% van de omzet komt ten goede van onze 348 medewerkers.

EcoWerk is sterk betrokken in de regio en werkt nauw samen met de sociale economie zoals IGO, kringwinkels Vites en Hageland en De Vlaspit.

Waar willen we de volgende periode bijkomend de focus op leggen?

Vernieuwen en continu verbeteren is voor EcoWerk een natuurlijk proces, het zit in ons DNA. EcoWerk doet dit zowel op het vlak van de diensten en producten die zij levert. Evenals op de

wijze waarop ze samenwerkingsverbanden met andere ketenspelers in het materialenbeheer vormgeeft.

Zo zal er de komende jaren nog meer de nadruk gelegd worden op inzamelsystemen op maat van de lokale besturen, zoals bv. ondergrondse sorteerstraten, evenals op innovatie in de logistieke activiteiten.

EcoWerf zal haar verantwoordelijkheid nemen als belangrijke actor binnen de circulaire economie. Daar waar het een meerwaarde biedt, werkt EcoWerf samen met andere kennisinstellingen, neemt deel aan nuttige onderzoeksprojecten en aan overlegfora en netwerking. Zo blijft ze bij met de laatste stand van zaken op het gebied van duurzaam materiaalbeheer, het sluiten van kringlopen en de circulaire economie.

EcoWerf wil samen met de lokale besturen en in overleg met Interleuven en IGO bekijken hoe ze de lokale besturen kan ondersteunen in het implementeren van het uitvoeringsplan huishoudelijk afval en gelijkaardig bedrijfsafval en de aan de lokale besturen toebedeelde taken. In het plan staan concrete aanbevelingen voor lokale besturen. Gemeenten en steden moeten kennis opbouwen en inzichten verwerven over de deeleconomie in het algemeen en over de opportuniteiten op het eigen lokale niveau. Lokale besturen moeten een beleid uitwerken dat de sterke en waardevolle ontwikkelingen benoemd en moeten de concrete maatregelen verkennen. Lokale besturen moeten bekijken welke instrumenten en middelen nuttig kunnen zijn zoals repair cafés, instrumentheken en lokale ruilnetwerken. Lokale besturen moeten een voorbeeldrol opnemen door delen en hergebruik systematisch te stimuleren en in te bouwen in het eigen aankoopbeleid, proactief ideeën en/of praktijken uit de deeleconomie in de eigen werking en organisatie in te bedden. EcoWerf kan met haar expertise de lokale besturen hierin ondersteunen en zal hierrond initiatieven opzetten.

Ook op het vlak van de aanpak van zwerfvuil en sluikstorten zal EcoWerf de rol opnemen als regisseur voor de diensten waar er een meerwaarde kan gerealiseerd worden ten opzichte van de vennoten, onder meer op vlak van preventie (doelplaatsenaanpak) als handhaving (camera's).

Hebben we dan de beste prijs voor onze inwoners?

Als we de aangerekende kostprijs van EcoWerf aan de lokale besturen bekijken, moet steeds het totaalplaatje van de integrale dienstverlening in rekening genomen worden. Enkele recente voorbeelden kunnen wel bevestigen wat de meerwaarde van een intergemeentelijke vereniging inhoudt: zo koos de stad Tienen in 2014, na een periode van samenwerking met een privaat bedrijf, voor een samenwerking en volledige toetreding tot EcoWerf. De kostprijs van onze werking is de voorbije 18 jaar niet sterker gestegen dan de levensduurte terwijl de dienstverlening sterk is uitgebreid. We nemen dit mee als streefdoel voor de komende 18 jaar.

Onze intercommunale werkt vanuit een sterk solidariteitsprincipe. Alle door EcoWerf gehanteerde tarieven zijn dezelfde voor alle lokale besturen, ongeacht de geografische ligging. Zo kunnen de lokale besturen een zo uniform mogelijk beleid voeren en dezelfde tarieven hanteren voor hun inwoners. Zo vermijden we afvaltoerisme binnen onze regio.

EcoWerf staat voor een efficiënte werking namelijk de best mogelijk dienstverlening tegen een zo laag mogelijke prijs. EcoWerf hanteert methodieken om haar prijzen te drukken bv. door middel van periodieke marktbevragingen over afzetcontracten. Door het uitvoeren van de afvalophaling in eigen beheer zijn EcoWerf en haar lokale besturen minder afhankelijk van conjunctuurgevoelige kosten. EcoWerf streeft geen winst na en daaraan gekoppeld is het bovendien statutair verboden om dividenden uit te keren.

Een flexibele dienstverlening staat voorop waardoor de maatstaf om beslissingen te nemen breed is. Daarbij voeren we een lokaal duurzaam afvalbeleid binnen de klijlijnen van het Vlaams afvalbeleid en streven we naar een minimale impact van onze activiteiten op onze omgeving. Dat alles garandeert de beste prijs/kwaliteit verhouding.

Waarom kiezen voor een verlenging van EcoWerk?

De intergemeentelijke samenwerking is een krachtige tool om het lokaal afvalbeleid verder vorm te geven en uit te voeren, nieuwe uitdagingen aan te gaan en dit alles tegen zeer aanvaardbare en marktconforme prijzen. De verlenging van de intergemeentelijke samenwerking in 2021 zal een verdere lange termijn aanpak mogelijk maken.

De afschrijvingstermijn voor rollend materiaal en installaties bedraagt 8 jaar, de afschrijvingstermijn voor sommige installaties bedraagt 15 jaar en voor gebouwen bedraagt dit zelfs 20 jaar. Daarom dat de in het decreet over het lokaal bestuur bepaalde termijn van 18 jaar te verkiezen is.

10. BIJLAGEN

10.1. Overzicht beheersoverdrachten

10.2. Evaluatierapporten

10.2.1. Evaluatierapport 2007 – 2012

10.2.2. Evaluatierapport 2013 – 2018

10.3. Bijlagen financieel meerjarenperspectief